UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Københavns Universitet

Fiskeriets økonomi 2007

Economic Situation of the Danish Fishery 2007

Løkkegaard, Jørgen; Andersen, Jesper Levring; Kjærsgaard, Jens; Nielsen, Max; Nielsen, Rasmus

Publication date:
2007

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Løkkegaard, J., Andersen, J. L., Kjærsgaard, J., Nielsen, M., & Nielsen, R. (2007). *Fiskeriets økonomi 2007: Economic Situation of the Danish Fishery 2007*. Fødevareøkonomisk Institut, Københavns Universitet. Fiskeriets økonomi Bind 2007

Download date: 06. Oct. 2026

Fødevareøkonomisk Institut

Fiskeriets Økonomi 2007

Economic Situation of the Danish Fishery 2007

København 2007

ISSN 1601-5568 (tryk, Fiskeriets Økonomi)
ISSN 1601-7846 (on-line, Fiskeriets Økonomi)

Indholdsfortegnelse

Forord 6

Sammenfatning 9
Fiskerigrundlaget 9
Fiskerflåden 11
Fangst og indtjening i fiskeriet 2007 12
Prisudviklingen på fiskeprodukter 15
Fiskeforarbejdningssektorens struktur 16
Historisk produktion og økonomi 17
Produktion og økonomi i 2007 18
Reguleringen og strukturen i flåden 18

1. Fiskerigrundlaget 21
1.1. Kvoteudviklingen 22
1.2. Kvoteudnyttelse 24

2. Fiskerflåden 31
2.1. Fiskerflådens størrelse og kapacitet 32
2.2. Fiskerflådens aktivitet 34
2.3. Fiskerflådens ejerforhold og beskæftigelse 36
2.4. Fiskerflådens kvoteudnyttelse 39

3. Fangst og indtjening 43
3.1. Fiskeriets fangstmængde 44
3.2. Fiskeriets fangstværdi 47
3.3. Fiskeriets driftsomkostninger 51
3.4. Fiskeriets indtjeningsevne 57
3.5. Fiskeriets arbejdskraftaflønning 60
3.6. Fiskeriets kapitalaflønning – bruttooverskud 63
3.7. Fiskeriets rentabilitet 66

4. Prisudviklingen på fiskeprodukter 71
4.1. Vurdering af prisudviklingen i 2007 71
4.2. Valutakursudviklingen 74
4.3. Udviklingen i efterspørgslen 75

4.4. Prisskøn for artsgrupper ... 76
4.4.1. Torsk ... 76
4.4.2. Andre torskefisk ... 77
4.4.3. Dyre fladfisk ... 78
4.4.4. Almindelige fladfisk ... 79
4.4.5. Sild ... 79
4.4.6. Makrel ... 80
4.4.7. Laksefisk ... 81
4.4.8. Rejer ... 82
4.4.9. Jomfruhummer ... 82
4.4.10. Muslinger ... 83
4.4.11. Industrifisk ... 84
4.5. Metode og datagrundlag ... 85

5. Fiskeforarbejdning ... 89
5.1. Fiskeforarbejdningssektorens struktur ... 89
5.2. Historisk produktion og økonomi ... 96
5.2.1. Produktion ... 96
5.2.2. Bruttoindtægt ... 100
5.2.3. Driftsomkostninger ... 103
5.2.4. Indtjening ... 105
5.2.5. Arbejdskraftaflønning ... 106
5.2.6. Kapitalaflønning ... 106
5.2.7. Rentabilitet ... 108
5.3. Produktion og økonomi i 2007 ... 109
5.3.1. Underbranchen torske- og fladfisk ... 109
5.3.2. Underbranchen sild og makrel ... 110
5.3.3. Underbranchen rejer og musling ... 111
5.3.4. Underbranchen laksefisk ... 111
5.3.5. Underbranchen blandet forarbejdning ... 112
5.3.6. Underbranchen fiskemel og olie ... 113

6. Reguleringen og strukturen i flåden ... 115
6.1. Reguleringen af danske fiskerier ... 115
6.2. Hovedtræk i den danske fiskeriregulering ... 115
6.2.1. FKA-fartøjer ... 117
6.2.2. Kystfiskerfartøjer ... 118
6.2.3. MAF-fartøjer ... 118

6.2.4. Specialfartøjer 119
6.2.5. IOK-fartøjer 119
6.2.6. Andre fartøjer 119
6.3. Fangst- og flådestruktur i den nye danske fiskeriregulering 120
6.4. Beskrivelse af reguleringsformer og omsættelighed af rettigheder i den danske fiskeriregulering 133
6.4.1. Individuelle overdragelige kvoteandele (IOK) 134
6.4.2. Fartøjskvoteandele (FKA) 135
6.4.3. Licenseret fiskeri 136
6.4.4. Rationsfiskeri 136
6.5. Forventet udvikling i regulering og flåde 137

English summary 2007 163
The basis of the fishery 163
The fishing fleet 165
Catches and earnings in 2006 166
Price development of fish products 170
Structure of the fish processing sector 170
Historical production and economic performance 171
Production and earnings of the fish processing sector 172
Regulation and structure of the fishing fleet 172

Forord

Fiskeriets Økonomi 2007 belyser den forventede økonomiske situation for dansk fiskeri i 2007.

Publikationen om fiskeriets økonomi tager sit analytiske udgangspunkt i de rammer, der fastlægges af de vedtagne "Total Allowable Catches" (TAC'er) og fiskekvoter for 2007. Den anvendte struktur for den danske fiskerflåde er baseret på fartøjsoplysninger og oplysninger om fiskeriet i tidligere år. På grundlag af de senest tilgængelige regnskabsoplysninger for den danske fiskerflåde, som indsamles af Statistisk Afdeling på Fødevareøkonomisk Institut, og skøn over den forventede prisudvikling for fiskeprodukter foretages beregninger over fiskeriets forventede økonomiske resultater i 2007.

Med indførslen af fartøjskvoteandele i det danske fiskeri fra 1. januar 2007 er der skabt en overordnet struktur i dansk fiskeri, som inddeler fiskerfartøjerne i en række grupper afhængig af hvilken reguleringsform, de er underlagt. Årets specialkapitel (kapitel 6) giver en overordnet beskrivelse af den samlede danske fiskeriregulering og den deraf følgende strukturen i flåden. Kapitlet beskriver kort de forskellige overordnede reguleringstyper, der anvendes i det danske fiskeri fra 2007, herunder fartøjskvoteandele og individuelle omsættelige kvoter. Med udgangspunkt i Fiskeridirektoratets fartøjs- og afregningsregister beskrives strukturen i den danske fiskerflåde i forhold til reguleringerne og fartøjsgrupperingen anvendt af Fødevareøkonomisk Institut. Afslutningsvis gives en vurdering af den danske fiskeriregulering, og forventninger til den fremtidig udvikling i både regulering og flådestruktur diskuteres.

I kapitel 1 analyseres fiskerigrundlaget for den danske fiskerflåde i 2007, herunder de tildelte kvoter og den forventede kvoteudnyttelse. Efterfølgende analyseres i kapitel 2 fiskerflådens størrelse, dens fordeling på økonomiske størrelsesklasser og en række af flådens karakteristika. Kapitel 3 belyser fiskerflådens forventede fangst og indtjening i 2007 for den samlede flåde og for den kommercielle del af flåden. Kapitel 4 belyser den forventede prisudvikling i 2007 på fiskeprodukter. Udviklingen i den landbaserede fiskerindustri er belyst i kapitel 5.

Afdelingen for Fiskeriøkonomi og -forvaltning har stået for udarbejdelsen af Fiskeriets Økonomi 2007. Arbejdet er koordineret af Jørgen Løkkegaard, og bidragydere til de enkelte kapitler er Jesper Andersen, Jens Kjærsgaard, Max Nielsen og Rasmus Nielsen, mens Elsebeth Vidø har stået for redigeringen.

Fødevareøkonomisk Institut, maj 2007

Direktør, Søren E. Frandsen

Sammenfatning

Fiskerigrundlaget

Historisk reformproces

En historisk reformproces af den danske fiskeriregulering er ved at blive gennemført. Startskuddet for denne proces lød allerede i 2003, hvor individuelle omsættelige kvoter blev introduceret i hovedparten af det danske sildefiskeri. Siden hen er makrel også blevet inkluderet i denne regulering, og fra 2008 vil en række industrifisk indgå i ordningen. Dermed etableres et reguleringssystem for det pelagiske fiskeri som er baseret på individuelle omsættelige kvoter. Indgangen til 2007 markerede et markant vendepunkt i anvendelsen af individuelle fangstrettigheder. Således blev hovedparten af de danske kvoter i det demersale konsumfiskeri overdraget til fiskerne i form af fartøjskvoteandele.

Fartøjskvoteandele

Uansat udformningen af den danske fiskeriregulering fastlægger EU's fælles fiskeripolitik de grundlæggende betingelser for det danske fiskeri. Centralt i denne overordnede ramme er fastlæggelsen af "Total Allowable Catches" (TAC'er) og den efterfølgende fordeling på medlemslandene efter princippet om relativ stabilitet.

Fortsat havdageregulering

Derudover er der ligeledes på EU-niveau vedtaget at anvende indsatsregulering til direkte at regulere de enkelte fartøjers fiskeri, som et led i genopretningsplanerne for de vigtige torskebestande i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat. Reguleringen specificerer på grundlag af det anvendte redskab og maskestørrelsen et antal dage, som det enkelte fartøj må være på havet (havdage).

Faldende industrikvoter, fortsat usikkerhed om tobis

I 2007 er den samlede kvotemængde for industrifisk på ca. 607 tusinde tons, hvilket er en nedgang på 10% i forhold til 2006. Der er fortsat usikkerhed omkring kvoten for tobis, idet denne først fastsættes i løbet af maj. Derfor er det antaget, at tobisfangsterne i 2007 er lig det realiserede i 2006. Også muligheden for sperlingefiskeri er uafklaret, men modsat tobisfiskeret forudsættes det, at dette fiskeri ikke bliver åbent i 2007.

Den samlede mængde af konsumkvoter falder markant

Der sker et markant fald i den samlede mængde af konsumkvoter fra 2006 til 2007. Samlet er faldet på godt 30 tusinde tons svarende til en nedgang på 10%, og der er således i 2007 i alt godt 248 tusinde tons kvoteret konsumfisk til rådighed for danske fiskere.

Årsagen til tilbagegangen skal primært findes i reducerede kvoter for sild, som falder med godt 25 tusinde tons eller 17%. Også torskekvoterne i Nordsøen, Kattegat og Skagerrak falder i 2007 med 25%, mens kvoten stiger for Østersøen. Samlet er fangstmulighederne for torsk i 2007 på godt 29 tusinde tons, hvilket er 7% lavere end i 2006.

Den nye demersale regulerings betydning for kvoteudnyttelsen

Den på europæisk niveau vedtagne havdageregulering fortsætter som nævnt også i 2007. Reguleringen har nu været gældende i fire år, hvorfor konsekvenserne i forhold til fiskernes adfærd må forventes at være afspejlet i de anvendte data. Det samme gør sig ikke gældende for den nye regulering med fartøjskvoteandele i det demersale konsumfiskeri. Som følge af at den enkelte fisker får råderet over den tildelte fangstmængde, og bedre kan planlægge sit fiskeri, forventes udnyttelsen af de omfattede arter at blive øget med 10% i forhold til initial forventede udnyttelsesgrader.

Reduceret fiskerflåde påvirker ikke kvoteudnyttelsen

Den nye demersale regulering har allerede haft og forventes fortsat at medføre en reduktion i den danske fiskerflåde. Dette forventes dog kun i begrænset omfang at påvirke kvoteudnyttelsen, når størrelsen af flådens samlede fysiske kapacitet sættes i forhold til kvoternes størrelse.

Muligheden for kvotebytter

Danmark foretager løbende kvotebytter med andre EU-lande. Der er i de foretagne beregninger taget højde for kvotebytter frem til 4. marts 2007 plus en række forventede bytter i løbet af foråret. Kvotebytter foretaget udover dette må således forventes at medvirke til en forøget fangstværdi og indtjening i det danske fiskeri. I den modsatte retning trækker dog blandt andet usikkerheden omkring tobis- og sperlingefiskeriet.

Fortsat høj kvoteudnyttelse i industrifiskeriet

Grundet den specielle situation omkring tobisfiskeriet er udnyttelsen for "tobiskvoten" i 2007 sat til 100% i beregningerne, hvor kvoten er sat lig fangstniveauet i 2006. Idet udnyttelsen af de andre industriarter generelt har været på et højt niveau, er den samlede kvoteudnyttelse i industrifiskeriet steget til omkring 90%, hvilket også forventes at være tilfældet i 2007.

Fortsat høj udnyttelse af konsumkvoterne

Den samlede kvoteudnyttelse forventes ligeledes høj i konsumfiskeriet, baseret på de historiske erfaringer. En række af de vigtigste kvoter forventes udnyttet 100%. Set over alle konsumkvoter formodes en udnyttelsesprocent på 89 at være realiserbar i 2007, når der er taget hensyn til konsekvenserne af den nye demersale regulering.

Fiskerflåden

Flåden reduceres fortsat

Den danske fiskerflåde blev fra 2005 til 2006 reduceret med 129 fartøjer, således der ved udgangen af 2006 var 3.139 fartøjer. Dermed fortsætter de tidligere års udvikling, og antallet af fartøjer er reduceret med 40% eller godt 2.000 fartøjer siden 1995.

Fysisk eksisterende og potentiel kapacitet

Der skelnes i Fiskeridirektoratets fartøjsregister mellem kapacitet tilknyttet fysisk eksisterende fartøjer, og kapacitet der potentielt kan blive aktiveret ved om- eller nybygning af fartøjer. I 2006 var godt 95% af kapaciteten målt i tonnage og motorkraft tilknyttet eksisterende fartøjer, mens de resterende 5% var kapacitet, som potentielt kan aktiveres.

Fysisk eksisterende kapacitet også reduceret

Den samlede fysisk eksisterende tonnage var i 2006 på 85.733 BT, hvilket er en reduktion på 13% siden 1995. Tilsvarende var den samlede eksisterende motorkraft på 308.767 målt i kilowatt svarende til en nedgang på 28% siden 1995.

Kommercielle fartøjer udgør 35% af flåden

Flåden er i lighed med tidligere år opdelt i økonomiske størrelsesklasser baseret på de fangstværdigrænser, som anvendes i Fiskeriregnskabsstatistikken udarbejdet af Fødevareøkonomisk Institut. Fartøjerne i den danske fiskerflåde kan således i 2006 inddeles i følgende grupper: 1) fartøjer med fangstværdi over

229.050 kr., 2) fartøjer med en fangstværdi mellem 216.731 kr. og momsgrænsen på 50.000 kr., 3) fartøjer med en fangstværdi under momsgrænsen på 50.000 kr., og 4) fartøjer uden fangst.

Beskæftigelsen falder fortsat…

Den samlede beskæftigelse i den kommercielle flåde blev reduceret fra 2.657 personer i 2005 til 2.341 personer i 2006. Siden 1995 er det samlede fald i beskæftigelsen for den kommercielle flåde på 48%.

…mens kapitalen pr. beskæftiget stiger

Sammenholdes den gennemsnitlige besætningsstørrelse og forsikringsværdi for de kommercielle fartøjer fås et udtryk for kapitalintensiteten. Denne er stigende med fartøjets størrelse. I 2006 havde et fartøj under 12 meter i gennemsnit en kapitalintensitet på 528 tusinde kroner, mens et fartøj over 40 meter havde en kapitalintensitet på 5.592 tusinde kroner. Den gennemsnitlige kapitalintensitet for alle kommercielle fartøjer var på 1.797 tusinde kroner pr. beskæftiget, hvilket er en stigning i forhold til 1995, hvor den var på 1.017 tusinde kroner.

Fangst og indtjening i fiskeriet 2007

Alle fartøjer er omfattet af fangstprognosen

Prognosen for fiskeriets økonomi omfatter hele den aktive del af den danske fiskerflåde. Selvom de ikke-kommercielle fartøjer har en vis betydning for fiskeriet på enkelte centrale konsumkvoter, svarer de kommercielle fartøjers andel af de samlede fangster fortsat til over 99% af mængderne og godt 98% af værdien i 2006.

Lille fald i fangstmængder i 2007

Usikkerhed omkring bl.a. tobisfiskeriet

Den samlede fangstmængde i 2007 er beregnet til 863 tusinde tons, hvilket er et fald på ca. 1% i forhold til 2006, men fortsat næsten 100 tusinde tons under gennemsnittet for 2004-2006. For de kommercielle fartøjer forventes en samlet fangstmængde på 859 tusinde tons i 2007, svarende til en stigning på 3% i forhold til mængderne i 2006. I lighed med sidste år hersker der usikkerhed omkring tobis- og sperlingefiskeriet, hvilket potentielt kan påvirke fangstmængderne væsentligt.

Prisudviklingen forventes næsten ikke at påvirke den samlede fangstværdi…

Hvis prisniveauet i 2007 svarer til det observerede i 2006 vil fangstværdien i 2007 for alle fartøjer stige med godt 2% til 3.238 tusinde kroner. Tages der hensyn til den forventede prisudvikling i 2007 stiger fangstværdien kun en smule til 3.247 tusinde kroner.

…hvilket påvirker de kommercielle fartøjer

Fangstværdien for de kommercielle fartøjer forventes at stige med 128 mio. kr. eller 4,2% til et niveau på 3.172 tusinde kroner, når priserne antages uændret i forhold til 2006. Når der tages hensyn til den forventede prisudvikling vil fangstværdien stige med 138 mio. kr. svarende til 4,4%.

Fiskeriregnskabsstatistikken

Prognosen for driftsomkostningerne udarbejdes på grundlag af Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik. På nuværende tidspunkt eksisterer der omkostningsinformationer for 2005 og årene tilbage. Derfor er det nødvendigt at fremskrive for årene 2006 og 2007. Dette gøres ved anvendelse af fiskeriets udvikling, inflationen og brændstofpriserne.

Opdeling af omkostninger

Omkostningerne opdeles i tre hovedgrupper, som er 1) driftsomkostninger før aflønning af arbejdskraft og kapital, 2) aflønning af arbejdskraft, og 3) aflønning af kapital, herunder afskrivninger. I den første omkostningsgruppe udgør brændstof-, vedligeholdelses- og salgsomkostningerne de mest betydende poster.

Brændstofpriserne har været faldende…

brændstofomkostningerne falder derfor

Priserne på brændstof nåede et foreløbigt højdepunkt i 2006, men forventes i 2007 at falde til stort set det samme niveau som i 2005. Brændstofomkostningerne udgør i gennemsnit omkring 36% af et fartøjs samlede driftsomkostninger i 2005 mod 25% i 2002. Som følge af forventningen om faldende brændstofpriser ventes de gennemsnitlige brændstofomkostninger pr. fartøj i 2007 at falde til 385 tusinde kroner mod 425 tusinder kroner i 2006.

Driftsomkostningerne falder også

Den forventede gunstige udvikling i brændstofpriserne har en positiv betydning i forhold til størrelsen af de gennemsnitlige driftsomkostninger pr. fartøj, der ventes at falde i 2007. De gen-

nemsnitlige driftsomkostninger forventes således at falde til omkring 1.186 tusinder kroner i 2007, uanset prisforudsætningerne. Dette er et fald på 1% i forhold til 2006, men en stigning på 10% i forhold til gennemsnittet for 2003-2005.

Indtjeningsevnen stiger igen i 2007

Indtjeningsevnen angiver overskuddet til aflønning af arbejdskraft og kapital. Denne forventes i gennemsnit pr. fartøj at være på 1.913 tusinde kroner i 2007, når der tages hensyn til prisændringer. Dette er en stigning på 9% i forhold til 2006, og 52% i forhold til gennemsnittet for 2003-2005. Forbedringen i indtjeningsevnen forventes at ske for alle fartøjsgrupper med undtagelse af fartøjerne over 40 meter. Årsagen til den negative udvikling i indtjeningsevnen for fartøjerne over 40 meter skal primært findes i faldende sildekvoter og usikkerheden omkring sperlingefiskeriet.

Øget aflønning af besætningen

Aflønningen af besætningerne sker oftest som en procentandel af fangstværdien, eventuelt fradraget visse omkostninger. Idet den gennemsnitlige fangstværdi pr. fartøj forventes at stige i 2007 for de kommercielle fartøjer, betyder dette også en øget aflønning af besætningen. Denne forventes således at stige med 6,5% i gennemsnit pr. fartøj til omkring 1.323 tusinde kroner, når der ikke tages hensyn til prisudviklingen. Tages der hensyn til prisudviklingen er stigningen på 7,5% til 1.332 tusinde kroner. Besætningsaflønningen forventes således at være væsentlig over niveauet for perioden 2003-2005, hvor denne i gennemsnit var på 995 tusinde kroner pr. fartøj.

Indtjeningsevne eller bruttooverskud?

Indtjeningsevnen anses som værende den bedste indikator for den økonomiske udvikling for de små fartøjer under 12 meter, fordi deres lønandel kan være overvurderet grundet deres særlige arbejdskraftsammensætning med en ejer delvis suppleret med en medhjælp.

For fartøjerne over 12 meter er bruttooverskuddet derimod den foretrukne økonomiske indikator. Bruttooverskuddet er defineret som indtjeningsevnen fradraget aflønningen af arbejdskraften. Dermed haves overskuddet til aflønning af den investerede kapital.

Fremgang i bruttooverskuddet

Bruttooverskuddet forventes at blive markant forbedret i 2006 og 2007. I 2005 var bruttooverskuddet således i gennemsnit på 384 tusinde kroner, mens den i 2006 ventes at stige til 517 tusinde kroner. I 2007 ventes det gennemsnitlige bruttooverskud at være på henholdsvis 596 tusinde kroner uden hensyntagen til prisændringer, og 581 tusinder kroner når der tages hensyn til prisændringer. Bruttooverskuddet er dermed mere end dobbelt så højt som gennemsnittet for perioden 2003-2005, hvor det var på 262 tusinde kroner.

Lille fremgang i rentabiliteten…

Sammenholdes fartøjernes bruttooverskud med deres forsikringsværdi fremkommer et udtryk for rentabiliteten, som således angiver forrentningen af den investerede kapital. Den gennemsnitlige rentabilitet var i 2005 og 2006 på henholdsvis 9% og 13%. Denne ventes at stige til 14% i 2007, når der tages hensyn til prisændringer. Anses en rentabilitet på 7% som værende minimumsafkastet, og 10-11% som niveauet for at skabe interesse for investeringer i fiskeriet, og dermed en fornyelse af flåden, er der grund til optimisme i fiskeriet.

…men rentabiliteten varierer

Tendensen til en svag forbedring i rentabiliteten ændrer ikke på, at det økonomiske grundlag for en række af fartøjsgrupperne må anses for uholdbart. Rentabiliteten for eksempelvis industri trawlere over 40 meter har således været meget lav grundet svigtende fangstgrundlag og stigende brændstofpriser. Bomtrawlerne har ligeledes haft en lav rentabilitet. Samtidig skal det bemærkes, at specielt de store fartøjer over 40 meter (not og trawl blandet), der er omfattet af reguleringen med IOK, får en overvurdering af rentabiliteten. Dette skyldes at anvendelsen af forsikringsværdien som udtryk for kapitalværdien undervurderer de samlede investeringer, der bør omfatte værdien af IOK'erne.

Prisudviklingen på fiskeprodukter

Prisen på demersale arter stiger; pelagiske, industrifisk og lakse-

Prisudviklingen på fisk er af central betydning for indtjeningen i fiskeriet. Skønnene over prisudviklingen tager udgangspunkt i det forventede udbud på verdensmarkedet opdelt på grupper af fiskearter. På denne basis vurderes prisen på torsk og dyre flad-

fisk falder

fisk at stige med 10%, såvel som prisen på almindelige fladfisk og rejer stiger med 5%. Prisen på laksefisk vurderes at falde med 10%; jomfruhummer, makrel og industrifisk med 5%. Prisen på andre torskefisk, sild og muslinger forventes uændrede.

Udbud og valutakurser påvirker priserne

Flere forhold kan forklare prisudviklingen, men især udviklingen i udbud og ikke mindst valutakurser er afgørende i denne sammenhæng. Således forventes euroen styrket i forhold til yen og rubel. Udbuddet vurderes med udgangspunkt i de fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsen i tidligere år efter de samme principper, der er blevet anvendt tidligere i udarbejdelsen af Fiskeriets Økonomi. Idet prisen for de fleste fiskearter fastsættes på de internationale markeder, får valutakurserne følgelig en vigtig indflydelse. Dollarkursen er af afgørende betydning for prisudviklingen, men denne forventes ikke ændret markant i forhold til 2006. Skulle dette ske, kan priserne udvikle sig anderledes.

Fiskeforarbejdningssektorens struktur

120 firmaer i fiskeforarbejdningssektoren

I 2004 var der 120 firmaer i den danske fiskeforarbejdningssektor, hvoraf 113 forarbejdede konsumfisk og 7 industrifisk. Tilsammen beskæftigede fiskeforarbejdningssektoren 4.834 fuldtidsbeskæftigede. 75% af firmaerne beskæftigede mindre end 50 fuldtidsbeskæftigede, mens kun 12% beskæftigede mere end 100.

Faldende antal arbejdssteder og beskæftigelse

Den strukturelle udvikling i fiskeforarbejdningssektoren er karakteriseret ved et fald i antallet af arbejdssteder fra 254 i 1995 til 148 i 2004. Antallet af fuldtidsbeskæftigede faldt i samme periode fra 6.822 til 4.834. Den gennemsnitlige størrelse på arbejdsstederne målt ved antallet af fuldtidsbeskæftigede steg til gengæld fra 27 til 33 pr. arbejdssted.

6 underbrancher

I analysen af fiskeforarbejdningssektoren opdeles firmaerne på 6 underbrancher efter anvendelse af fiskearter, samt produktformen for de producerede varer.

Historisk produktion og økonomi

Underbrancherne ”Torsk og fladfisk”, ”Laksefisk” og ”Blandet forarbejdning” størst

Underbranchen ”Torske- og fladfisk” er med en omsætning på 3,4 mia. kr. og 1.104 fuldtidsbeskæftigede i 2004 omsætningsmæssigt den største. Målt på beskæftigelsen er underbranchen ”Laksefisk” med 1.311 fuldtidsbeskæftigede og en omsætning på 1,5 mia. kr. derimod den største. Underbranchen ”Rejer og musling” er med en omsætning på 1,1 mia. kr. og 368 fuldtidsbeskæftigede den mindste. Imellem er underbrancherne ”Blandet forarbejdning” med en omsætning på 2,6 mia. kr. og 996 fuldtidsbeskæftigede, ”Fiskemelsfabrikker” med en omsætning på 1,9 mia. kr. og 401 fuldtidsbeskæftigede, samt ”Sild og makrel” med 1,3 mia. kr. i omsætning og 654 fuldtidsbeskæftigede.

Høj rentabilitet i underbrancherne ”Rejer og musling” og ”Torske- og fladfisk” i 2004

Rentabiliteten var i 2004 størst i underbrancherne ”rejer og musling” samt ”torske- og faldfisk” med en forrentning på hhv. 47 og 23% af kapitalapparatets størrelse. Rentabiliteten var lavest i underbranchen ”Blandet forarbejdning” med 3% og på samme niveau (7%) i underbrancherne ”Laksefisk”, ”Fiskemelsfabrikker” og ”Sild og makrel”. Underbrancherne ”Rejer og musling” og ”Torske- og fladfisk” har således usædvanlig høj rentabilitet, hvor ”Blandet forarbejdning” i 2004 har en uholdbar lav rentabilitet. I 2002 og 2003 var rentabiliteten i ”Blandet forarbejdning” dog på et højere niveau.

Udvikling i 2005-2006

Antallet af faglige enheder steg fra 68 i 2004 til 69 i 2006, efter et fald til 66 i 2005. Produktionen af konsumfisk følger denne udvikling med en stigning på 4% i 2006 i forhold til 2004, efter et fald på 2% i 2005. Produktionen af fiskemel og olie var uændret. I 2006 steg produktioner baseret på sild og torskefisk i forhold til 2004, hvor produktioner baseret på laksefisk og rejer faldt. Endvidere steg produktionen af fersk filet, samt tilberedte og konserverede produkter. Produktionen af frosset filet faldt. Både afsætnings- og råvarepriserne var generelt stigende, råvarepriserne dog mere end afsætningspriserne. Specielt priserne på fiskemel og olie, samt produkter af laksefisk og makrel var stigende.

Produktion og økonomi i 2007

Forventning om generel faldende rentabilitet i 2007

Rentabiliteten i fiskeforarbejdningssektoren forventes uændret eller faldende i 2007 i de fleste underbrancher. Kun i underbranchen "Rejer og musling", samt i sildeproduktion i underbranchen "Sild og makrel", forventes en svagt stigende rentabilitet. I underbrancherne "Laksefisk", "Fiskemelsfabrikker", samt i makrelproduktion i underbranchen "Sild og makrel" forventes faldende rentabilitet. Rentabiliteten forventes ikke ændret væsentligt i underbrancherne "Torske- og fladfisk" og "Blandet forarbejdning".

Forventning baseret på råvaretilførsel og prisudvikling

Disse udviklinger skal ses på grundlag af at råvaretilførsler af torsk forventes at falde lidt, hvorimod sild, laks og industrifisk forventes svagt stigende. Endvidere skal udviklingerne ses på grundlag af forventede prisstigninger på torsk og rejer, men prisfald på laksefisk, makrel og industrifisk.

Reguleringen og strukturen i flåden

Øget anvendelse af individuelle rettigheder

Årets specialkapitel, kapitel 6, beskriver den nationale danske fiskeriregulering og strukturen i den danske fiskerflåde. Gennem de seneste år er den danske regulering blevet ændret i retning af en øget anvendelse af individuelle rettigheder. Det reguleringsmæssige skifte startede med indførslen af individuelle overdragelige kvoter (IOK) i sildefiskeriet i 2003. Siden er makrel kommet under IOK. Senest, pr. 1. januar 2007, blev fartøjskvoteandele (FKA'er) introduceret i hovedparten af det demersale konsumfiskeri og IOK indført for dele af brislingefiskeriet. Fra 2008 indføres IOK i industrifiskeriet. Den danske regulering bliver beskrevet og strukturen i flåden belyses i relation til fartøjsgrupperingen anvendt af Fødevareøkonomisk Institut.

FKA-fartøjer fanger 55% af fangstværdien. IOK- og industrifartøjer 35%

Tre overordnede reguleringsformer danner rammerne for danske fartøjers aktivitet: 1) Individuelle overdragelige kvoter (IOK), 2) Fartøjskvoteandele (FKA) og 3) Licenseret fiskeri. Sidstnævnte omfatter specialfiskerier efter eksempelvis blåmuslinger og hesterejer. På grundlag af indførslen af FKA'er er fiskerfartøjerne

kategoriseret i tre hovedgrupper i forbindelse med Fiskeridirektoratets reguleringsadministration. Disse er: 1) fartøjer med fartøjskvoteandele (FKA-fartøjer, herunder fartøjer på kystfiskerordningen), 2) mindre aktive fartøjer (MAF-fartøjer) og 3) øvrige fartøjer (ØF-fartøjer). I kapitel 6 udskilles typiske IOK- og industrifartøjer, samt specialfartøjer som undergrupper af øvrige fartøjer, som ellers består af fartøjer uden fangst i 2003-2005 af FKA-arter. Fartøjsgrupperingen er beskrevet og aktiviteterne indenfor grupperne kortlægges. De 3.105 registrerede fartøjer fordeler sig tilnærmelses ligeligt i de tre overordnede grupper. Betragtes omsætningen i 2006 fremgår det, at FKA-fartøjer fanger 55% af den totale fangstværdi, IOK- og industrifartøjer fanger 35% og licenseret fiskeri fanger 8%.

Bedre muligheder for at tilrettelægge fiskeriet

I grove træk er det kun fartøjer i licenseret fiskeri og ikke-kommercielle fartøjer, der har et fiskeri, som ikke er baseret på individuelle kvoter i form af FKA eller IOK. Baggrunden for at regulere med individuelle kvoter er at give fiskerne bedre mulighed for at tilrettelægge deres fiskeri, ved strukturtilpasning at opnå en mere hensigtsmæssig balance mellem antallet af fartøjer og til rådighed værende ressourcer, samt at forbedre økonomien for erhvervet.

Reduktion af flåden forventes. Ensretning af reguleringerne ville fremme strukturtilpasningen

Der er forskellige muligheder for omsættelighed indbygget i de forskellige reguleringsformer. Med udgangspunkt fra erfaringer fra introduktionen af IOK i det pelagiske fiskeri efter sild og makrel analyseres forventningerne til fremtidig udvikling og strukturtilpasning af den danske fiskerflåde. Det forventes, at antallet af fartøjer i det demersale konsumfiskeri vil blive reduceret og økonomien forbedret, selvom mulighederne for at overdrage FKA'er mere restriktive end for IOK'er. Endvidere begrænser EU-havdagereguleringen fleksibiliteten. Den danske fiskerireguleringen er sammensat af forskellige ordninger og indeholder en række undtagelser. Kompleksiteten kan begrænse omfanget og hastigheden af flådens strukturtilpasning. Ydermere må det forventes, at nuværende regulering vil komme under pres fra erhvervet for en simplificering.

1. Fiskerigrundlaget

Dansk fiskeriregulering og EU's fælles fiskeripolitik

Den danske fiskeriregulering undergår i disse år en række omfangsrige ændringer, hvor hovedvægten er lagt på tildelingen af individuelle fiskerirettigheder til hovedparten af den aktive danske fiskerflåde. Ændringerne i den nationale danske fiskeriforvaltning, ændrer dog ikke ved, at fiskerigrundlaget for dansk fiskeri er fastlagt gennem den fælles fiskeripolitik (som blev revideret med virkning fra 2003), der omfatter de grundlæggende betingelser for fiskeriet i EU's medlemslande.

Overordnet set er dansk fiskeri i 2007 således fortsat underlagt et TAC/kvote-system, kombineret med den fartøjsbaserede havdageregulering.

Fiskerigrundlaget i 2007

Det samlede danske fiskerigrundlag vil i 2007 være baseret på 32 kvotearter fordelt på 20 forskellige kvotefarvande. I alt er de danske fangstmængder således begrænset af 68 kvoter fordelt med henholdsvis 12 for industrifiskeriet og 56 for konsumfiskeriet. Dertil kommer fangstmængder i blandt andet blåmuslinge- og hesterejefiskeriet, som fastsættes nationalt.

Nationale forvaltningsprincipper

På nationalt plan sker der som nævnt indledningsvist en række grundlæggende ændringer i fiskerireguleringen. Dette har allerede påvirket flådestrukturen i løbet af 2006, og forventes forstærket i løbet af 2007 i takt med at den nye regulering realiseres i praksis. Det danske fiskerireguleringssystem gældende fra 2007 vil blive nærmere beskrevet i årets specialkapitel.

Den nye regulering og årets beregninger

Beregningerne i Fiskeriets Økonomi 2007 søger at inddrage konsekvenserne af den nye regulering i det demersale fiskeri. Datagrundlaget herfor er for nuværende ikke fuldt etableret. Derfor antages det, at kvoteudnyttelsen for alle de kvoter, der er omfattet af den nye regulering, vil være 10% højere end den forventede kvoteudnyttelse, hvis de ikke havde været underlagt den nye regulering.

1.1. Kvoteudviklingen

Anvendelse af fangster

De danske fangster af konsumfisk anvendes direkte som spisefisk i fersk eller forarbejdet form. Industrifisk anvendes til produktion af fiskemel og fiskeolie, der anvendes til højkvalitetsfoder i akvakultur og i landbrugets dyreproduktion. Fiskeolien har en række højteknologiske anvendelsesområder inden for animalske olier.

Den samlede kvotemængde og kvotebytter

Den samlede danske kvotemængde er i 2007 på omkring 850 tusinde tons, jf. bilagstabel 1.1. Denne mængde kan dog ændre sig i løbet af året, hvis der foretages kvotebytter efter aftale med andre nationer.

Den samlede kvote for industrifisk falder med 10%

Kvoterne for industrifisk giver i 2007 i alt mulighed for at fange 606 tusinde tons, jf. tabel 1.1. Dette er et fald på 10% i forhold til 2006, og årsagen hertil skyldes overvejende den manglende sperlingekvote i Nordsøen.

Udvikling i kvoterne for industrifisk

Kvoterne for industrifisk har gennem tiden udgjort hovedparten af den samlede danske kvotemængde, og er således på 71% i 2007. Kvoterne er dog blevet reduceret betydelig i de seneste par år. Siden 2004 er den samlede kvote for industrifisk således blevet reduceret med 60%. Den primære årsag er et svigtende biologisk grundlag for tobis- og sperlingefiskeri.

Tabel 1.1. Kvoter på industrifisk (tons)

	2004	2005	2006	2007
Blåhvilling	130.479	155.237	79.909	69.372
Brisling	299.761	329.410	221.960	218.254
Hestemakrel	24.314	14.336	12.368	38.186
Sperling	219.840	4.750	98.663	4.750
Tobis[1)]	844.922	628.267	259.989	275.696
I alt	1.519.316	1.132.000	672.889	606.258

Anm.: Der anvendes for 2004 til 2007 de kendte kvoter pr. 4. marts 2007. I kvoterne for 2007 er desuden inkluderet en række forventede kvotebytter, jf. bilagstabel 1.1.

Noter: [1)] I de foretagne beregninger sættes tobiskvoten lig fangstniveauet for 2006.

Fastsættelse af tobiskvoten

Kvoten for tobis fastsættes i løbet af 2007 på baggrund af et moniteringsfiskeri. Grundet den manglende information om tobisbestandens biologiske situation, antages det i beregningerne, at tobisfangsten i 2007 er lig fangsten i 2006.

Konsumkvoterne ned med 10%

Det samlede kvoteniveau for konsumfisk reduceres med godt 30 tusinde tons fra 274 tusinde tons i 2006 til 246 tusinde tons i 2007, jf. tabel 1.2. I alt svarer dette til en reduktion i konsumkvoterne på 10% fra 2006 til 2007. Hvor industrikvoterne mængdemæssigt er langt de vigtigste for dansk fiskeri, er konsumkvoterne de værdimæssigt vigtigste.

Kvoten for sild ned

Reduktionen i den samlede kvote for konsumfisk fra 2006 til 2007 kan primært henføres til et fald i kvoterne for sild på 25 tusinde tons. Ligeledes vil torskekvoterne være mindre i 2007, idet de reduceres med 3 tusinde tons i forhold til 2006.

Tabel 1.2. Kvoter på konsumfisk (tons)

	2004	2005	2006	2007
Torskefisk	50.554	52.718	54.353	52.295
- heraf torsk	30.837	29.618	31.912	28.627
Fladfisk	28.695	27.286	27.168	26.084
- heraf rødspætte	23.864	22.174	22.556	21.288
- heraf tunge	1.293	1.706	1.650	1.436
Sild	141.149	173.206	143.551	119.022
Makrel	26.390	23.438	24.225	24.999
Dybvandsrejer	8.093	8.317	8.329	7.893
Jomfruhummer	4.884	5.818	6.890	6.967
Andre arter[1)]	7.671	5.193	5.122	5.051
Grønlandsrejer	5.196	5.524	5.724	5.575
I alt	272.632	301.500	275.362	247.886

Anm.: Der anvendes for 2004 til 2007 de kendte kvoter pr. 4. marts 2007. I kvoterne for 2007 er desuden inkluderet en række forventede kvotebytter, jf. bilagstabel 1.1.

Noter: [1)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 4,5 kg.

Torskekvoterne fortsat centrale for dansk fiskeri…

Historisk har torskekvoterne været af central betydning for dansk fiskeri. Målt på samlet fangstværdi er betydningen dog blevet mindre gennem de senere år i forhold til andre arter. Torsk er dog stadigvæk meget vigtig sammen med andre torskefisk og fladfisk i de betydningsfulde flerartsfiskerier i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat.

men reduceres yderligere i 2007

Lige som i 2006 sker der også i 2007 en betydelig reduktion i torskekvoten i Nordsøen og Norskehavet, jf. tabel 1.3. I 2007 sker der således et fald i kvoten på 1.800 tons svarende til 33%. Siden 2004 i kvoten i Nordsøen i alt blevet reduceret med 45%. Et tilsvarende procentuelt fald er sket for kvoten i Kattegat, men i absolutte værdier er faldet ikke så stort. Selvom kvoten for torsk i Øresund, Bælthavet og Østersøen reduceres med et tusinde tons fra 2006 til 2007, er der stadigvæk sket en fremgang siden 2004 på 9%.

Tabel 1.3. Torskekvoterne fra 2004 til 2007 (1.000 tons)

	2004	2005	2006	2007	%-ændring 2004-2007
Nordsøen og Norskehavet (EU)	6.178	6.310	5.045	3.388	-45
Skagerrak	3.116	3.128	2.621	2.289	-27
Kattegat	846	615	544	451	-47
Øresund, Bælthavet og Østersøen	20.697	19.565	23.632	22.499	9
I alt	30.837	29.618	31.842	28.627	-7

Anm.: Der anvendes for 2004 til 2007 de kendte kvoter pr. 4. marts 2007. I kvoterne for 2007 er desuden inkluderet en række forventede kvotebytter, jf. bilagstabel 1.1.

Fangsten af ukvoterede arter

En række arter er ikke underlagt TAC/kvoter, herunder hestereje og blåmuslinger. For disse arter antages fangsten i 2007 at være lig gennemsnittet for årene 2004 til 2006. Grundet miljøproblemerne for muslingefiskeriet er fangstmængden af blåmuslinger for 2007 sat lig fangsten i 2006.

1.2. Kvoteudnyttelse

En række faktorer kan påvirke udnyttelsen af de respektive kvoter. Generelt kan faktorerne opdeles i tre hovedgrupper: 1) biologiske, 2) politiske og 3) økonomiske.

Biologiske faktorer

Det biologiske rådgivningsgrundlag er generelt behæftet med usikkerhed, som indebærer, at kvoterne i nogle år ikke er i overensstemmelse med de faktiske fiskerimuligheder. Årsager hertil kan eksempelvis være klimatiske forhold og fejlagtig information om fangster.

Politiske faktorer

Det er de enkelte medlemslande, som selv forvalter udnyttelsen af de tildelte kvoter, og som derfor fastlægger og administrerer fangstreglerne gennem året. Ved fastlæggelse af reglerne tages der i stor udstrækning hensyn til en række faktorer herunder sæsonvariationer og industriens efterspørgsel, men de konkrete fiskerivilkår og vejrforhold kendes i sagens natur ikke. Dette kan føre til en manglende opfiskning af de tildelte kvoter.

Økonomiske faktorer

Økonomiske forhold i fiskeriet kan også påvirke kvoteudnyttelsen. Fiskeren må generelt forventes at søge den størst mulige indtjening fra sit fiskeri, givet priserne på fisk, omkostningerne og eventuelle reguleringsmæssige restriktioner. Idet fiskeriet som hovedregel ikke kan målrettes på en enkelt art, vil kravet, om at hver enkelt kvote ikke må overskrides, føre til, at kvoterne samlet ikke altid kan udnyttes fuldt ud.

Havdage-reguleringen

I tilknytning til de ovenfor nævnte generelle faktorer skal et par specifikke reguleringer nævnes. Den i 2003 indførte havdage regulering i forbindelse med genopretningsplanen for torsk i Nordsøen må fortsat forventes at påvirke kvoteudnyttelsen af enkelte kvoter i negativ retning. Effekten heraf må dog formodes at være afspejlet i de anvendte data for årene 2004, 2005 og 2006, hvorfor denne regulering ikke vil blive inddraget særskilt.

Den nye regulering

Som en følge af at den nye regulering med individuelle rettigheder til en lang række arter i det demersale fiskeri indføres fra starten af 2007, ventes dette at have en positiv indflydelse på kvoteudnyttelsen for de omfattede arter. Dette kan blandt andet skyldes en forbedret mulighed for at planlægge sit fiskeri, samt det faktum at fiskerne i højere grad ønsker at udnytte deres tildelte fangstmængder.

Udnyttelsen af FKA-arter øget med 10%

I alt er 27 kvoter omfattet af den nye regulering for det demersale fiskeri. Den forventede udnyttelse er for disse kvoter øget med 10% udover det niveau, der fastsættes via en af de tre metoder beskrevet nedenfor.

Beregning af kvoteudnyttelse

Beregningerne af kvoteudnyttelsen for 2007 er baseret på en af tre metoder: 1) beregning af den gennemsnitlige kvoteudnyttelse

i de seneste tre år, 2) vurdering af kvotens absolutte størrelse i 2007 i forhold til kvoten og fiskeriets normale omfang i det forudgående år, og 3) kvoteudnyttelsen i det forudgående år. Den første metode anvendes som udgangspunkt. For de bestande, hvor kvoternes absolutte størrelse har ændret sig markant, baseres skønnet over kvoteudnyttelsen i stedet på den anden metode. Den tredje metode anvendes, hvor de aktuelle forhold betragtes som mest betydende. De anvendte forventninger til kvoteudnyttelse for alle bestande er vist i bilagstabel 1.2.

Udnyttelsen af industrifiskekvoterne varierer meget

Den samlede kvoteudnyttelse i industrifiskeriet har før 2006 generelt været omkring 50%, men der har været meget stor forskel på udnyttelsesgraden af de enkelte kvoter over tid, jf. tabel 1.4. Dette har dog ændret sig i 2006, ikke mindst grundet den særlige situation i tobisfiskeriet, hvor udnyttelsesprocenten nu er omkring 100% mod tidligere 30-40%.

Små variationer i den forventede udnyttelse

Forventningerne for udnyttelsesgraden i industrifiskeriet i 2007 er baseres i hovedsagen på gennemsnitlige udnyttelsesprocenter for de enkelte bestande i de seneste tre år. Af tabel 1.4 fremgår det, at der kun forventes mindre variationer i kvoteudnyttelsen for 2007.

Tabel 1.4. Kvoteudnyttelse 2004-2006 og forventet udnyttelse i 2007 for udvalgte industriarter (%)

		2004	2005	2006	Forventet i 2007
Blåhvilling	Farvandene ved Grønland, Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	0	0	0	0
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	49	100	84	78
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	75	20	90	100
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	61	44	15	40
Brisling	Den Engelske Kanal	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)[1)]	94	102	87	100
	Skagerrak og Kattegat[1)]	72	113	49	86
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	100	90	98	100
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	103	89	77	90
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	87	101	14	67
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	6	0	43	0
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	3	0	0	0
Tobis	Nordsøen og Norskehavet (EU)[2)]	40	25	99	100
	Nordsøen (norsk)	6	43	0	0
I alt		45	48	82	92

Noter: [1)] Kvoten er omfattet af den nye regulering for det demersale fiskeri.
[2)] Idet kvoten for tobis er fastsat som værende på niveau med fangsterne i 2006, forventes der en udnyttelse på 100%.

Høj kvoteudnyttelse for demersale konsumarter

For konsumfiskeriet er udnyttelsesgraden på de vigtigste arter generelt høj, jf. tabel 1.5. Den samlede udnyttelsesgrad har generelt været omkring 90% fra 2004 til 2006, og dette forventes fortsat i 2007. For det demersale fiskeri er torskekvoterne, som nævnt, af central betydning, og udnyttelsesgraden ligger højt i hele perioden. En række andre arter forventes dog også at blive udnyttet fuldstændigt, ikke mindst grundet den nye regulering for det demersale fiskeri.

For hovedparten af de vigtigste fiskearter er kvotebegrænsningerne således af central betydning for fiskeriets økonomi, det gælder kvoterne for torsk, rødspætter, sild, makrel, tunge, kuller og sej. Samtidig er flere af de øvrige kvoter genstand for en høj udnyttelsesgrad, hvilket blandt andet gælder laksekvoten i

Østersøen og jomfruhummer i Nordsøen og Norskehavet samt i de indre danske farvande, jf. bilagstabel 1.2.

Altid luft i kvoterne

Der vil generelt altid være luft i en række kvoter, hvorfor en højere udnyttelsesgrad kan være svær at opnå. Årsagerne hertil kan blandt andet skyldes, at visse arter er sværere at fange end kvoterne tilsiger, at der er samspilsproblemer mellem kvoterne i kombinationsfiskerier, og endelig at forvaltningsreglerne, herunder de tekniske bevaringsforanstaltninger, vil påvirke kvoteudnyttelsen gennem året.

Reduktionen i den danske fiskerflåde, jf. kapitel 2, forventes kun i begrænset omfang at påvirke kvoteudnyttelsen, som følge af kvoternes størrelse i forhold til flådens samlede fysiske kapacitet.

Tabel 1.5. Kvoteudnyttelse 2004-2006 og forventet udnyttelse i 2007 for udvalgte konsumarter (%)

		2004	2005	2006	Forventet i 2007
Dybhavs-rejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	81	51	71	68
	NAFO-farvande	79	92	91	100
	Nordsøen (norsk)[1)]	97	53	23	64
	Skagerrak og Kattegat[1)]	85	67	76	84
Jomfru-hummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)[1)]	91	94	66	92
	Nordsøen (norsk)[1)]	0	106	83	89
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)[1)]	88	86	60	86
Kuller	Nordsøen og Norskehavet[1)]	100	80	53	85
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	36	20	42	36
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)[1)]	93	78	75	90
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	38	25	18	27
Makrel	Farvandene ved Færøerne (færøsk)[2)]	0	0	0	100
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[2)]	99	99	100	100
	Norskehavet (norsk)[2)]	0	0	0	100
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	96	95	98	100
Rødspætte	Kattegat[1)]	84	65	79	84
	Nordsøen og Norskehavet (EU) [1)]	100	96	99	100
	Skagerrak[1)]	78	76	103	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	54	52	59	60
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	94	97	99	96
	Nordlig og central Nordsø	100	97	98	98
	Skagerrak og Kattegat	91	97	98	95
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	100	85	82	98
Torsk	Kattegat[1)]	99	96	99	100
	Nordsøen og Norskehavet[1)]	95	100	101	100
	Skagerrak[1)]	97	97	96	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	100	97	91	100
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU) [1)]	93	92	70	99
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	98	101	96	100
Andre arter	Nordsøen (norsk)	34	61	64	64
Konsumfisk i alt [3)]		92	89	90	89

Noter [1)] Kvoten er omfattet af den nye regulering for det demersale fiskeri.
[2)] Det er muligt at overføre makrelkvoterne mellem de respektive farvande.
[3)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 4,5 kg.

2. Fiskerflåden

Flåden opdelt efter størrelse og redskab

Analysen af fiskeriets økonomi for 2007 tager udgangspunkt i en opdeling af fiskerflåden efter de samme grundprincipper, som i det tidligere år, og som er i overensstemmelse med den på EU-plan vedtaget forordning om indsamling af biologiske og økonomiske data[1)]. Strukturen er således fortsat belyst i forhold til fartøjernes størrelse og anvendte redskaber for at afspejle variationen i fiskerigrundlaget for flåden.

Fartøjslængde

I den tidligere nationale danske fiskeriregulering for det kommercielle fiskeri var længden af fartøjerne generelt af betydning for fangststørrelsen. Dette er ikke i samme grad tilfældet med den nye regulering, med øget fokus på individuelle rettigheder. Alligevel fastholdes fartøjernes længde over alt (loa) som hovedgruppering for flåden i følgende, idet længden fortsat forventes at være en væsentlig indikator for størrelsen af fartøjets aktivitet.

Redskabstype samt målart som grundlag for inddelingen

Det andet kriterium, der anvendes til gruppering af flåden, er fartøjstypen angivet ved redskabstypen i henhold til registreringen i det danske fartøjsregister. Redskabstypen indgår som grundlag for vurderingen af hvilke fiskearter, der udgør grundlaget for fiskeriet. For trawlere med en længde over 24 meter anvendes yderligere en opdeling efter målart. Fartøjer, hvor 80% af fangstværdien eller derover udgøres af industriarter, indgår i gruppen *industri*, mens fartøjer, hvor konsumarter udgør mere end 80% af fangstværdien, indgår i gruppen *konsum*. Fartøjer med en mere blandet fangst af industri- og konsumarter indgår i gruppen *blandet*. Der er ingen fartøjer over 40 meter, som klassificeres i gruppen *konsum*.

Specialfiskerier

Grupperingen af flåden indeholder endvidere fartøjer, der har specialtilladelser til fiskeri på konkrete målarter som grundlag for fiskeriet. Det gælder hesterejefiskeriet, muslingefiskeriet og rejefiskeriet ved Grønland. Desuden er der oprettet en ny far-

[1] Forordning nr. 1639/2001 af 25. juli 2001, EØF-Tidende nr. L 222/53.

tøjsgruppe, som omfatter østersfiskeri. Dette fiskeri er forøget betydeligt i de seneste år, og grundet fiskeriets specielle karakter, er disse fartøjer samlet i en separat gruppe.

Gruppering og den nye regulering

Med indførslen af den nye fiskeriregulering i det demersale fiskeri samtidig med en række tilpasninger i de resterende reguleringer, kan den danske fiskerflåde generelt opdeles i tre kategorier: 1) fartøjer med fartøjskvoteandele (FKA-fartøjer), 2) mindre aktive fartøjer (MAF-fartøjer) og 3) øvrige fartøjer (ØF-fartøjer).

Den anvendte gruppering fordelt på længde-, redskabs- og fiskerigrupper fremgår af bilagstabel 2.1.

2.1. Fiskerflådens størrelse og kapacitet

Antal fartøjer er faldet med 40% over 12 år

Den danske fiskerflåde er blevet reduceret med 1.000 fartøjer siden 2000, og næsten 2.000 fartøjer siden 1995, svarende til 40%. Antalsmæssigt er reduktionen i overvejende grad sket blandt de mindre fartøjer under 12 meter, men relativt er fordelingen mere ligelig, jf. tabel 2.1.

Tabel 2.1. Antal fartøjer i den danske fiskerflåde

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Små fartøjer	3.067	2.957	2.853	2.521	2.325	2.107	2.053
Mindre fartøjer 12-15m	361	359	302	268	262	269	246
Mindre fartøjer 15-18m	219	217	191	170	156	151	149
Mellemstore fartøjer 18-24m	196	200	183	167	153	143	120
Store fartøjer 24-40m	157	145	144	138	124	118	101
Store fartøjer ≥40m	44	42	44	40	43	40	38
Specialfiskerier	97	99	98	265	344	440	432
I alt	4.141	4.019	3.815	3.569	3.407	3.268	3.139

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2006.

Det skal bemærkes, at der i grundlaget for beregningen af Fiskeriets Økonomi 2007 i kapitel 3 forudsættes, at de kommercielle fartøjer, der er registreret i fartøjsregistret ultimo 2006, fortsætter deres fiskeri i 2007, samt at der ikke tilgår nye fartøjer til den kommercielle fiskerflåde.

Flådens kapacitet

Fiskerflådens kapacitet målt i tonnage (BT), motorkraft (kW), længde over alt og forsikringsværdier vist i tabel 2.2. Den tilgængelige kapacitet kan opdeles i to dele: 1) kapacitet på fysisk eksisterende fartøjer og 2) kapacitet der potentielt kan aktiveres. Sidstnævnte er siden 2004 blevet registreret i Fiskeridirektoratets fartøjsregister, men kun for tonnage og motorkraft. Den potentielle kapacitet udgjorde i 2006 godt 5% af både tonnage og motorkraft.

Store fartøjer udgør 62% af tonnagen

Ses der alene på kapaciteten tilknyttet fysisk eksisterende fartøjer, er der sket en reduktion siden 1995 på henholdsvis 13% i tonnagen, 28% i motorkraften, 38% i længden og 4% i forsikringsværdien. Kapaciteten er fordelt således, at de store fartøjer over 24 meter udgør ca. 62% af den samlede tonnage og ca. 56% af forsikringsværdien, jf. tabel 2.2. Opgøres kapaciteten i forhold til motorkraft er der en mere ligelig fordeling mellem de enkelte størrelsesgrupper. De mindre fartøjer under 18 meter står således for ca. 42% af kapaciteten opgjort ved motorkraft. Hvis man bruger længde over alt som indikator, udgør de små fartøjer under 12 meter ca. 46% af den samlede kapacitet.

Tabel 2.2. Kapacitetsindikatorer for den danske fiskerflåde i 2006

	Tonnage (BT)	Motorkraft (kW)	Længde (m)	Forsikrings-værdi (1.000 kr.)
Små fartøjer	6.387	66.377	14.147	410.240
Mindre fartøjer 12-15m	4.943	35.557	3.277	344.829
Mindre fartøjer 15-18m	6.196	28.613	2.436	347.173
Mellemstore fartøjer	9.974	35.407	2.402	536.954
Store fartøjer 24-40m	24.911	61.360	3.220	1.210.512
Store fartøjer ≥40m	27.842	59.671	1.837	1.341.116
Specialfiskerier	5.481	21.782	3.239	383.670
I alt registreret på fysisk eksisterende fartøjer	85.733	308.767	30.558	4.574.494
Potentiel kapacitet	4.583	14.786		
I alt	90.317	323.553		

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007

Reduktionerne i de respektive kapacitetsindikatorer er ikke af samme relative størrelsesorden som for antallet af fartøjer. Dette har medført, at gennemsnitsstørrelsen for de fysisk eksisterende fartøjer i flåden som helhed er blevet forøget. Den gennemsnitlige tonnage er således steget fra ca. 19,1 BT/BRT i 1995 til ca. 27,3 BT i 2006, motorkraft fra 83 kW til 101 kW, mens forsikringsværdien er steget med hele 59% fra 1,6 mio. kr. til 2,5 mio. kr.

2.2. Fiskerflådens aktivitet

For at fiske på de danske kvoter kræves, at fartøjet er registreret i det danske fiskerfartøjsregister. Denne registrering danner således udgangspunkt for det antal fartøjer, der er grundlaget for analysen. At være registreret i fartøjsregisteret er dog ikke ensbetydende med, at et fartøj er fiskerimæssigt aktivt. Dette kan alene afgøres ved at se på, om fartøjet har foretaget registrerede landinger.

Økonomiske størrelsesklasser og grænseværdi

Fødevareøkonomisk Institut inddeler de registrerede fiskerfartøjer i fire økonomiske størrelsesklasser: 1) fartøjer med en fangstværdi over FOI-grænsen, 2) fartøjer med en fangstværdi mellem FOI-grænsen og momsgrænsen på 50.000 kr., 3) fartøjer med en fangstværdi under momsgrænsen, og 4) fartøjer uden en registreret fangstværdi (inaktive). FOI-grænsen anvendes af Fødevareøkonomisk Institut som grænse for gruppen af fiskerivirksomheder, der indgår i det regnskabsstatistiske grundlag til belysning af indtjeningen i det danske fiskeri[2]. Den beregnes hvert år, og var i 2006 på 229.050 kr. Grænsen kan fortolkes som grænsen for, hvornår fartøjet (virksomheden) er at betragte som et kommercielt erhvervsfiskerfartøj.

26% inaktive fartøjer

Som det fremgår af tabel 2.3 og bilagstabel 2.2, havde 1.093 fartøjer eller godt 35% af den danske fiskerflåde i 2006 en omsætning over FOI-grænsen, og var derfor at betragte som kommer-

[2] FOI's minimumsgrænse for medtagelse i Fiskeriregnskabsstatistikken indeksreguleres årligt. I 1995 var grænsen 150.000 kr., hvilket siden er steget til 229.050 kr. i 2006. Dette er et fald i forhold til grænseværdien på 216.731 kr. i 2005.

cielt aktive. For fartøjerne med mindre aktivitet gælder, at disse i overvejende grad er under 12 meter. Det bemærkes også, at næsten 26% af de danske fiskerfartøjer ingen registreret aktivitet havde overhovedet i 2006, og hovedparten af disse var enten under 12 meter eller i fartøjsgruppen kaldet specialfiskerier[3].

Tabel 2.3. Aktiviteten for fartøjer registreret i det danske fiskerfartøjsregister ultimo 2006 målt i fangstværdi (antal fartøjer)

	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.			Inaktive registrerede fiskerfartøjer	Registrerede fiskerfartøjer
	≥FOI's minimumsgrænse	<FOI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000		
Små fartøjer	385	387	795	486	2.053
Mindre fartøjer 12-15m	227	11	3	5	246
Mindre fartøjer 15-18m	132	6	2	9	149
Mellemstore fartøjer	117		1	2	120
Store fartøjer 24-40m	91			10	101
Store fartøjer ≥40m	36			2	38
Specialfiskerier	105	5	34	288	432
I alt	1.093	409	835	802	3.139
% af "registrerede fiskerfartøjer"	34,82	13,03	26,60	25,55	

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007

Hovedparten af den registrerede kapacitet er aktiv

Ved at sammenholde de respektive kapacitetsindikatorer med de økonomiske størrelsesklasser ses det af tabel 2.4, at når den måles i forhold til tonnagen og forsikringsværdien udgør den kommercielt aktive flådes andel af kapaciteten dominerende med henholdsvis 91% og 93% af den samlede kapacitet. Der kan på den baggrund argumenteres for, at den danske fiskerflåde kommercielt opererer på et niveau svarende til 92% af det tilladte kapacitetsniveau.

[3] Årsagen til de mange inaktive fartøjer i gruppen specialfiskerier skyldes, at Fiskeridirektoratet registrerer fartøjer med "historisk" inaktivitet med en særlig kode. Fartøjer med denne kode placeres i indeværende publikation i fartøjsgruppen Andet, der er en del af den overordnede gruppe kaldet specialfiskerier.

Tabel 2.4. Økonomiske størrelsesklassers andel af de fire kapacitetsindikatorer i 2006 (%)

	Tonnage (BT)	Motorkraft (kW)	Længde (m)	Forsikringsværdi (1.000 kr.)
Fangstværdi ≥ FOI's minimumsgrænse	89	81	56	92
Fangstværdi < FOI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	2	6	10	2
Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	2	6	17	2
Aktive fiskerfartøjer	94	93	84	96

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007

2.3. Fiskerflådens ejerforhold og beskæftigelse

Erhvervs- og bierhvervsfiskere

Adgangen til at eje fartøjer i den danske fiskerflåde er reguleret med henblik på at sikre, at retten til de danske fiskerimuligheder forbeholdes de erhvervsaktive i fiskeriet. Derfor registreres ejerskabet til fiskerfartøjer på grupper, der omfatter erhvervsfiskere og bierhvervsfiskere samt selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri. Dertil kommer et mindre antal ejerskaber af ålegårde og ved jordbrug. Reglerne for registrering er fastsat i henhold til Lov om Fiskeri (Lov nr. 281) af 12. maj 1999.

60% af fartøjerne er ejet af erhvervsfiskere

Det registrerede ejerforhold til fartøjerne i fiskerflåden ultimo 2006 viser, at 60% af fartøjerne er ejet af erhvervsfiskere, 24% ejes af bierhvervsfiskere, 14% er registreret som selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri og de sidste ca. 1% har oplyst andet som erhvervsstatus, jf. tabel 2.5.

Tabel 2.5. Erhvervsstatus for fiskere med et registreret fiskerfartøj ultimo 2006

	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.				
	≥FOI's minimumsgrænse	<FOI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	I alt registrerede fiskerfartøjer
Erhvervsfisker	777	274	337	502	1.890
Bierhvervsfisker	3	95	443	222	763
Selskaber	313	38	46	58	455
Anden erhvervsstatus		2	9	20	31
I alt	1.093	409	835	802	3.139

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007

Den kommercielle flåde har 71% erhvervsfiskereje og 29% selskabseje

Kun tre fartøjer eller 0,3% af den kommercielt aktive del af flåden ejes af bierhvervsfiskere, mens 71% ejes af erhvervsfiskere, og 29% af selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri. Omvendt ejes 28% af de inaktive fartøjer af bierhvervsfiskere, ligesom ejerskabsandelen for bierhvervsfiskere til fartøjer med lavere økonomisk aktivitet er på ca. 43%, jf. tabel 2.5.

Væsentlig nedgang i beskæftigelsen

I takt med reduktionen i den danske fiskerflåde er der også sket en reduktion i beskæftigelsen, når denne vurdering baseres på oplysningerne om den normale besætningsstørrelse på fartøjerne registreret i fartøjsregistret. Beskæftigelse var således på 4.531 personer i 2006, hvilket er et fald på 7% i forhold til 2005, jf. tabel 2.6. Siden 1995 er beskæftigelsen i alt blevet reduceret med 44%.

Antallet af besætningsmedlemmer i den kommercielle flåde er 2.341

Omkring 50% af de beskæftigede arbejder i den kommercielle del af flåden. Således var i alt 2.341 personer ansat på disse fartøjer, hvoraf de 1.385 var beskæftiget på fartøjer ejet af registrerede erhvervsfiskere, mens 953 var beskæftiget på fartøjer ejet af selskaber med ret til at drive erhvervsfiskeri, jf. tabel 2.6.

Tabel 2.6. Beskæftigelse fordelt efter erhvervsstatus for fiskere med et registreret fiskerfartøj ultimo 2006

	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.				
	≥FOI's minimumsgrænse	<FOI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	I alt registrerede fiskerfartøjer
Erhvervsfisker	1.385	290	349	534	2.558
Bierhvervsfisker	3	98	451	224	776
Selskaber	953	48	58	107	1.166
Anden erhvervsstatus		2	9	20	31
I alt	2.341	438	867	885	4.531

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.

Kapitalintensiteten pr. besætningsmedlem kan beregnes ved anvendelse af den gennemsnitlige besætning og den gennemsnitlige forsikringsværdi pr. fartøj. Udviklingen siden 1995 i kapitalintensiteten pr. kommercielt fartøj fordelt på længdegrupper er vist i tabel 2.7.

Den gennemsnitlige kapitalintensitet er steget betragteligt fra en 1,0 mio. kr. pr. beskæftiget person i 1995 til 1,8 mio. kr. i 2006. Kapitalintensiteten pr. besætningsmedlem ses også at være betydelig højere for de store end de små fartøjer. I de store fartøjer over 40 meter er der investeret omkring 5 mio. kr. pr. besætningsmedlem, mens der tilsvarende for de små fartøjer er investeret 511.000 kr.

Tabel 2.7. Udvikling i gennemsnitlig kapitalintensitet for kommercielle fartøjer (1.000 kr./person)

	Små far-tøjer	Mindre far-tøjer 12-15m	Mindre far-tøjer 15-18m	Mellem store far-tøjer	Store far-tøjer 24-40m	Store far-tøjer ≥40m	Special-fiskerier	Gen-nem-snit
1995	350	485	678	919	2.020	3.474	916	1.017
1996	363	498	693	937	2.102	3.492	916	1.056
1997	369	521	723	953	2.172	3.931	1.295	1.151
1998	411	541	751	982	2.283	3.862	1.310	1.227
1999	416	551	766	1.016	2.271	3.850	1.337	1.237
2000	459	588	802	1.099	2.417	4.428	1.321	1.367
2001	468	644	839	1.195	2.585	4.641	1.415	1.439
2002	496	724	894	1.317	2.713	4.603	1.476	1.605
2003	546	774	951	1.467	2.793	4.835	1.548	1.722
2004	556	883	982	1.568	2.840	5.319	1.613	1.829
2005	511	857	1.000	1.471	2.890	4.984	1.732	1.740
2006	528	871	994	1.476	2.959	5.592	1.769	1.797

2.4. Fiskerflådens kvoteudnyttelse

Store fartøjer fanger industrifisk

Det kvotemæssige grundlag for de forskellige grupper i fiskerflåden har i varierende grad betydning for fartøjernes økonomi. Industrikvoterne har hovedsagelig betydning for de store fartøjer over 24 meter. Den eneste art, hvor de øvrige fartøjsgrupper har en fangst af betydning, er brisling, hvor 28 procentpoints af den gennemsnitlige kvoteudnyttelse udgør fangstgrundlaget for fartøjer under 24 meter, jf. tabel 2.8.

Tabel 2.8. Gennemsnitlig kvoteudnyttelse for 2004-2006 fordelt på fartøjsgrupper, kvoterede industriarter (%)

	Små far-tøjer	Mindre fartøjer 12-15m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Gen. kvote-udnyt.
Blåhvilling	0	0	0	0	5	46	50
Brisling	1	6	9	12	33	30	91
Hestemakrel	0	0	0	1	20	65	87
Sperling	0	0	0	0	5	12	17
Tobis	0	0	1	3	19	18	40
I alt	0	2	3	4	20	24	53

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.
Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser. Fartøjer deltagende i specialfiskeri udeladt, idet de ikke har fangst af industrifisk.

Alle fartøjsgrupper er afhængige af konsumfisk

Udnyttelsen af konsumkvoterne er væsentligt mere varieret på fartøjsgrupper end industrikvoterne, jf. tabel 2.9. Den samlede udnyttelse for perioden 2004 til 2006 er på 87% af alle konsumkvoterne. Heraf har de store fartøjer over 40 meter en udnyttelse på 42 procentpoint, hvilket skyldes deres store fiskeri efter sild og makrel.

Udnyttelsen af kvoterne for torske- og fladfisk er koncentreret om fartøjerne under 40 meter, mens fiskeriet af jomfruhummer har hovedvægten på fartøjer mellem 12 og 40 meter. Dybvandsrejer og andre arter fanges specielt af fartøjer på mellem 24 og 40 meter.

Tabel 2.9. Gennemsnitlig kvoteudnyttelse for 2004-2006 fordelt på fartøjsgrupper, kvoterede konsumarter (%)

	Små fartøjer	Mindre fartøjer 12-15m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Specialfiskerier	Gen. kvoteudnyt.
Torskefisk	14	14	12	17	18	0	0	76
- heraf torsk	23	22	17	19	6	0	0	88
Fladfisk	7	15	15	23	23	0	0	82
- heraf rødspætte	7	15	15	23	24	0	0	85
- heraf tunge	16	18	26	20	5	0	0	85
Sild	2	3	4	2	8	77	0	95
Makrel	1	0	1	0	2	96	0	99
Dybvandsrejer	0	0	1	4	34	0	0	39
Jomfruhummer	1	13	17	26	21	0	0	78
Andre arter	1	0	1	2	26	0	0	30
Grønlandsrejer	0	0	0	0	0	0	82	82
I alt	6	8	8	9	12	42	1	87

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.
Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser.

Lorenz-kurver

Den varierende udnyttelse af de forskellige kvoter og den deraf følgende betydning for de forskellige fartøjers fangstmængde og fangstværdi kan vises ved sammenhængen mellem procentandelen af henholdsvis fangstværdien og fangstmængden i forhold til procentandelen af antallet af fartøjer i fiskerflåden (Lorenz-kurver), som vist i figur 2.1.

20% af fartøjerne fanger 90% af mængderne

Det fremgår af figur 2.1, at 18% svarende til 203 af fartøjerne med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænse, fanger over 90% af fangstmængden, mens 569 fartøjer (52%) lander over 90% af den samlede fangstværdi, og at ca. 70% af fartøjerne fanger mindre end 5% af den samlede fangstmængde. Dette er stort set uændret i forhold til tidligere år.

Figur 2.1. Lorenz-kurve for registrerede danske kommercielle fartøjer ultimo 2006

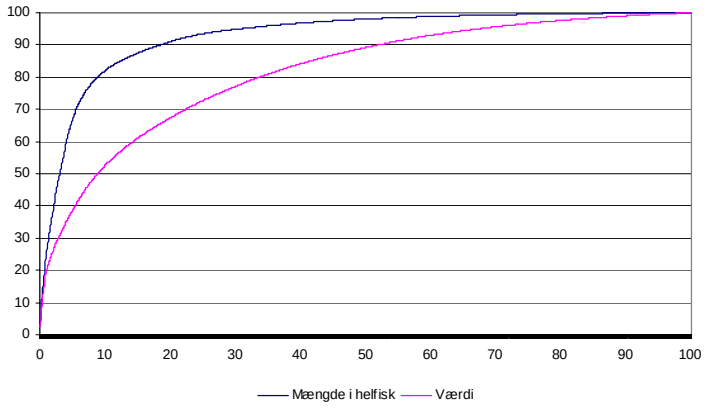

Den skæve fordeling mellem fartøjernes relative andele af fangstmængden og fangstværdien afspejler de strukturelle forskelle inden for den kommercielle fiskerflådes fiskeri. Få store fartøjer fanger relativt meget af de billige industriarter samt sild og makrel, mens der er en mere jævn fordeling inden for det øvrige konsumfiskeri.

3. Fangst og indtjening

Den anvendte model…

Beregningen af prognosen i Fiskeriets Økonomi 2007 gennemføres ved anvendelse af den model, som også er brugt i tidligere års vurderinger. Modellen opererer med tre dimensioner omfattende fartøjsgrupper, fiskearter og farvande. Modellens beregninger hviler på, at alle kvoter opfiskes under hensyn til den fastlagte antagelse om kvoteudnyttelse, jf. kapitel 1.

arbejder med 29 fartøjsgrupper…

Den centrale dimension i modellen er fartøjsgruppe, hvor modellen opererer med 29 fartøjsgrupper, jf. bilagstabel 2.1. I det følgende præsenteres resultaterne for de syv hovedgrupper, mens de resterende resultater præsenteres i bilagstabeller.

…111 fiskearter

Modellen er meget detaljeret med hensyn til fiskearter og farvande. I alt skelnes mellem 111 "arter", hvoraf 102 er rene arter (kvoterede som ukvoterede), mens 4 er kombinationer bestående af 2 eller flere arter[4)]. Denne opdeling skyldes, at visse kvoter ikke fastsættes for enkeltarter alene, men for artskombinationer.

og 32 farvande

Kvoteforvaltningen opererer med 67 såkaldte forvaltningsområder, som består af kombinationer af art(er) og farvande[5]. Derfor anvender modellen flere farvande end bare en opdeling på Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, Sundet, Bælthavet, østlige og vestlige Østersø samt andre farvande. Samlet skelnes der mellem 32 farvande, hvoraf de 21 dækker de nødvendige enkelt-farvande samt forskellige kombinationer, som modsvarer den måde kvoterne fastsættes på. Hertil kommer 11 farvande, som er relateret til fangsterne af ikke-kvoterede arter.

Ved anvendelse af modellen beregnes de forventede fangster og fangstværdier for hele den danske fiskerflåde i 2007. Dette sker for de enkelte økonomiske størrelsesklasser. Det fremgår af tabel 3.1 dækker de kommercielt aktive fartøjer generelt over 99% af fangstmængden og 98% af fangstværdien i det samlede fiskeri.

[4] Eksempelvis tildeles Danmark i norsk zone af Nordsøen en kvote kaldet "andre arter", hvor der registreres fangst af en række forskellige arter, herunder skærising, rødtunge og kulmule.
[5] Af de 67 forvaltningsområder dækker 15 industrifiskearter, mens 52 dækker konsumfiskearter.

Tabel 3.1. De økonomiske størrelsesklassers andel af fangster (%)

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Mængde	Fangstværdi ≥ FOI's minimumsgrænse	99,73	99,73	99,73	99,58	99,66	99,55	99,59
	Fangstværdi < FOI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	0,25	0,21	0,20	0,32	0,26	0,36	0,33
	Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	0,03	0,06	0,06	0,10	0,08	0,09	0,08
Værdi	Fangstværdi ≥ FOI's minimumsgrænse	98,30	98,25	98,32	97,57	97,75	97,96	98,06
	Fangstværdi < FOI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	1,58	1,33	1,27	1,84	1,67	1,53	1,50
	Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	0,13	0,42	0,41	0,59	0,57	0,51	0,44

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.

Fiskerivirksomheder i prognosen for 2007

Udover prognoseberegningerne for fangsterne i 2007 beregnes der også mere detaljerede økonomiske indikatorer for en række af de fartøjer eller fiskerivirksomheder, der indgår i grundlaget for Fødevareøkonomisk Instituts fiskeriregnskabsstatistik, det vil sige de kommercielle fartøjer. Grundet manglende repræsentation i nogle fartøjsgrupper må enkelte af disse dog udelades.

3.1. Fiskeriets fangstmængde

Beregning af fangstmængde

Prognosen over fangsternes størrelse i 2007 er baseret på de fastsatte kvoter for det danske fiskeri og skønnet over kvoteudnyttelsesprocenter, jf. afsnit 1.2. Herudover indgår fordelingen af fiskeriet på de anvendte fartøjsgrupper, jf. bilagstabel 2.1. De enkelte gruppers andel af hver kvote antages ikke at ændre sig fra år til år, selv om kvoterne ændres. Det gør derimod fangstsammensætningen for hver enkelt fartøjsgruppe.

Den samlede fangstmængde falder med under 1% i 2006

Den forventede fangstmængde for alle fartøjer i 2007 er på 863 tusinde tons. Dette er et lille fald på 5 tusinde tons eller under 1% i forhold til 2006. I forhold til gennemsnittet for perioden 2004-2006 er faldet dog på næsten 100 tusinder tons svarende til ca. 10%, jf. tabel 3.2 og bilagstabel 3.1.

Tabel 3.2. Total fangstmængde for alle aktive fartøjer (tons)

	2004-2006	2006	Forventet i 2007
Små fartøjer	19.822	19.193	19.154
Mindre fartøjer 12-15m	37.357	35.473	36.927
Mindre fartøjer 15-18m	50.046	41.137	52.349
Mellemstore fartøjer 18-24m	73.117	64.495	73.355
Store fartøjer 24-40m	265.058	204.304	247.725
Store fartøjer ≥40m	409.072	413.220	366.434
Specialfiskerier	82.653	61.160	66.720
Ophørte fartøjer	18.911	28.694	.
I alt	956.036	867.676	862.664

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 4,5 kg.

Fangstmængden for kommercielle fartøjer stiger med ca. 3%

Fangstmængden for den kommercielle del af flåden forventes i 2007 at være på 858 tusinde tons. Dette svarer til en stigning på 23 tusinde tons i forhold til 2006 eller ca. 3%, jf. tabel 3.3 og bilagstabel 3.2. Baggrunden for stigningen i den totale mængde for de kommercielle fartøjer skal ikke mindst findes i antagelsen om, at de kommercielle fartøjer overtager hovedparten af de ophørte fartøjers fangster.

Tabel 3.3. Total fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons)

	2004-2006	2006	Forventet i 2007
Små fartøjer	16.562	15.995	15.942
Mindre fartøjer 12-15m	37.210	35.339	36.775
Mindre fartøjer 15-18m	49.986	41.050	52.291
Mellemstore fartøjer 18-24m	73.116	64.492	73.354
Store fartøjer 24-40m	264.983	204.304	247.653
Store fartøjer ≥40m	408.965	413.220	366.305
Specialfiskerier	82.571	61.128	66.651
I alt	933.393	835.527	858.972

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 4,5 kg.

Den forventede stigning i fangstmængden har varierende betydning for de forskellige fartøjsgrupper. I forhold til fiskeriet i 2006 sker der en nedgang i fangsten for fartøjerne over 40 me-

Fartøjer over 40 meter får mindre fangstmængde i 2007

ter, ikke mindst grundet reducerede fangster af sild og sperling. De øvrige fartøjsgrupper oplever af forskellige årsager derimod en forøgelse. Sammenlignes perioden 2004-2006 med den forventede fangstmængde i 2007 er der en tilbagegang for alle fartøjsgrupper med undtagelse af de mindre fartøjer 15-18 meter og mellemstore fartøjer.

Den gennemsnitlige fangstmængde stiger i 2007

I tabel 3.4 er vist de skønnede gennemsnitlige fangstmængder for år 2007 opdelt på fartøjsgrupper for de kommercielle fartøjer. Den samlede gennemsnitlige fangstmængde pr. fartøj i 2006 forventes at stige i forhold til 2006 med ca. 3%. Fremgangen ventes at ske i alle overordnede fartøjsgrupper, dog med undtagelse af de store fartøjer over 40 meter, som ventes at få et fald på 11%. Den relativt største forøgelse sker i gruppen af mindre fartøjer mellem 15 og 18 meter med en stigning på ca. 27% i forhold til 2006. Dette skyldes en forventet stigning i fangsten af primært industrifisk (tobis) og sild i Østersøen.

Tabel 3.4. Gennemsnitlig fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons)

	2004-2006	2006	Forventet i 2007
Små fartøjer	43	42	41
Mindre fartøjer 12-15m	154	156	162
Mindre fartøjer 15-18m	350	311	396
Mellemstore fartøjer 18-24m	534	551	627
Store fartøjer 24-40m	2.469	2.245	2.721
Store fartøjer ≥40m	10.397	11.478	10.175
Specialfiskerier	840	582	635
I alt	811	764	786

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 4,5 kg.

De ti vigtigste fiskearter

De ti værdimæssigt mest betydende fiskearter, jf. tabel 3.5, omfatter de demersale konsumarter som torsk, rødspætte, jomfruhummer, tunge samt havtaske. Sild og makrel udgør grundlaget for det pelagiske fiskeri, mens brisling og tobis indgår som grundlag for industrifiskeriet. Grønlandske dybvandsrejer er et specialfiskeri, hvortil der kræves licens for deltagelse.

Tabel 3.5. Fangstmængder for alle aktive fartøjer for de i 2006 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (tons)

	2004-2006	2006	Forventet i 2007
Torsk	29.665	29.586	28.627
Sild	147.969	139.641	115.785
Jomfruhummer	5.002	4.498	6.101
Rødspætte	20.089	21.185	19.766
Tobis	237.830	256.763	256.980
Makrel	24.566	24.234	24.878
Brisling	262.546	183.782	211.303
Tunge	1.411	1.364	1.427
Grønlandske dybvandsrejer	4.489	4.862	4.940
Havtaske	1.944	1.814	2.117

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.

Fald i mængderne for det pelagiske fiskeri og industrifiskeriet

Udviklingen i fangsten af disse værdimæssigt ti mest betydende arter har stor indflydelse på forventningen til fartøjsgruppernes økonomi i 2007. Den mængdemæssige nedgang forventes størst for det pelagiske fiskeri, grundet reduktionen i mængden af sild på 24 tusinde tons svarende til 17% i forhold til 2006. I industrifiskeriet er der en markant fremgang for brisling på godt 29 tusinde tons eller 15%. Tobisfiskeriet er uændret, idet tobisfangsterne i 2007 antages at være identisk med fangsten i 2006, da der ikke endnu er fastsat en kvote herfor. For det demersale fiskeri sker der en mindre tilbagegang på under 1%, hvor arterne torsk, rødspætte og havtaske oplever en tilbagegang, mens tunge, jomfruhummer og grønlandsrejer oplever en fremgang, jf. tabel 3.5.

3.2. Fiskeriets fangstværdi

Prisudviklingen er central i prognosen for fangstværdien

Den forventede prisudvikling på fiskeprodukter i 2007 er af central betydning for prognosen og dermed vurderingen af indtjeningen i fiskeriet i 2007. Der er i kapitel 4 foretaget en særskilt vurdering af pris- og udbudsforhold i EU som følge af forventningerne til forsyningsgrundlaget for fiskeprodukter. Dette danner efterfølgende grundlaget for at fastlægge et skøn over gennemsnitpriserne i 2007 for de enkelte fiskearter, hvor oprindelsesfarvand (fiskefarvand) indgår i prisvariationen for arterne.

Prisforudsætninger

Skønnet over fangstværdien i 2007 er i lighed med tidligere år beregnet under to forskellige forudsætninger for prisudviklingen. Den første forudsætning (scenario 1) anvender gennemsnitspriserne for fiskeprodukter i 2006, hvorved alene konsekvenserne af mængdeændringerne i 2007 vurderes. Den anden forudsætning (scenario 2) anvender forventningerne til prisudviklingen i 2007 med udgangspunkt i vurderingen af markedsudviklingen, jf. kapitel 4[6]. For de ti mest betydende fiskearter er prisforudsætningerne for beregningerne i de to scenarier vist i tabel 3.6, jf. bilagstabel 3.3.

Tabel 3.6. Gennemsnitspris for alle aktive fartøjer for de i 2006 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (kr. pr kg.)

			-----Forventet i 2007 -----	
	2004-2006	2006	Scenario 1	Scenario 2
Torsk	14,62	15,47	15,49	17,04
Sild	2,17	2,75	2,72	2,72
Jomfruhummer	59,83	74,42	74,33	70,62
Rødspætte	13,57	13,91	13,92	14,61
Tobis	0,83	1,05	1,05	1,00
Makrel	9,81	8,69	8,69	8,26
Brisling	0,86	1,09	1,09	1,04
Tunge	77,26	89,02	89,14	98,06
Grønlandske dybvandsrejer	14,46	14,59	14,59	15,32
Havtaske	32,42	37,33	37,07	37,07

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.

Fangstværdiprognose for de ti vigtigste fiskearter

På grundlag af kvoterne for 2007, de forventede kvoteudnyttelser for 2007 og med udgangspunkt i prisforudsætningerne er der beregnet en prognose for fangstværdierne for alle arter[7)]. Værdierne for de i 2006 ti mest betydende fiskearter er vist i tabel 3.7.

[6] For arter ikke omfattet af prisskønnene i kapitel 4 forudsættes disse i 2007 at ændre sig i forhold til gennemsnittet for de seneste tre år.

[7] Der er i prognosen for fangstværdierne for 2007 ikke inkluderet eventuelle efterbetalinger primært i forbindelse med industrifiskeriet. Efterbetalingerne i 2006 var godt 69 mio. kr.

Tabel 3.7. Fangstværdi for alle aktive fartøjer for de i 2006 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (1.000 kr.)

			----- Forventet i 2007 -----	
	2004-2006	2006	Scenario 1	Scenario 2
Torsk	433.577	457.834	443.351	487.686
Sild	321.642	383.336	314.895	314.895
Jomfruhummer	299.244	334.739	453.502	430.826
Rødspætte	272.603	294.604	275.087	288.841
Tobis	196.969	269.956	269.647	256.165
Makrel	240.948	210.576	216.190	205.381
Brisling	226.613	200.246	230.877	219.334
Tunge	109.044	121.445	127.213	139.934
Grønlandske dybvandsrejer	64.928	70.959	72.089	75.693
Havtaske	63.032	67.734	78.459	78.459

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.

Den forventede pris er central

Det ses af tabel 3.7, at der forventes en fremgang i fangstværdi for torsk, jomfruhummer, brisling, tunge, grønlandske dybvandsrejer og havtaske i forhold til 2006, mens der ventes et fald for de resterende arter. De beregnede skøn over den totale fangstværdi opdelt på fartøjsstørrelser og -typer fremgår af tabel 3.8 og bilag 3.4.

Total fangstværdi på 3.238 mio. kr. i 2006-priser … og på 3. 247 mio. kr. i 2007-priser

For det samlede fiskeri er skønnet over den totale fangstværdi med prisniveau-2006 på 3.238 mio. kr., svarende til en stigning i forhold til 2006 på 55 mio. kr. eller 1,7%. Med prisniveau-2007 er den skønnede fangstværdi på 3.247 mio. kr., svarende til en fremgang på 63 mio. kr. eller 2,0%. Prognosen for 2007 er derfor i begge scenarier en stigning i den totale fangstværdi i forhold til basisperioden 2004-2006 på mellem 320 og 330 mio. kr. Det fremgår at prisændringer stort set opvejer hinanden, når de sammenholdes med ændringerne i fangstmængderne, og derfor er der kun mindre forskel på den forventede fangstværdi i scenario 1 og scenario 2.

Tabel 3.8. Total fangstværdi for alle fartøjer (1.000 kr.)

	2004-2006	2006	---- Forventet i 2007 ---- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	266.979	285.529	307.713	324.360
Mindre fartøjer 12-15m	277.320	299.777	332.580	345.095
Mindre fartøjer 15-18m	285.170	300.628	355.925	364.323
Mellemstore fartøjer 18-24m	420.440	432.250	519.624	526.398
Store fartøjer 24-40m	638.483	691.624	739.573	729.237
Store fartøjer ≥40m	744.385	852.998	731.869	708.439
Specialfiskerier	242.073	241.909	250.966	249.044
Ophørte fartøjer	52.853	78.387	.	.
I alt	2.927.703	3.183.103	3.238.250	3.246.898

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.

Stigning i fangstværdi i forhold til 2006

I det kommercielle fiskeri er skønnet over den totale fangstværdi med prisniveau-2006 på 3.173 mio. kr., svarende til en forøgelse i forhold til 2005 på 128 mio. kr. eller 4,2%. Med prisniveau-2007 (scenario 2) er den skønnede fangstværdi på 3.178 mio. kr., svarende til en fremgang på 134 mio. kr. eller ca. 4,4%. Prognosen for 2007 viser således en fremgang i forhold til 2006, samt en stigning i forhold til basisperioden 2004-2006 på 363 mio. kr. (scenario 2).

Tabel 3.9. Total fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2004-2006	2006	---- Forventet i 2007 ---- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	211.564	228.987	246.484	260.248
Mindre fartøjer 12-15m	275.609	298.016	330.611	342.999
Mindre fartøjer 15-18m	284.628	299.751	355.393	363.765
Mellemstore fartøjer 18-24m	420.429	432.218	519.612	526.385
Store fartøjer 24-40m	638.394	691.624	739.499	729.165
Store fartøjer ≥40m	744.316	852.998	731.790	708.364
Specialfiskerier	240.514	240.818	249.163	247.405
I alt	2.815.454	3.044.413	3.172.553	3.178.331

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.

Der er ligeledes en positiv udvikling i den gennemsnitlige fangstværdi, som det fremgår af tabel 3.10 og bilagstabel 3.6,

Fald i fangstværdi for store fartøjer over 40 meter

hvor den samlede gennemsnitlige fremgang er beregnet til omkring 4% i begge scenarier. Det er tidligere nævnt, at de store fartøjer over 40 meter ventes at få et fald i den gennemsnitlige fangstmængde i 2007. Dette får ligeledes indflydelse på den gennemsnitlige fangstværdi, som for disse fartøjer ventes at falde med henholdsvis 14% og 17% i scenario 1 og 2 (prisniveau-2007). Den gruppe af fartøjer, der oplever den største absolutte og relative fremgang i scenario både 1 og 2, er de mellemstore fartøjer fra 18 til 24 meter med henholdsvis 20% og 22%.

Tabel 3.10. Ændring i gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer

	Fangstværdi pr. fartøj i 2006 (1.000 kr.)	------ Forventet ændring i 2007 ----- --- Scenario 1 --- (1.000 kr.)	(%)	--- Scenario 2 --- (1.000 kr.)	(%)
Små fartøjer	595	45	8	81	14
Mindre fartøjer 12-15m	1.313	143	11	198	15
Mindre fartøjer 15-18m	2.271	421	19	485	21
Mellemstore fartøjer 18-24m	3.694	747	20	805	22
Store fartøjer 24-40m	7.600	526	7	413	5
Store fartøjer ≥40m	23.694	-3.367	-14	-4.017	-17
Specialfiskerier	2.294	79	3	62	3
I alt	2.785	118	4	123	4

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.

3.3. Fiskeriets driftsomkostninger

Driftsomkostningsberegning på basis af 1996-2005

På indeværende tidspunkt er fiskeriets driftsomkostninger for 2006 endnu ikke opgjort. Prognosen for fiskeriets driftsomkostninger er derfor baseret på Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik for perioden 1996 til 2005. Omkostningsskønnene for både 2006 og 2007 er herudover baseret på oplysninger om fiskeriets forløb i 2006, jf. afsnit 3.1 og 3.2. I beregningerne for 2006 inddrages de på indeværende tidspunkt kendte fangstmængder og -værdier for 2006. For 2007 anvendes de skønnede fangstmængder og -værdier i forbindelse med fastlæggelsen af omkostningerne.

Med det eksisterende regnskabsstatistiske grundlag er det ikke muligt at vurdere omkostningsudviklingen for en række af de

Fartøjsgrupper der udelades af prognosen

anvendte fartøjsgrupper. Dette skyldes et for lille stikprøvemateriale (under 10%) og/eller for få fartøjer i fartøjsgruppen (under 10 fartøjer). På denne baggrund er der ikke omkostningsberegninger for følgende fartøjsgrupper: Alle grupper af snur/garn/trawl, snurrevod mellem 12 og 15 meter, fartøjer deltagende i østersfiskeri og fartøjer, der fisker grønlandsrejer. I 2006 udgjorde disse fartøjers fangstværdi ca. 10% af de kommercielt aktive fartøjers fangstværdi.

Omkostningsgrupper

I prognosen for indtjeningen i fiskeriet opdeles omkostningerne i følgende tre grupper:

1. Driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital
2. Aflønning af arbejdskraft
3. Aflønning af kapital herunder afskrivninger

I den første gruppe indgår omkostninger til brændstof, forlodsomkostninger (is, proviant m.v.), vedligeholdelse, salgsomkostninger, leje og ejendomsskatter, forsikringer og diverse tjenesteydelser. De anvendte definitioner for omkostningsposterne er beskrevet i Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik (se eksempelvis Fødevareøkonomisk Institut, 2001), og de anvendte metoder til fremskrivning af omkostningerne er beskrevet i Andersen (2000)[8].

Relativ fordeling på omkostningsposter

Driftsomkostningernes relative fordeling på omkostningsposter i perioden 2003-2005 og i prognoserne for udviklingen i 2006 og 2007 er vist i tabel 3.11. De største omkostninger er i rækkefølge brændstof, vedligeholdelse og salg. De gennemsnitlige omkostninger opdelt på fartøjsstørrelse og fartøjstype for disse tre omkostningsposter er vist i bilagstabel 3.7 for perioden 2005-2007.

[8] Kun metoden for fremskrivning af andre forlodsomkostninger er ændret i forhold til Andersen, J.L.: Arbejdspapir til "konjunkturrapport" for dansk fiskeri 2000, Fødevareøkonomisk Institut Working Paper no. 14/2000. Således syntes forlodsomkostningerne i højere grad end forventet at være uafhængige af fangstmængden, hvorfor prognosen i stedet foretages som et gennemsnit for de seneste tre år og efterfølgende er fremskrevet med den forventede udvikling i forbrugerprisindekset. Metoden bliver således den, der anvendes for omkostninger til vedligeholdelse, leje og ejendomsskatter, forsikringer og diverse tjenesteydelser.

Tabel 3.11. Driftsomkostningernes relative fordeling på omkostningstyper for kommercielt aktive fartøjer (%)

	2003	2004	2005	Forventet i 2006	Forventet i 2007 Scenario 1	Forventet i 2007 Scenario 2
Brændstofomkostninger	28	31	36	35	32	32
Forlodsomkostninger	5	5	4	4	4	4
Vedligeholdelses-omkostninger	28	26	23	22	23	23
Salgsomkostninger	20	19	18	22	23	23
Leje og ejendomsskatter	1	1	1	1	1	1
Forsikringsomkostninger	9	9	9	8	8	8
Omkostninger til diverse tjenesteydelser	10	9	10	8	9	9

Brændstofprisen varierer mest…

Som følge af svingningerne i verdensmarkedsprisen på olie er brændstofomkostningerne den post, der varierer mest i perioden. Da det er den aktuelle pris på brændstof, der anvendes ved publikationens tilblivelse, må der tages forbehold mod situationer, der påvirker den aktuelle pris på verdensmarkedet. De skønnede brændstofpriser for 2007 kan derfor være både under- og overvurderet. Den gennemsnitlige brændstofpris forventes at falde fra 2006 til 2007.

…og er størst for trawler og not

De gennemsnitlige brændstofomkostninger pr. fartøj var på 338 tusinde kr. i perioden 2003-2005, mens de forventede omkostninger til brændstof i 2006 og 2007 er på henholdsvis 425 og 385 tusinde kr., jf. tabel 3.12.

Brændstofudgiftens størrelse og betydning varierer med fartøjstypen og fartøjsstørrelsen. Generelt er udgiften mest tyngende for bomtrawl-, trawl- og notfartøjer, og stigende med fartøjsstørrelsen.

Tabel 3.12. Gennemsnitlige brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2003-2005	2005	Forventet i 2006	Forventet i 2007
Små fartøjer	Garn/krog	32	35	44	39
	Jolle/ruse	17	22	23	20
	Trawl	69	75	96	79
	Alle redskaber	32	35	42	37
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	75	86	103	90
	Trawl	162	192	223	197
	Alle redskaber	134	154	178	157
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	116	153	157	138
	Snurrevod	92	110	126	110
	Trawl	244	306	334	306
	Alle redskaber	195	244	265	240
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	181	235	245	215
	Snurrevod	135	155	188	164
	Trawl	479	565	658	580
	Alle redskaber	377	451	507	446
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	3.058	4.091	4.154	3.844
	Trawl industri	934	1.071	1.295	1.170
	Trawl konsum	1.141	1.374	1.548	1.391
	Trawl blandet	1.014	1.547	1.516	1.379
	Alle redskaber	1.177	1.473	1.695	1.536
Store fartøjer ≥40m	Not	3.465	4.778	4.675	4.413
	Trawl industri	1.456	1.407	2.047	1.726
	Trawl blandet	2.169	3.530	2.923	2.934
	Alle redskaber	2.183	2.915	2.874	2.684
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	283	347	384	339
	Muslingefiskeri	76	89	104	92
	Alle specialfiskerier	138	168	191	169
I alt		338	403	425	385

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Brændstofomkostningerne forventes at stige i 2006

I 2005 var den totale udgift til brændstof 15% højere end i basisperioden 2003-2005, men dette høje niveau forventes at falde i både 2006 og 2007, ikke mindst grundet de faldende brændstofpriser i 2006 og som forventes fortsat i 2007. De totale brændstofomkostninger forventes således at falde fra ca. 413 mio. kr. i 2005 til ca. 394 mio. kr. i 2006 for herefter yderligere at falde til ca. 357 mio. kr. i 2007, jf. tabel 3.13 og bilagstabel 3.8.

Tabel 3.13. Totale brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2003-2005	2005	Forventet i 2006	Forventet i 2007
Små fartøjer	10.378	11.930	13.586	11.866
Mindre fartøjer 12-15m	25.881	29.558	29.852	26.344
Mindre fartøjer 15-18m	28.102	32.144	31.515	28.593
Mellemstore fartøjer	55.249	61.355	56.756	49.951
Store fartøjer 24-40m	137.676	150.263	142.397	129.039
Store fartøjer ≥40m	88.758	113.692	103.476	96.641
Specialfiskerier	11.860	14.258	16.645	14.680
I alt	357.903	413.200	394.225	357.114

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

De gennemsnitlige driftsomkostninger forventes at stige i 2007

De gennemsnitlige driftsomkostninger pr. fartøj stiger fra ca. 1.130 tusinde kr. i 2005 til skønnet ca. 1.203 tusinde kr. i 2006, svarende til en stigning på 6%. I forhold til de anvendte scenarier for 2007 forventes de gennemsnitlige driftsomkostninger at falde med 18 tusinde kroner svarende til lidt over 1% i begge scenarier. De gennemsnitlige driftsomkostninger fordelt på fartøjsstørrelser og fartøjstyper er vist i tabel 3.14.

Tabel 3.14. Gennemsnitlige driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2003-2005	2005	For-ventet i 2006	- Forventet i 2007 - Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	227	242	249	258	263
	Jolle/ruse	216	211	230	222	221
	Trawl	253	287	307	300	301
	Alle redskaber	226	239	248	253	257
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	430	431	464	440	449
	Trawl	521	598	627	646	649
	Alle redskaber	491	538	566	569	574
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	778	902	846	894	913
	Snurrevod	689	651	756	727	740
	Trawl	804	863	980	1.015	1.016
	Alle redskaber	783	843	918	948	955
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.000	1.178	1.110	1.088	1.109
	Snurrevod	854	826	1.045	1.012	1.031
	Trawl	1.402	1.467	1.706	1.736	1.735
	Alle redskaber	1.248	1.318	1.491	1.501	1.507
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	5.884	6.961	6.966	6.792	6.844
	Trawl industri	2.805	2.627	3.520	3.394	3.350
	Trawl konsum	2.884	3.186	3.530	3.457	3.450
	Trawl blandet	2.910	3.506	3.689	3.596	3.569
	Alle redskaber	3.058	3.284	3.831	3.734	3.719
Store fartøjer ≥40m	Not	10.965	12.949	12.734	12.365	12.339
	Trawl industri	4.304	3.828	5.544	4.849	4.799
	Trawl blandet	6.485	8.949	8.553	8.502	8.448
	Alle redskaber	6.635	7.669	8.029	7.630	7.583
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	811	920	933	903	907
	Muslingefiskeri	439	428	475	475	472
	Alle spe. fisk.	550	579	617	608	607
I alt		1.078	1.130	1.203	1.185	1.186

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Totale driftsomkostninger forventes at falde

De totale driftsomkostninger forventes i 2007 at være stort set ens i begge scenarier på omkring 1.099 mio. kr., hvilket er et fald i forhold til niveauet for 2003-2005, der var på ca. 1.141 mio. kr. Dette er ligeledes et fald i driftsomkostningerne i forhold til 2005 og 2006 på 4% og 5%, jf. tabel 3.15 og bilagstabel 3.9.

Tabel 3.15. Totale driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2003-2005	2005	Forventet i 2006	--- Forventet i 2007 --- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	74.526	81.005	79.745	81.197	82.437
Mindre fartøjer 12-15m	95.139	103.288	95.048	95.580	96.443
Mindre fartøjer 15-18m	112.961	111.316	109.250	112.776	113.613
Mellemstore fartøjer	182.989	179.249	166.995	168.119	168.810
Store fartøjer 24-40m	357.799	334.945	321.786	313.619	312.437
Store fartøjer ≥40m	269.836	299.084	289.035	274.674	272.977
Specialfiskerier	47.305	49.183	53.685	52.854	52.822
I alt	1.140.556	1.158.071	1.115.543	1.098.818	1.099.539

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

3.4. Fiskeriets indtjeningsevne

Definition af indtjeningsevne

Fiskeriets indtjeningsevne er defineret som fangstværdien fratrukket alle driftsomkostninger (ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital), jf. afsnit 3.3. Indtjeningsevnen anvendes til at belyse, hvor meget, der er tilbage til aflønning af produktionsfaktorerne arbejdskraft og kapital.

Tabel 3.16. Gennemsnitlig indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

					- Forventet i 2007 -	
		2003-2005	2005	Forventet i 2006	Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	286	270	328	385	427
	Jolle/ruse	408	391	371	425	423
	Trawl	313	362	530	602	618
	Alle redskaber	310	299	347	404	436
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	684	691	703	762	836
	Trawl	511	571	795	1.100	1.125
	Alle redskaber	568	615	760	974	1.016
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	1.482	1.429	1.411	1.639	1.796
	Snurrevod	875	991	1.066	1.265	1.369
	Trawl	967	1.144	1.431	1.996	2.010
	Alle redskaber	1.070	1.190	1.377	1.814	1.873
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.865	1.752	2.268	2.306	2.493
	Snurrevod	1.342	1.589	1.969	1.997	2.155
	Trawl	1.468	1.585	2.173	3.270	3.264
	Alle redskaber	1.492	1.607	2.146	2.882	2.936
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	2.969	2.680	1.751	2.642	3.076
	Trawl industri	1.651	1.329	3.874	4.315	3.982
	Trawl konsum	2.638	3.041	3.926	4.637	4.576
	Trawl blandet	1.570	1.381	3.775	4.806	4.569
	Alle redskaber	2.157	2.315	3.715	4.404	4.295
Store fartøjer ≥40m	Not	21.853	32.538	31.329	27.893	26.850
	Trawl industri	2.999	2.666	5.548	3.369	3.025
	Trawl blandet	7.561	11.567	19.685	15.996	15.310
	Alle redskaber	8.924	12.217	15.666	12.698	12.094
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	1.720	2.239	1.792	1.611	1.733
	Muslingefiskeri	1.411	1.164	1.023	1.267	1.133
	Alle spe. fisk.	1.503	1.493	1.261	1.374	1.319
I alt		1.257	1.399	1.757	1.919	1.913

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Gennemsnitlig indtjeningsevne på 1,9 mio. kr. i 2007

Den gennemsnitlige indtjeningsevne pr. fartøj forventes i 2007 at være på 1,9 mio. kr., hvilket er ca. 656 tusinde kr. højere end for perioden 2003-2005. I forhold til 2005 øges indtjeningsevnen med ca. 514 tusinde kr., svarende til en stigning på 37%, jf. tabel 3.16. For fartøjsgrupperne under 40 meter forventes en

fremgang i indtjeningsevnen fra 2006 til 2007 for samtlige fartøjsgrupper. For de store fartøjer over 40 meter forventes derimod et fald i indtjeningsevnen i 2007. Dette skyldes en forventning om et mindre industrifiskeri for de store fartøjer i 2007, samt et fald for sild.

Samlet indtjeningsevne på ca. 1,8 mia. kr. i 2007

Den samlede indtjeningsevne forventes i 2007 at være på ca. 1.773 mio. kr. i scenario 2. Sammenholdt med indtjeningsevnen i 2005 på 1.434 mio. kr. er det en stigning på ca. 24%, svarende til 338 mio. kr., jf. tabel 3.17 og bilagstabel 3.10. I forhold til perioden 2003-2005 er der tale om en forbedring i den forventede indtjeningsevne på 33% i 2007 i scenario 2.

Tabel 3.17. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2003-2005	2005	For-ventet i 2006	-- Forventet i 2007 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	102.016	101.274	111.480	129.826	140.072
Mindre fartøjer 12-15m	109.919	117.987	127.697	163.574	170.766
Mindre fartøjer 15-18m	154.437	157.080	163.857	215.849	222.934
Mellemstore fartøjer	218.766	218.530	240.375	322.809	328.795
Store fartøjer 24-40m	252.409	236.135	312.053	369.978	360.763
Store fartøjer ≥40m	362.923	476.457	563.963	457.116	435.387
Specialfiskerier	129.271	126.883	109.750	119.545	114.761
I alt	1.329.741	1.434.346	1.629.175	1.778.697	1.773.477

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Forbedret indtjeningsevne i 2007

Ændringer i indtjeningsevnen fordelt på fartøjsgrupper i 2007 (scenario 1 og 2) i forhold til indtjeningen i 2005 viser en forbedring for samtlige fartøjsgrupper på nær for de store fartøjer over 40 meter og fartøjer i specialfiskerier, jf. tabel 3.18. De fartøjsgrupper, der har den største stigning i indtjeningsevnen, er de store fartøjer mellem 24 og 40 meter på 53% i forhold til 2005, jf. tabel 3.18.

Tabel 3.18. Ændring i den totale indtjeningsevne fra 2005 til 2007 fordelt på fartøjsgrupper

	Indtjeningsevne i 2005 (1.000 kr.)	Forventet ændring i 2007 – Scenario 1 (1.000 kr.)	(%)	Scenario 2 (1.000 kr.)	(%)
Små fartøjer	101.274	28.552	28	38.798	38
Mindre fartøjer 12-15m	117.987	45.587	39	52.779	45
Mindre fartøjer 15-18m	157.080	58.769	37	65.854	42
Mellemstore fartøjer 18-24m	218.530	104.279	48	110.264	50
Store fartøjer 24-40m	236.135	133.842	57	124.628	53
Store fartøjer ≥40m	476.457	-19.341	-4	-41.070	-9
Specialfiskerier	126.883	-7.338	-6	-12.122	-10

3.5. Fiskeriets arbejdskraftaflønning

Beregning af arbejdskraftaflønning

Der er i fiskeriet tradition for at aflønningen til besætningen (hyren) foregår som en procentdel af landingsværdien. I visse tilfælde fradrages forlodsomkostninger inden hyren beregnes. I nogle tilfælde er aflønningen til skipper/ejer omfattet af procentberegningen, i andre tilfælde ikke. For at tage højde for disse forskelligheder i aflønningen, anvendes her en beregningsmetode, hvor aflønningen til den hyrede besætning er beregnet som en procentdel af landingsværdien. Aflønningen af en medarbejdende ejer/skipper er beregnet ud fra et skøn over antal arbejdstimer og en fastsat timeløn, baseret på alternativ beskæftigelse[9].

Stigning i den gennemsnitlige aflønning af arbejdskraft

Den skønnede gennemsnitlige aflønning til arbejdskraften pr. kommercielt fartøj er i 2007 beregnet til 1.332 tusinde kr., hvilket svarer til en forøgelse på ca. 34% i scenario 2 i forhold til perioden 2003–2005, jf. tabel 3.19.

[9] Som alternativ timeløn anvendes lønsatsen for proces- og maskinoperatører i provinsen, hvilket er praksis i Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik.

Tabel 3.19. Gennemsnitlige omkostninger til aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2003-2005	2005	Forventet i 2006	- Forventet i 2007 - Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	372	346	414	446	479
	Jolle/ruse	404	406	433	479	478
	Trawl	467	409	690	753	767
	Alle redskaber	384	361	433	469	494
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	674	631	668	681	728
	Trawl	644	663	857	1.027	1.043
	Alle redskaber	654	651	786	897	925
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	1.176	1.295	1.223	1.341	1.433
	Snurrevod	942	918	1.065	1.193	1.263
	Trawl	895	974	1.257	1.562	1.570
	Alle redskaber	964	1.041	1.223	1.460	1.496
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.615	1.724	1.794	1.818	1.929
	Snurrevod	1.171	1.175	1.878	1.715	1.816
	Trawl	1.288	1.302	1.748	2.230	2.227
	Alle redskaber	1.305	1.332	1.780	2.070	2.104
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	2.853	3.057	2.645	2.835	2.981
	Trawl industri	1.505	1.379	2.425	2.512	2.390
	Trawl konsum	2.024	2.215	2.774	3.016	2.991
	Trawl blandet	1.866	2.075	2.758	3.068	2.971
	Alle redskaber	1.879	1.983	2.670	2.875	2.831
Store fartøjer ≥40m	Not	9.369	12.635	12.722	11.559	11.252
	Trawl industri	2.001	1.525	3.361	2.517	2.396
	Trawl blandet	3.615	4.985	7.298	6.205	6.018
	Alle redskaber	4.246	5.135	6.603	5.607	5.426
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	1.226	1.409	1.331	1.217	1.278
	Muslingefiskeri	745	607	607	722	665
	Alle spe. fisk.	889	852	831	876	855
I alt		995	1.016	1.241	1.323	1.332

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Den totale aflønning forventes at stige

Det totale beløb til aflønning af arbejdskraften i 2007 (scenario 2) er beregnet til 1.235 mio. kr. Dette er en stigning på 19% siden 2005 og en stigning på 182 mio. kr. i forhold til perioden 2003-2005, svarende til en forøgelse på 17% i forhold til det totale aflønningsniveau i 2003-2005, jf. tabel 3.20 og bilagstabel 3.11.

Tabel 3.20. Totale omkostninger til aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2003-2005	2005	Forventet i 2006	-- Forventet i 2007 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	126.361	122.417	138.927	150.521	158.528
Mindre fartøjer 12-15m	126.584	125.053	132.065	150.760	155.383
Mindre fartøjer 15-18m	139.191	137.466	145.552	173.766	178.075
Mellemstore fartøjer	191.361	181.214	199.377	231.853	235.612
Store fartøjer 24-40m	219.802	202.239	224.279	241.477	237.764
Store fartøjer ≥40m	172.675	200.246	237.716	201.854	195.332
Specialfiskerier	76.440	72.440	72.326	76.173	74.412
I alt	1.052.415	1.041.075	1.150.242	1.226.404	1.235.105

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Gennemsnitlige lønomkostninger på sit højeste i 2007

I figur 3.1 er den gennemsnitlige lønomkostning pr. fartøj og pr. besætningsmedlem vist. Af figuren fremgår det, at disse varierer på samme måde over den viste periode. Således var de gennemsnitlige lønomkostninger stigende indtil 2002, hvorefter der skete et fald frem til 2004, hvor den var på niveau med lønomkostningen i 2000. Der forventes stigende lønomkostninger i 2006 og 2007. Det gennemsnitlige lønomkostningsniveau forventes således i 2007 at være på henholdsvis 1,3 mio. kr. pr. fartøj og 602.000 kr. pr. besætningsmedlem, hvilket er det hidtil højeste niveau i de sidste syv år.

Til beregning af den gennemsnitlige lønomkostning pr. fartøj og pr. besætningsmedlem er antallet af fartøjer og besætningsmedlemmer ultimo 2006 anvendt. Idet der forventes et fald i antallet af fartøjer og dermed antal besætningsmedlemmer i flåden i løbet af 2007, som følge af de ventede strukturelle tilpasninger i den danske fiskerflåde, vil lønomkostninger pr. fartøj og pr. besætningsmedlem formentlig være undervurderet.

Figur 3.1. Gennemsnitlige lønomkostninger pr. fartøj og pr. besætningsmedlem for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

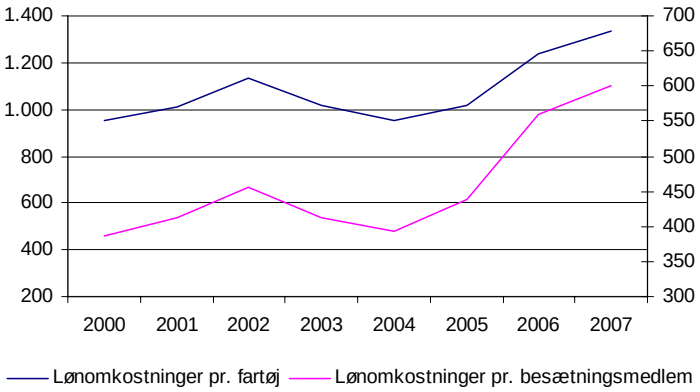

Det absolutte niveau for den gennemsnitlige aflønning til besætning og fartøj skal vurderes på baggrund af beregningsgrundlaget for lønudgiften, hvor aflønningen af medarbejdende ejer/skipper er beregnet ud fra en lønsats på proces- og maskinoperatører i provinsen, jf. fodnote 9. Dette medfører en overvurdering af løn-andelen specielt i forhold til de små og mindre fartøjer.

3.6. Fiskeriets kapitalaflønning – bruttooverskud

Definition af bruttooverskud

Bruttooverskuddet er defineret som indtjeningsevnen fradraget aflønningen af arbejdskraften. Det vil sige den del af indtjeningen, der er tilbage til aflønning at den investerede kapital inkl. afskrivninger på kapitalapparatet. Kapitalapparatet omfatter alle aktiver som fartøj, motor, udstyr m.v.

Bruttooverskud som mål for økonomisk udvikling

Udviklingen i bruttooverskuddet er en indikator for den økonomiske udvikling i fiskeriet, da bruttooverskuddet skal anvendes til betaling af fremmedkapital, forrentning af egenkapital, herunder eventuelt profit og afskrivninger på fartøjet.

Bruttooverskuddet forventes at stige i 2007 i forhold til 2006

Det forventede niveau for det gennemsnitlige bruttooverskud i 2007 pr. kommercielt fartøj er beregnet til 581 tusinde kr. i scenario 2, hvilket svarer til en forøgelse på 51% i forhold til 2005. Sammenlignes det forventede bruttooverskud i 2006 med 2007 for scenario 2, viser beregninger en stigning på 12%, jf. tabel 3.21.

Indtjeningsevnen betyder mest for små fartøjer

For gruppen af små fartøjer og i et vist omfang gruppen af mindre fartøjer udgør den beregnede aflønning til arbejdskraften så stor en del af fangstværdien, at bruttooverskuddet er meget lille eller endog negativt. Den økonomiske aktivitet for de små fartøjer er karakteriseret ved fartøjer, hvor fiskeriet drives af ejeren eventuelt periodevis suppleret med en medhjælper. For disse fartøjer må indtjeningsevnen, det vil sige fangstværdi med fradrag for løbende omkostninger (ekskl. udgifter til arbejdskraft og kapital) betragtes som den centrale indikator for den økonomiske situation. En aflønningsfordeling på arbejdskraft og kapital er for denne gruppe mindre væsentlig.

Tabel 3.21. Gennemsnitligt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2003-2005	2005	For-ventet i 2006	-- Forventet i 2007 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	-86	-76	-87	-61	-52
	Jolle/ruse	4	-15	-62	-54	-54
	Trawl	-154	-46	-160	-151	-150
	Alle redskaber	-74	-62	-86	-64	-57
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	10	60	35	81	108
	Trawl	-133	-91	-62	73	81
	Alle redskaber	-86	-37	-26	76	92
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	305	135	188	299	362
	Snurrevod	-68	72	1	72	106
	Trawl	72	170	174	434	440
	Alle redskaber	106	149	154	354	377
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	249	28	474	488	564
	Snurrevod	170	414	91	281	338
	Trawl	181	283	425	1.040	1.037
	Alle redskaber	187	274	366	812	832
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	116	-376	-894	-193	95
	Trawl industri	145	-50	1.449	1.802	1.593
	Trawl konsum	614	826	1.152	1.621	1.585
	Trawl blandet	-296	-694	1.017	1.738	1.597
	Alle redskaber	279	332	1.045	1.530	1.464
Store fartøjer ≥40m	Not	12.485	19.904	18.606	16.335	15.598
	Trawl industri	998	1.141	2.186	852	629
	Trawl blandet	3.946	6.582	12.386	9.791	9.293
	Alle redskaber	4.678	7.082	9.062	7.091	6.668
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	494	831	461	395	455
	Muslingefiskeri	666	557	416	545	468
	Alle spe. fisk.	614	641	430	499	464
I alt		262	384	517	596	581

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Prognosen for det samlede bruttooverskud, under forudsætning af at prisniveauet i 2007 svarer til niveauet i 2006 (scenario 1), er på 552 mio. kr., og ligeledes en stigning i forhold til perioden 2003-2005, hvor det samlede bruttooverskud var på 277 mio. kr. Anvendes et prisniveau, svarende til de forventede priser i 2007,

jf. scenario 2, er prognosen for 2007 på 538 mio. kr., svarende til en stigning på 94% i forhold til det gennemsnitlige samlede bruttooverskud i perioden 2003-2005, jf. tabel 3.22 og i øvrigt bilagstabel 3.12.

Tabel 3.22. Samlet bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2003 2005	2005	Forventet i 2006	---- Forventet i 2007 --- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	-24.345	-21.143	-27.447	-20.695	-18.456
Mindre fartøjer 12-15m	-16.666	-7.066	-4.368	12.814	15.383
Mindre fartøjer 15-18m	15.246	19.614	18.305	42.084	44.859
Mellemstore fartøjer	27.405	37.317	40.998	90.956	93.182
Store fartøjer 24-40m	32.607	33.896	87.774	128.501	122.999
Store fartøjer ≥40m	190.248	276.211	326.247	255.262	240.055
Specialfiskerier	52.832	54.443	37.423	43.372	40.349
I alt	277.326	393.272	478.932	552.293	538.371

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

3.7. Fiskeriets rentabilitet

Beregning af rentabilitet

Fiskeriets rentabilitet vurderes ved at betragte bruttooverskuddet i forhold til størrelsen af den investerede kapital. Som grundlag for vurderingen af kapitalens størrelse anvendes fartøjernes forsikringsværdi, da denne skønnes bedst at afspejle fiskerens egen vurdering af, hvilken kapital der skal anvendes for at sikre indtjeningsgrundlaget fremover. Sagt med andre ord, hvis fiskeren mister sit fartøj, hvor meget koster så et fartøj, som kan sikre den samme fremtidige indtjening som den nuværende.

Rentabiliteten stiger kraftig i forhold til 2003-2005

Prognosen for flådens samlede rentabilitet forventes at være på ca. 14% i 2007. Rentabiliteten er i gennemsnit for 2003-2005 på 6%, mens den beregnede for 2006 er på 13%, jf. tabel 3.23.

Den beregnede indikator for rentabiliteten i fiskerflåden kan med forbehold for usikkerheden i beregningsgrundlaget[10] anvendes til vurdering af den økonomiske situation for fiskeriet.

Rentabilitet på mindst 10% nødvendig

Med henblik på at fastlægge et niveau, som må anses for nødvendigt, for at sikre en rimelig rentabilitet, skelnes der mellem kravene til forrentning og afskrivning. Det forekommer rimeligt i vurderingsgrundlaget at anvende en økonomisk afskrivningsperiode for kapitalen på 25 år, svarende til en lineær afskrivning på 4% pr. år. Kapitalens forrentning bør afspejle mulighederne ved alternativ kapitalplacering. I vurderingsgrundlaget anses en alternativ forrentning på 7% p.a. at være rimelig på lang sigt. Justeringen sker under hensyn til den generelle udvikling i renteniveauet. Disse forudsætninger medfører, at rentabiliteten i gennemsnit skal være over 10-11% for at skabe interesse for at investere i fiskeriet i forhold til andre muligheder og dermed bidrage til at sikre en fornyelse af flåden.

Store forskelle mellem grupper

Rentabiliteten varierer meget mellem de forskellige grupper. Det bemærkes dog, at de små fartøjer under 12 meter har en negativ rentabilitet, der delvis skal vurderes i forhold til de specielle forudsætninger, som må lægges til grund for de små fartøjers fiskeri. Det samme gælder for de mindre fartøjer mellem 12 og 15 meter, jf. tabel 3.23.

I forhold til perioden 2003-2005 er der en fremgang i rentabiliteten for alle fartøjsgrupperne i 2007 bortset fra de store fartøjer og specialfiskerierne. Hvis 2006 sammenlignes med scenario 2 i 2007, forventes også en forbedring af rentabiliteten samlet set og for alle fartøjsgrupper med undtagelse af fartøjerne over 40 meter, jf. tabel 3.23.

[10] Den beregnede kapitalaflønningsandel er behæftet med usikkerhed bl.a. som følge af stikprøvegrundlaget for regnskabsstatistikken. Derfor antages forsikringsværdien at være et skøn for kapitalværdien.

Tabel 3.23. Gennemsnitlig rentabilitet for kommercielt aktive fartøjer (% af forsikringsværdi)

		2003-2005	2005	For-ventet i 2006	-- Forventet i 2007 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	-13	-13	-14	-10	-9
	Jolle/ruse	1	-4	-15	-13	-13
	Trawl	-18	-5	-18	-17	-17
	Alle redskaber	-12	-11	-15	-11	-10
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	1	4	3	7	9
	Trawl	-8	-5	-4	4	5
	Alle redskaber	-6	-2	-2	5	6
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	13	6	9	15	18
	Snurrevod	-4	4	0	4	6
	Trawl	3	6	6	16	16
	Alle redskaber	4	6	6	14	15
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	6	1	11	11	13
	Snurrevod	5	12	3	9	11
	Trawl	4	6	9	22	22
	Alle redskaber	4	6	8	19	19
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	1	-2	-5	-1	1
	Trawl industri	1	0	12	15	14
	Trawl konsum	6	7	10	14	14
	Trawl blandet	-2	-7	8	14	12
	Alle redskaber	2	3	9	13	12
Store fartøjer ≥40m	Not	22	32	27	24	23
	Trawl industri	5	6	12	5	4
	Trawl blandet	13	22	30	24	23
	Alle redskaber	14	22	25	20	19
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	11	19	10	8	10
	Muslingefiskeri	31	23	17	22	19
	Alle spe. fisk.	22	21	13	16	14
I alt		6	9	13	15	14

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Selvom der er sket en langsom forbedring i rentabiliteten, er der fortsat en række fartøjsgrupper for hvilken denne er på et uholdbart niveau. Dette drejer sig blandt andet om bomtrawlerne og industritrawlerne over 40 meter. Dette skyldes til dels høje brændstofpriser, og ikke mindst et svigtende fangstgrundlag. De

store fartøjer over 40 meter (not og trawl blandet) har gennem perioden haft en høj rentabilitet. Det skal dog bemærkes, at disse fartøjer er omfattet af reguleringen med IOK. Dette kan give anledning til en overvurdering af rentabiliteten, idet anvendelsen af forsikringsværdien som udtryk for kapitalværdien medfører en undervurdering de samlede investeringer, der bør omfatte værdien af IOK'erne.

4. Prisudviklingen på fiskeprodukter

4.1. Vurdering af prisudviklingen i 2007

Vurdering af prisudviklingen

Prisudviklingen på fisk er af central betydning for indtjeningen i 2007. Både i fiskeriet og i fiskeforarbejdningen. Det nuværende modelgrundlag for prisprognoseberegninger tager udgangspunkt i det forventede udbud på det europæiske marked opdelt på grupper af fiskearter og baseret på Europa som et integreret marked for fiskeprodukter. I tilknytning hertil anvendes offentliggjorte resultater vedrørende prisreaktioner på ændringer i udbudet af fisk samt tilgængelig viden om markedsforhold. Betydningen for priserne af ændringer i efterspørgsel, valutakurser og købekraft er inddraget i modellen.

På denne basis indgår følgende forventninger til prisudviklingen i 2007 angivet som procentvise ændringer i forhold til 2006:

Torsk	+ 10%
Andre torskefisk	Uændret
Fladfisk (dyre)	+ 10%
Fladfisk (almindelige)	+ 5%
Sild	Uændret
Makrel	-5%
Laksefisk	- 10%
Rejer	+ 5%
Jomfruhummer	- 5%
Muslinger	Uændret
Industrifisk	- 5%

De angivne forventninger er konservative og behæftet med stor usikkerhed blandt andet som følge af afhængigheden af den internationale konjunkturudvikling. Specielt skal nævnes, at forventningerne bygger på, at krone-dollarkursen året ud forbliver på samme niveau som ultimo februar 2007.

Udviklingen i landingspriser 2002-2007

Med udgangspunkt i disse forventninger samt grundlaget i bilagstabel 4.1 er prisudviklingen på de vigtigste fiskearter i 2002-2007 vist i figur 4.1 – 4.3.

Figur 4.1. Priser for jomfruhummer og tunge 2002-2006 og 2007 skøn (kr. pr. kg.)

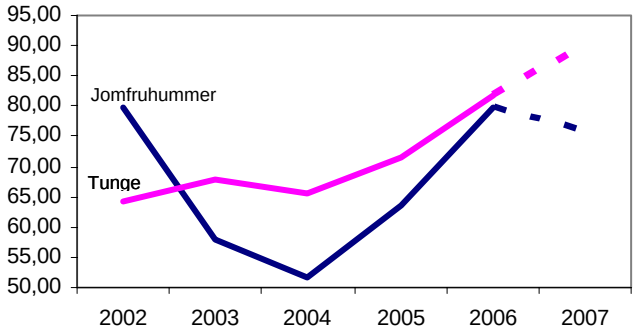

Kilde: Fiskeridirektoratets landingsstatistik.

Figur 4.2. Priser for torsk og rødspætte 2002-2006 og 2007 skøn (kr. pr. kg.)

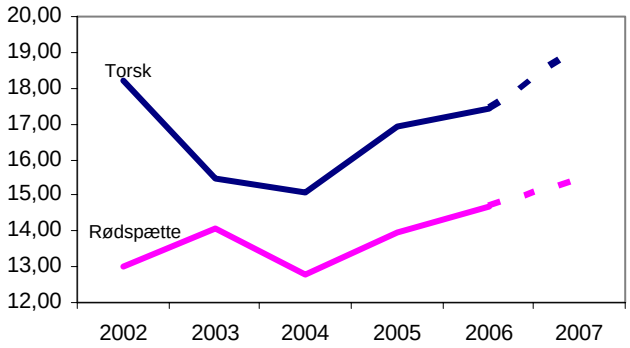

Kilde: Fiskeridirektoratets landingsstatistik.

Figur 4.3. Priser for sild og industrifisk 2002-2006 og 2007 skøn (kr. pr. kg.)

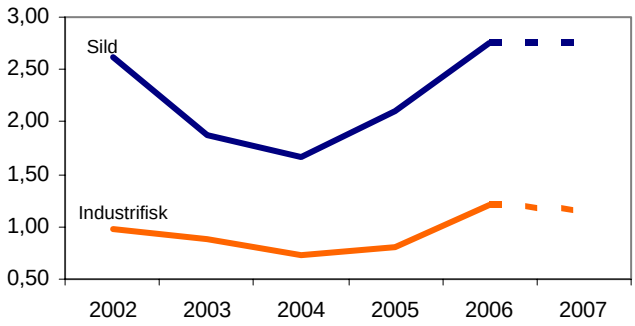

Kilde: Fiskeridirektoratets landingsstatistik.

Drivkræfter for prisudviklingen

For jomfruhummer faldt prisen indtil 2004. Årsagen var, at restriktioner i torskefiskeriet i Europa medførte forøget fiskeri på en alternativ art som jomfruhummer. Dette medførte, at der i begyndelsen af 2003 var opbygget betydelige lagre af frosne jomfruhummere rundt omkring i Europa, hvorfra løbende salg forårsagede faldende priser. Lagrene blev herefter mindre, priserne normaliseredes i 2005 og nye lagre opbyggedes i 2006. Disse forventes at give prisfald i 2007.

Prisen på tunge har været stigende siden 2004, hvilket skyldes faldende fangster og stigende købekraft. Prisen på torsk har været stigende siden 2004, bl.a. som følge af den restriktive regulering af torskefiskeriet i Nordsøen. Prisen på rødspætte har også været stigende siden 2004. Prisen på sild har i perioden været svingende. Niveauet er nogenlunde ens i 2002 og 2006-2007, men det er noget lavere i de mellemliggende år. Udsvingene skyldes både udsving i kvoterne i det toneangivende norske atlantoskandiske fiskeri, fremkomsten af nye afsætningsmarkeder i Rusland og udvidelsen af EU med vigtige nye sildemarkeder i Østeuropa. Prisen på industrifisk svinger også. Prisen bestemmes primært af udsving i udbudet fra det toneangivende peruvianske ansjosfiskeri. Valutakursen mellem den danske krone og dollar er dog også af væsentlig betydning.

4.2. Valutakursudviklingen

Valutakursudviklinger af betydning for dansk fiskeri

Udviklingen i de vigtigste valutaer for den danske fiskerisektor er angivet i tabel 4.1.

Af tabel 4.1 fremgår de gennemsnitlige valutakurser for den danske krone i 2005 og 2006 i forhold til en række udvalgte valutaer. Også den aktuelle dagskurs pr. 22. februar 2007 fremgår. For eksempel angiver tallet 0,17 ud for US dollar i 2006, at der kan købes 0,17 US dollar for 1,00 dansk krone.

Tabel 4.1. Valutakursudvikling for udvalgte valutaer

	---------- Valutakurs /DKK ---------			------- Ændring (%)-----	
	2005[1)]	2006[1)]	2007[2)]	2005-06	2006-07
Islandsk krone	10,50	11,77	11,74	12,1	-0,2
Norsk krone	1,07	1,08	1,08	0,4	0,2
Japansk yen	18,36	19,58	21,31	6,6	8,9
US dollar	0,17	0,17	0,18	-0,8	4,7
Russisk rubel	4,72	4,56	4,62	-3,2	1,0

Kilde: Eurostat New Cronos database.
Anm.: Tilsvarende kurs for euro er 0,13 i alle tre år.
Noter: [1)] Gennemsnitlig årskurs.
[2)] Dagskurs pr. 22. februar 2007.

Endvidere er der i tabel 4.1 angivet ændringer i valutakurserne fra 2005 til 2006 og fra 2006 til dagskursen pr. 22. februar 2007. I 2006 styrkedes den danske krone i forhold til alle de nævnte valutaer, bortset fra dollar, hvor den svækkedes. Pr. 22. februar 2007 er styrken af den danske krone nogenlunde uændret i forhold til den norske og islandske krone, samt dollar. Den er derimod styrket i forhold til specielt yen, men også rubel.

Priseffekt i importørland…

Effekten af ændrede valutakurser afhænger af, om et land er importør eller eksportør. I importørlandet vil en styrkelse af importørlandets valuta indebære, at udbudet af import stiger ved den eksisterende pris, idet udbyder får mere af egen valuta for sine varer. Udbyder vil derved søge at afsætte mere på markedet og mindre andre steder, og importprisen vil falde. Dette vil trække prisen på indenlandsk producerede varer ned.

…og eksportørland

I eksportørlandet vil en styrkelse af eksportørlandets valuta derimod indebære, at udbudet af eksport falder ved den eksisterende pris, idet udbyder får mindre af egen valuta for sine varer end tidligere. Udbyder vil derved søge at afsætte mindre på eksportmarkedet og mere andre steder. Eksportprisen vil derved stige og trække prisen på indenlandsk producerede varer med op.

Den samlede effekt

Den samlede effekt af en styrket valuta i de to situationer er således faldende pris i importørlandet og stigende pris i eksportørlandet.

Valutakursforhold globalt

Det skal bemærkes, at denne metode til at vurdere priseffekter af ændrede valutakurser er en forenkling. Det skyldes, at der på de fleste markeder for fiskeprodukter handles med fisk fra en række forskellige lande. Derved er den relative valutakursudvikling mellem alle de implicerede lande afgørende for prisudviklingen og ikke alene valutakursudviklingen mellem to lande. Metoden til vurdering af priseffekter af ændrede valutakurser er ligeledes en forenkling. Dette skyldes, at der på visse markeder traditionelt handles i en eller flere bestemte valutaer. Derved er det afgørende for prisudviklingen hvilke valutaer der handles i. Således handles for eksempel fiskemel og olie normalt i dollar på verdensmarkedet.

4.3. Udviklingen i efterspørgslen

Efterspørgsel, købekraft og forbrugerpræferencer

Efterspørgslen bestemmes af forbrugernes købekraft og præferencer. Forøget købekraft påvirker efterspørgslen efter både luksusvarer og nødvendige varer i opadgående retning. Påvirkningen af luksusvarer er størst. Nødvendige varer vil forbrugerne købe uanset prisen. Udviklingen i købekraften i forhold til det foregående år i EU-25, USA og Japan er vist i tabel 4.2.

Tabel 4.2. Ændring i købekraft (%)

	2005	2006	Skøn for 2007
EU-25	1,7	2,8	2,4
USA	3,2	3,4	2,3
Japan	2,6	2,7	2,3

Kilde: EU-Kommissionen.

Købekraften i EU, Østeuropa, USA, Japan og Kina

I 2006 steg stigningstakten i købekraften i EU-25 fra 1,7% til 2,8%, hvor væksten i købekraften var nogenlunde konstant i USA og Japan. I 2007 forventes væksten i købekraften at falde i alle tre områder. Mest i USA hvor væksten skønnes at falde fra 3,4% til 2,3%. I EU-25 og Japan er faldet i vækstraterne mere moderate. Udviklingen i købekraften på de vigtige markeder i Rusland og Kina kendes ikke, men i Rusland skønnes udviklingen at stige mere end i EU-25, USA og Japan. I Kina er den årlige vækst i købekraften betydelig større.

Købekraft påvirker prisen på luksusvarer.

Stigninger i købekraften giver normalt stigende efterspørgsel og derved stigende priser på luksusvarer som tunge, jomfruhummer, rejer og muslinger. Stigende købekraft, forårsaget af for eksempel højkonjunktur, medfører et opadgående pres på priserne på disse arter. Lavkonjunktur vil give et nedadgående pres på priserne.

Forbrugerpræferencer

Forbrugerpræferencer har effekt på efterspørgslen og priserne, og ændringer heri kan ske på både lang og kort sigt. Dette gælder for alle fiskeprodukter, ikke alene luksusvarer. På lang sigt i form af ændrede spisevaner og på kort sigt på grund af ydre påvirkninger. F.eks. har fugleinfluenza tidligere betydet at forbrugerne foretrækker fisk frem for fjerkræ.

Efterspørgsel efter fisk uændret i 2007

Forbrugernes præferencer forventes i 2007 ikke ændret væsentligt i forhold til de foregående år.

4.4. Prisskøn for artsgrupper

4.4.1. Torsk

Pris, valutakurser og udbud af torsk indtil 2006

Prisen på torsk steg i 2006 med 3% i forhold til 2005. Den beskedne prisstigning skyldes små reduktioner af fangsterne i Barentshavet, styrkelsen af den danske krone i forhold til den islandske og generelle prisstigninger. Det samlede udbud af torsk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 479.000 tons i

2006 og udbudet er sammensat af EU-fiskeres landinger samt landinger i Norge, Island og Rusland.

Faldende udbud af torsk og substitutter giver prisstigninger på torsk i 2007

Prisen på torsk forventes i 2007 at stige med 10%, som følge af flere forhold. Udbudet af torsk i 2007 på det europæiske marked forventes som følge af mindre fald i kvoterne i Nordsøen, Østersøen, Barentshavet og i farvandene omkring Island at falde lidt. Dette vil føre til et opadgående pres på priserne. Endvidere forventes et faldende udbud af alaskasej fra USA og Rusland at give et opadgående pres på prisen på torsk, idet torsk og alaskasej er substitutter på det europæiske marked. Omvendt forventes styrkelsen af den danske krone i forhold til dollar og den russiske rubel at påvirke prisen på torsk i Danmark i nedadgående retning. På dette grundlag skønnes en prisstigning på 10% på torsk realistisk.

4.4.2. Andre torskefisk

Pris, valutakurser og udbud af andre torskefisk indtil 2006

Prisen på andre torskefisk, primært kuller, mørksej, lyssej, kulmule og hvilling, steg i 2006 med 16% i forhold til 2005. Dette kan forklares ved, at andre torskefisk handles på et verdensmarked, der er domineret af alaskasej fra USA og Rusland samt kuller og sej fra Norge, Island og Rusland.

På dette verdensmarked har svækkelsen af den danske krone i forhold til rubel gjort torskefisk importeret til EU dyrere, og derved presset prisen på danske kuller, sej mv. op. Omvendt har stigende udbud af alaskasej fra USA og Rusland, samt Kinas forøgede eksport af dobbeltfrosne lavkvalitetsfileter af torskefisk til EU baseret på russiske råvarer medført, at prisstigningerne kun blev moderate. Også styrkelsen af den danske krone i forhold til den islandske har givet et nedadgående pres på prisen. Det samlede udbud af andre torskefisk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 1,7 mio. tons i 2005, hvor udbudet i de vigtigste udbyderlande globalt var 3,3 mio. tons.

Prisen på andre torskefisk forventes i 2007 at forblive uændret. Faldende russisk og amerikansk fiskeri i Stillehavet efter alaska-

Faldende udbud af alaskasej opvejer ændrede valutakurser og medfører uændrede priser på andre torskefisk i 2007

sej forventes at medføre et faldende globalt udbud. Årsagen er reducerede kvoter i det nordlige Stillehav og konsekvensen er et opadgående pres på priserne. Omvendt giver styrkelsen af den danske krone i forhold til både dollar og rubel et nedadgående pres på priserne i Danmark. Årsagen er, at amerikanske og russiske alaskasej importeret til EU bliver billigere og trækker prisen på danske kuller, sej mv. med ned. Endvidere påvirker det de danske priser på kuller, sej mv. i nedadgående retning, at Kina vedbliver med at forøge eksporten af dobbeltfrosne lavkvalitetsfileter af torskefisk til EU. Det giver også et nedadgående pres på priserne på kuller og sej mv. i Danmark, at udbudet af opdrætsarter som pengasius og tilapia fra Sydøstasien er stigende i Europa, da disse arter er substitutter for torskefisk. På dette grundlag skønnes som helhed, at priserne på andre torskefisk forbliver uændrede.

4.4.3. Dyre fladfisk

Pris og udbud af dyre fladfisk indtil 2006

Prisen på dyre fladfisk, primært tunge, pighvarre, hellefisk og slethvarre, steg i 2006 med 15% i forhold til 2005. Dette kan forklares ved faldende fangster af tunge i Nordsøen af både Holland, Storbritannien, Belgien og Danmark. Tendensen med faldende fangster og stigende priser fra 2005 fortsætter således i 2006. Prisstigningen kan endvidere forklares ved stigende efterspørgsel efter et luksusprodukt som dyre fladfisk som følge af stigende købekraft i EU. Endelig påvirkes priserne af kvalitetsforhold, blandt andet bestemt af længden af fiskerisæsonen. En lang sæson giver normalt høj kvalitet og høj pris. Det samlede udbud af dyre fladfisk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 22.800 tons i 2006. Udbudet er primært fra EU-fiskeres landinger og den vigtigste art, tunge, stammer fra et sæsonbetonet fiskeri i Nordsøen.

Kvotefald giver prisstigning i 2007

Prisen på dyre fladfisk skønnes i 2007 at stige med 10%. Dette skyldes dels, at udbudet af tunge fra Nordsøen forventes reduceret på grund af faldende kvoter, dels at købekraft og efterspørgsel i EU forventes at stige. Prisskønnet er dog usikkert, som følge af at kvalitetsaspektet er vigtigt, men ikke inddraget i skønnet.

4.4.4. Almindelige fladfisk

Pris og udbud af almindelige fladfisk og substitutter indtil 2006

Prisen på almindelige fladfisk, primært rødspætte, ising, skærising, rødtunge og skrubbe, steg i 2006 med 5% i forhold til 2005. Årsagen formodes at være, at almindelige fladfisk er substitut for torskefisk og derfor handles på verdensmarkedet for torskefisk. Dette marked er domineret af alaskasej fra USA og Rusland samt kuller og sej fra Norge, Island og Rusland. På dette marked har svækkelsen af den danske krone i forhold til rubel gjort torskefisk, importeret til EU dyrere, og derved presset prisen på almindelige fladfisk med op. Prisstigningen kan dog også være relateret til ændret kvalitet af de landede fisk. Stigende fangster af rødspætte i Nordsøen, primært af danske fiskere, har derimod påvirket prisen på almindelige fladfisk i nedadgående retning. Det samlede udbud af almindelige fladfisk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 59.200 tons i 2006 og stammer primært fra EU-fiskernes landinger.

Kvotereduktioner og ændrede valutakurser giver mindre prisstigning i 2007

Prisen på almindelige fladfisk forventes i 2007 at stige med 5% i forhold til 2006. Faldende kvoter på rødspætte i Nordsøen giver faldende udbud og skaber et opadgående pres på priserne. Også faldende udbud af en substitut som alaskasej fra USA og Rusland forårsager et opadgående pres på prisen på almindelige fladfisk. Denne tendens imødegås imidlertid af styrkelsen af den danske krone i forhold til rubel og dollar, som forårsager et nedadgående pres på prisen på torskefisk i EU og dermed på almindelige fladfisk i Danmark. På dette grundlag forventes en prisstigning på 5% realistisk, idet det dog påpeges, at skønnet er behæftet med usikkerhed, idet kvalitetsaspektet ikke er inddraget i skønnet.

4.4.5. Sild

Markedet for sild indtil 2007

Prisen på sild steg i 2006 med 30% i forhold til 2005 efter i den foregående periode først at være faldet indtil 2004 for derefter at stige med 26% i 2005.

Norge markedsførende

Markedet for sild er kendetegnet ved, at Norge er den førende udbyder primært af sild fra den atlantoskandiske bestand. Norge er den førende udbyder på det russiske og de østeuropæiske markeder. Danmark er derimod den førende udbyder på det tyske marked, hvor hovedparten af dansk produktion afsættes. Danmark er således ikke direkte påvirket af ændringer i den atlantoskandiske bestand eller af markedsforholdene i Rusland og Østeuropa. Indirekte har forholdene i Norge, Rusland og Østeuropa dog effekt på de danske priser, idet sildeprisen også i Danmark udvikles over tid på samme måde som i Norge.

Faldende fangster og stigende efterspørgsel gav stigende priser i 2006

De stigende priser i 2006 skal ses på grundlag af faldende fangster i de to vigtigste fiskerier efter atlantoskandisk sild og Nordsøsild. Endvidere har stigende efterspørgsel primært i Rusland og Østeuropa, men også i Tyskland, påvirket priserne i opadgående retning.

Priser i 2006 uændrede som følge af stigende udbud og købekraft, samt ændrede valutakurser

Prisen på sild forventes i 2007 at forblive på samme niveau som i 2006. Stigende udbud som følge af at der er indgået femparts-aftale om fiskeriet efter atlantoskandisk sild mellem EU, Norge, Rusland, Island og Færøerne, og at de norske kvoter som følge heraf er forøget, giver et nedadgående pres på priserne. Dette imødegås imidlertid af et opadgående pres på priserne som følge af forøget købekraft på det russiske marked, såvel som af styrkelsen af den danske krone i forhold til rublen. Også danske sildeproducenters stadig større afsætning på de nye EU-markeder i Østeuropa forventes at påvirke prisen i opadgående retning. Samlet set forventes prisen således at forblive uændret.

4.4.6. Makrel

Markedet for makrel normaliseredes i 2006

Prisen på makrel faldt i 2006 med 33% i forhold til 2005. Den faldende pris i 2006 skal ses i sammenhæng med faldende udbud i både 2005 og 2006 og kan skyldes at der har været konstateret overfiskeri og kvotesvindel i de største makrelfiskerinationer, UK og Irland (Kommissionens regulativ af 15. februar 2007). Dette blev stoppet i 2004-2005. Konsekvensen var faldende fangster og at prisen i 2005 var 150% højere end i 2003. I

2006 faldt fangsterne yderligere, men da var prisen blevet så høj på det vigtigste marked i Japan, at forbrugerne holdt op med at købe makrel. Norges eksport til Japan faldt således med 50% i 2006. Derved faldt prisen i 2006 på markedet i Europa og Danmark. Prisfaldet skyldes således normalisering af markedet. Markedet for makrel er kendetegnet ved at Europa er nettoeksportør til et todelt verdensmarked. Den ene del består af et asiatisk marked med Japan i spidsen, hvortil store makrel af høj kvalitet afsættes. Den anden del af et østeuropæisk marked med Rusland som vigtigste modtagerland, hvor der primært afsættes frosset makrel. Det samlede udbud af makrel på det europæiske marked er opgjort til 274.000 tons i 2006, som primært stammer fra EU og Norge.

Stigende udbud giver moderat faldende pris i 2007

Prisen på makrel forventes i 2007 at falde med 5%. Dette skyldes at kvoterne i Nordsøen er forøget i både UK, Norge, Irland og Danmark. Også den fortsatte normalisering af markedet vurderes at give et nedadgående pres på priserne. Det nedadgående pres på priserne imødegås dog af styrkelsen af den danske krone i forhold til både yen og rubel, som kan give et opadgående pres på priserne i et eksportområde som EU.

4.4.7. Laksefisk

Pris, valutakurser og importrestriktioner på norsk laks indtil 2006

Prisen på laksefisk, der omfatter laks og ørred, steg i 2006 med 22% i forhold til 2005. Dette skyldes, at der i januar 2006 blev indført mindstepriser på EU import af norsk laks, samt at den danske krone svækkedes i forhold til dollar. Også stigende efterspørgsel på vækstmarkedet i Rusland kan have medvirket til at trække prisen i Danmark med op. Omvendt kom prisstigningen på trods af stigende opdræt i de to vigtigste globale laksenationer, Norge og Chile. Det samlede udbud af laksefisk fra de vigtigste udbyderlande er globalt opgjort til 2,1 mio. tons i 2006, hvoraf 90% stammer fra fiskeopdræt, hvor de producerede mængder, i modsætning til i det vilde fiskeri, kan tilpasses ændrede priser. Det vil sige udbudet bestemmer ikke nødvendigvis priserne, priserne er snarere bestemmende for udbudet.

Stigende udbud og ændrede valutakurser giver prisfald i 2007

Prisen på laksefisk forventes i 2007 at falde med 10% i forhold til 2006. Stigende udbud fra opdræt i Norge og Chile giver et nedadgående pres på priserne. Dette er også tilfældet for en styrket dansk krone i forhold til både yen, dollar og rubel. Omvendt forventes stigende efterspørgsel på det nye marked i Rusland at give et opadgående pres på prisen. De indførte mindstepriser vurderes ikke at påvirke prisdannelsen, da afregningspriserne i 2007 forventes at forblive væsentligt over mindstepriserne

4.4.8. Rejer

Markedet for rejer indtil 2006

Prisen på koldvandsrejer faldt i 2006 med 3% i forhold til 2005. Årsagerne er ikke entydig klar, men en forklaring kan være, at udbudet af varmvandsrejer på det europæiske marked til stadighed forøges og at koldvandsrejer og varmvandsrejer er substitutter. Stigende efterspørgsel efter koldvandsrejer i Rusland og Kina vurderes derimod, at have givet et opadgående pres på de danske rejepriser. Det samlede udbud af koldvandsrejer fra det nordlige Atlanterhav er opgjort til ca. 350.000 tons i 2006, og udbudet stammer primært fra Canada, Grønland, Norge og Island, samt i mindre grad fra EU-fiskere.

Ændrede valutakurser giver moderate prisstigninger i 2007

Prisen på rejer forventes i 2007 påvirket i både opadgående og nedadgående retning. Styrkelsen af den danske krone i forhold til yen og rubel forventes at give et opadgående pres på priserne i Danmark. Dette er også tilfældet for stigende efterspørgsel på vækstmarkederne for de relativt billige koldvandsrejer i specielt Rusland, men også i Kina. Udbudet af koldvandsrejer forventes nogenlunde stabilt og påvirker derfor ikke priserne i væsentligt omfang. Omvendt forventes forøget udbud på verdensmarkedet af en substitut som varmvandsrejer at give et moderat nedadgående pres på priserne på koldvandsrejer. På dette grundlag forventes priserne på koldvandsrejer at stige med 5% i 2007.

4.4.9. Jomfruhummer

Prisen på jomfruhummer steg i 2006 med 26% i forhold til 2005 og fortsatte derved stigningen fra 2005. Priserne faldt derimod

Pris og udbud af jomfruhummer indtil 2006

væsentligt i 2003 og 2004. 2006-priserne er således på niveau med 2002. Årsagen til de kraftige udsving i prisen skal ses i sammenhæng med, at der i 2003-2004 blev indført restriktioner i torskefiskeriet. Dette indebar i 2002, at både danske og britiske fiskere målrettede fiskeriet efter de arter, det endnu var muligt at fiske på. Dette medførte forøgede fangster af jomfruhummer, som ikke umiddelbart kunne afsættes. Derfor blev de lagt på lager (nedfrosset). Der var således i 2003 store lagre, som gav kraftige prisfald, da de blev afsat i 2003-2004. Samtidig forøgedes fangsterne i specielt Storbritannien i 2004, hvilket også medførte et nedadgående pres på priserne i 2004. I 2005 var lagrende opbrugt, hvilket er den væsentligste årsag til prisstigningerne i 2005 og 2006. Samtidig blev opbygget nye lagre i løbet af 2006 af specielt store jomfruhummer. Det samlede udbud af jomfruhummer fra de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 54.000 tons i 2006 og udbudet udgøres primært af EU-fiskeres landinger.

Udsalg fra lagre giver prisfald i 2007

Prisen på jomfruhummer forventes i 2007 at falde med 5%. Årsagen er at der forventes solgt ud af opbyggede lagre.

4.4.10. Muslinger

Pris og udbud af musling indtil 2006

Prisen på blåmuslinger steg i 2006 med 29% i forhold til 2005, og derved vendte den nedadgående tendens siden 2003. De stigende priser vurderes primært at være et dansk fænomen, som skyldes at muslingebestanden i Limfjorden over de senere år er reduceret kraftigt. Konsekvensen har været, at danske fangster er reduceret kraftigt, hvilket har givet forøget konkurrence blandt opkøbere af råvarer og derved stigende landingspris i Danmark. Prisudviklingen for danske muslinger skal dog også ses i sammenhæng med strukturen på markedet, som består af et regionalt europæisk marked for ferske muslinger, et verdensmarked for konserverede muslinger og et marked for frosne muslinger. Prisstigningen kan således delvist forklares også ved, at udbudet i Europa fra traditionelle forsynerlande som Holland og Spanien faldt i 2006. Omvendt har det givet et nedadgående pres på pri-

serne, at udbudet på verdensmarkedet for konserverede muslinger fra Kina og frosne muslinger fra Chile har været stigende. Det samlede udbud af muslinger fra de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til ca. 400.000 tons i 2006, og udbudet stammer primært fra forskellige former for opdræt i EU. De vigtigste muslingearter på EU-markedet er Middelhavs- og blåmusling.

Stigende globalt udbud opvejer effekt fra restriktioner i Limfjorden og giver uændrede priser

Prisen på muslinger forventes i 2007 påvirket i både opadgående og nedadgående retning. Frivillige restriktioner på det danske fiskeri i Limfjorden forventes at give et yderligere mindre fald i udbudet af råvarer i Danmark, og derved påvirkes afregningspriser for danske muslingefiskere i opadgående retning. Omvendt forventes udbudet af frosne muslinger på verdensmarkedet fra specielt Chile, såvel som udbudet af konserverede muslinger primært fra Kina, at stige. Dette giver et nedadgående pres på priserne. Endelig vil også styrkelsen af den danske krone i forhold til den chilenske peso give et svagt nedadgående pres på priserne. På dette grundlag forventes uændrede priser i 2007.

4.4.11. Industrifisk

Markeder for industrifisk, fiskemel og olie indtil 2006

Prisen på industrifisk steg i 2006 med 50% i forhold til 2005. Dette skyldes primært at udbudet af fiskemel og olie på verdensmarkedet blev reduceret kraftigt som følge af, at fangsterne i Stillehavet af Peru og Chile svigtede. Årsagen var tilstedeværelsen af vejrfænomenet El Niño, som giver stigende vandtemperaturer og derved svigtende fangster. Således blev fangsterne i Peru reduceret med en tredjedel. Omvendt har den kraftigt stigende pris betydet, at fiskeopdrættere på det største globale marked for fiskemel og olie, Kina, substituerer med fiskemel og olie andre proteinkilder, herunder sojamel og olie. Således var der i 2006 global rekordhøst af sojabønner. Årsagen til at denne substitution er mulig, er at hovedparten af fiskeopdrættet i Kina består af karper, som kan leve af både vegetabilsk og animalsk foder. Substitutionen har medvirket til at holde prisstigningen nede på 50%.

Samlet udbud

Den samlede fangst af industrifisk fra de 5 største globale udbyderlande er opgjort til ca. 10 mio. tons i 2006, hvoraf over halvdelen stammer fra Peru. Prisen på industrifisk er afledt af prisen på fiskemel og olie, som dannes på verdensmarkedet. Denne pris bestemmes af det globale udbud, med Peru og Chile som de største aktører, men hvor Danmark, Norge og Island også er betydende udbydere. Efterspørgslens betydning for prisen er præget af, at fiskeopdrætssektoren globalt i en årrække har haft store vækstrater. Dette har givet stigende efterspørgsel som følge af, at opdræt af næsten alle fiskearter nødvendigvis må baseres på foder udvundet af fisk. Den vigtigste globale aftager er Kina, som over de seneste 10-20 år har opbygget en meget betydelig fiskeopdrætssektor.

Svækkelse af dollar og substitution til andre proteinkilder kan give prisfald i 2007

Prisen på industrifisk påvirkes i 2007 både i nedadgående og opadgående retning. Styrkelsen af den danske krone i forhold til dollar kan give et nedadgående pres på prisen i et importområde som EU. Endvidere forventes det høje prisniveau at betyde, at kinesiske opkøbere yderligere vil substituere fiskemel og olie med andre proteinkilder. Her er det af betydning, at også 2007 forventes at give rekordhøst af sojabønner, hvilket giver et billigt alternativ til fiskemel og olie. Omvendt forventes El Niño at fortsætte ind i 2007, og fangsterne forventes at falde yderligere, om end moderat. Dette giver et opadgående pres på priserne. Samlet set forventes et prisfald på 5%.

4.5. Metode og datagrundlag

Europa et integreret marked for fisk

Det danske marked for fisk er en integreret del af det europæiske marked. Blandt andet på grund af Danmarks betydelige import og eksport af fisk og fiskeprodukter og EU's fælles markedsordning. Som følge af markedsintegrationen er der grund til at antage, at priserne for danske landinger bestemmes af det samlede udbud på det europæiske marked, som igen er påvirket af det globale udbud. Skønnene over prisudviklingen foretages derfor på grundlag af det samlede udbud på markedet i Europa. For grupper af fiskearter, hvor Europa som helhed er nettoimportør, indgår således også udbudet i de vigtigste udbyderlande udenfor

Forudsætninger for udbudet i 2007

Europa. I tilknytning hertil vurderes, om der kan antages at være særlige forhold, som betyder, at de danske priser bør justeres. Udbudet vurderes med udgangspunkt i de fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsen i tidligere år efter de samme principper, som er anvendt ved forudsigelser om fiskeriets økonomi i perioden 2001-2006.

Prisskøn i løbende priser for artsgrupper

Prisskønnene foretages for de vigtige arter i forskellige grupper. En række mindre vigtige arter bliver herved ikke omfattet af grupperingen. Priserne for disse beregnes for 2007 som gennemsnitsprisen i 2004-2006. Prisberegningerne foretages endvidere i faste priser. Den generelle inflationære prisstigning indregnes efterfølgende, ved at alle prisændringer opjusteres med 2,2%, jf. EU-Kommissionens skøn over inflationen.

Udbudsforhold

Prisskønnene for 2007 foretages ved at anvende skøn over det samlede udbud på det europæiske marked for 2007 multipliceret med en faktor for prisfleksibiliteten. Denne er et udtryk for den relative prisændring som følge af den relative udbudsændring. Prisfleksibiliteten er fastsat med udgangspunkt i skøn for en række delmarkeder og fiskearter. Skønnene for prisfleksibiliteter på delmarkederne er endvidere justeret under hensyntagen til, at prisdannelsen finder sted på integrerede internationale markeder.

Valutakurser

Valutakurserne er fastlåst i EU, hvorimod de kan variere mellem EU og andre lande. Valutakursudviklingen har således betydning for prisudviklingen for de varer, der handles mellem EU og tredjelande. Prisberegningerne inddrager den seneste kendte valutakurs (ultimo februar 2007) i forhold til den gennemsnitlige valutakurs i 2006, multipliceret med en faktor for valutakursfleksibiliteten. Denne er et udtryk for den relative prisændring som følge af den relative ændring i valutakursen. Beregningen foretages for kurser mellem den danske krone og henholdsvis den norske krone, den islandske krone, dollar, yen og den russiske rubel. Kursen mellem den danske krone og euroen er fast og derfor ikke inddraget. Prisskønnene bygger således på, at valutakurserne gældende ultimo februar 2007 holder året ud.

Efterspørgsels-forhold

Priserne korrigeres endelig ud fra en vurdering af udviklingen i efterspørgslen på forskellige markeder. Korrektionen foretages ved skønsmæssigt at op- eller nedjustere de beregnede priser. Dette baseres på eksisterende undersøgelser af, om forskellige fiskeprodukter er luksusvarer, nødvendige varer eller inferiøre varer samt på vurderinger af udviklingen i købekraft og forbrugerpræferencer. Udviklingen i købekraften bygger på EU-Kommissionens skøn over væksten i en række økonomier i det kommende år. Udviklingen i forbrugerpræferencer relateres bl.a. til fødevaresikkerhed, idet sådanne forhold på meget kort sigt kan ændre markedet markant.

Datakilder

Hovedkilden til data er rapporten om landinger offentliggjort af EU's generaldirektorat for fiskeri. Herfra kendes de officielle tal for alle EU-landinger af kvoterede fiskearter i 2006 samt for kvoter i Nordøstatlanten for 2007. For Norge og Rusland kendes fangsterne i 2006, for Island går kvoteåret fra 1. september til 31. august året efter, hvorfor kvoterne er henført til kalenderår.

Yderligere datakilder er: EUROSTAT New Cronos Database, FAO Globefish Database, Fish Info Service, Worldfish Report, Det Internationale Havforskningsråd, Fiskeridirektoratet i Danmark og Norge, Fiskeriministeriet i Island og Russian Fish Net.

5. Fiskeforarbejdning

Formål

Formålet med dette afsnit er at analysere den økonomiske situation i fiskeforarbejdningsindustrien, herunder at beskrive den nuværende struktur, produktion og økonomi, samt forventninger til 2007. Det tilstræbes således at give et overblik over den økonomiske situation i en større del af fiskerisektoren end primærsektoren alene.

Data

Grundlaget for analysen er en række data indsamlet af Danmarks Statistik og viderebearbejdet af Fødevareøkonomisk Institut. Regnskabsstatistik, Varestatistik for industri samt Råvare- og tjenestestatistik er centrale. Beskæftigelses- og Udenrigshandelsstatistik er også anvendt, såvel som Fiskeridirektoratets landings-, fangst- og opdrætsstatistik indgår.

Underbrancher

Analysen foretages på underbrancher, hvor de enkelte firmaer er placeret efter deres vareproduktion fordelt på arter og produktform. Udgangspunktet er underbrancherne i Fiskeriets Økonomi 2006, korrigeret i forhold til de muligheder nyere data giver.

Disposition

Kapitlet er opdelt i tre hovedafsnit. Først analyseres strukturen i sektoren, hvor underbrancherne beskrives ved deres produktion, antal firmaer, arbejdssteder og beskæftigelse. I andet afsnit beskrives sektorens produktion, bruttoindtægt, driftsomkostninger, indtjening, arbejdskraftaflønning, kapitalaflønning og rentabilitet i 2002 til 2004. Afsluttende beskrives forventninger til sektorens produktion og økonomi i 2007.

5.1. Fiskeforarbejdningssektorens struktur

I Danmarks Statistik er den danske fiskeindustri opdelt i 3 branchegrupper efter firmaernes vareproduktion: ”Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker”, ”Røgning og saltning af fisk m.v.” samt ”Fiskemelsfabrikker”. Udgangspunktet for analysen er årene 2002 til 2004.

Antallet af firmaer i konsumindustrien var 113

Antallet af firmaer i konsumindustrien, som dækker de to første branchegrupper: "Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker" og "Røgning og saltning af fisk m.v." var i 2004 113, hvilket var 3 mindre end i 2002, jf. tabel 5.1. Antallet af fuldtidsbeskæftigede faldt fra 4.874 i 2002 til 4.433 i 2004, svarende til et fald på 9%. I branchegruppen "Fiskemelsfabrikker" har antallet af firmaer været konstant i alle årene med 7 firmaer. Beskæftigelsen faldt i samme periode fra 428 til 401 fuldtidsbeskæftigede, hvilket svarer til 6%. Det samlede antal firmaer i fiskeindustrien i år 2004 var således 120, og antallet af fuldtidsbeskæftigede var 4.834.

Tabel 5.1. Antal firmaer og fuldtidsbeskæftigede

	---------- Firmaer ----------			------- Beskæftigede--------		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker	69	63	62	3.541	3.266	3.122
Røgning og saltning af fisk m.v.	47	49	51	1.366	1.372	1.311
Konsumindustrien	**116**	**112**	**113**	**4.874**	**4.638**	**4.433**
Fiskemelsfabrikker	7	7	7	428	415	401
I alt	**123**	**119**	**120**	**5.302**	**5.053**	**4.834**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

For at få et mere nuanceret billede af strukturen i den danske fiskeindustri er der i tabel 5.2 opstillet en oversigt over antallet af arbejdssteder fordelt efter størrelse.

Tabel 5.2. Antal arbejdssteder fordelt efter antal fuldtidsbeskæftigede, 2004

Fuldtids-beskæftigede	Fiske-hermetik, fiskefars- og fiskefilet fabrikker	Røgning og saltning af fisk m.v.	Konsum industrien	Fiskemels-fabrikker	I alt
0-9	24	19	**43**	2	**45**
10-19	24	4	**28**	1	**29**
20-49	26	9	**35**	1	**36**
50-99	11	8	**19**	1	**20**
over 100	12	4	**16**	2	**18**
I alt	**97**	**44**	**141**	**7**	**148**

Kilde: Danmarks Statistik.

75% af arbejdsstederne i konsumindustrien har mindre end 50 fuldtidsbeskæftigede

I konsumindustrien har ca. 30% af arbejdsstederne mindre end 10 fuldtidsbeskæftigede, mens 45% har mellem 10 og 49 fuldtidsbeskæftigede. Andelen af større arbejdssteder med mellem 50 og 99 fuldtidsbeskæftigede udgør 13%, mens de helt store arbejdssteder med over 100 fuldtidsbeskæftigede kun udgør 11%. 75% af arbejdsstederne har således mindre end 50 fuldtidsbeskæftigede.

Fiskemelsfabrikkerne domineres af de 3 store arbejdssteder

For fiskemelsfabrikkerne er strukturen lidt anderledes, hvor 2 arbejdssteder har færre end 10 fuldtidsbeskæftigede, 2 har mellem 20 og 49 fuldtidsbeskæftigede, mens 3 arbejdssteder har over 50 fuldtidsbeskæftigede. Fiskemelsfabrikkernes branchegruppe domineres af de 3 største arbejdssteder.

Fald i antal af arbejdssteder og beskæftigede

Hvis man ser på udviklingen i antallet af arbejdssteder og fuldtidsbeskæftigede over perioden fra 1995 til 2004, sker der et tydeligt fald for dem begge, som det fremgår af figur 5.1.

Figur 5.1. Udviklingen i antallet af arbejdssteder og fuldtidsbeskæftigede

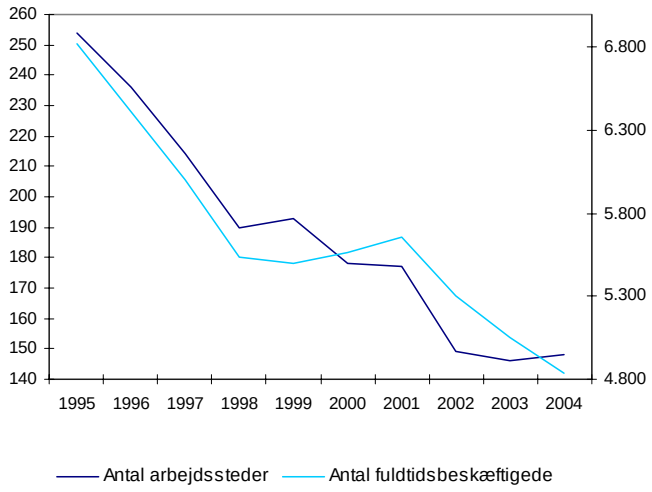

Kilde: Fiskeristatistisk årbog.

Antal af arbejdssteder har været faldende

I 1995 var der 254 arbejdssteder, mens der i 2004 kun var 148 tilbage. Antallet af fuldtidsbeskæftigede i industrien faldt ligeledes fra 6.822 i 1995 til 4.834 i 2004. Den gennemsnitlige størrelse på arbejdsstederne målt ved antallet af fuldtidsbeskæftigede steg til gengæld fra 27 til 33 fuldtidsbeskæftigede pr. arbejdssted i samme periode. Fra 2002 til 2004 faldt beskæftigelsen med 9%, mens antallet af arbejdssteder var nogenlunde konstant.

Danmarks Statistiks branchegrupper opdeles

Danmarks Statistik opdeler den danske fiskeindustri i 3 branchegrupper efter firmaernes vareproduktion; "Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker", "Røgning og saltning af fisk m.v.", samt "Fiskemelsfabrikker". I forbindelse med analysearbejdet af den danske forarbejdningsindustri har Fødevareøkonomisk Institut opdelt branchegrupperne yderligere. Underbrancheinddelingen er baseret på firmaernes varesalg i henhold til Danmarks Statistiks Varestatistik for industri.

Som det første kriterium for de nye underbrancher anvendes fiskearter, som produceres i det enkelte firma. Dernæst fordeles firmaerne, hvis det er muligt, efter produktformen af deres vareproduktion. Fødevareøkonomisk Institut har anvendt samme principper for underbrancheinddelingen som i Fiskeriets Økonomi 2006, korrigeret for de muligheder nyere data giver, omfattende:

- Torske- og fladfisk
- Sild og makrel
- Rejer og musling
- Laksefisk
- Blandet forarbejdning
- Fiskemel og olie

Underbrancher har en høj andel af vareproduktionen baseret på hovedarten

At det giver god mening at anvende artskriteriet, viser tabel 5.3, da de enkelte underbrancher har en høj andel af deres vareproduktion baseret på **hovedarten**. Derved fremstår de enkelte underbrancher som relativt homogene i forhold til artskriteriet. De fleste af underbrancherne opnår en andel af varer baseret på ho-

vedarten på over 84%. Den reneste konsumunderbranche med hensyn til artskriteriet er underbrancherne torske- og fladfisk med en andel på 90%. Fiskemelsfabrikkernes opnår en andel på 100%, da deres produkter udelukkende er baseret på industrifisk og fiskeaffald.

Tabel 5.3. Andel af vareproduktion baseret på fiskearter for underbrancher, 2004

	Torske- og fladfisk	Makrel	Sild	Rejer og musling	Laksfisk	Industrifisk og fiskeaffald	Andre arter og andet	I alt
Torske- og fladfisk	**90**		2	2	6			100
Sild og makrel	2	**40**	**44**	3	9	1	1	100
Rejer og musling	1			**88**			11	100
Laksefisk	2		10		**88**			100
Blandet forarbejdning	27		18	27	15		13	100
Fiskemel og olie						**100**		**100**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.
Anm.: Hovedartens andel af den tilsvarende underbranches produktion er angivet med fede typer.

Underbrancher har en homogen produktion

Sammenholder man produktformen af varerne i de enkelte underbrancher, som er det andet kriterium, der anvendes til underbrancheplaceringen, er der også her en høj grad af homogenitet. Flere af underbrancherne har således næsten 100% af deres vareproduktion placeret i en enkelt produktgruppe, som vist i tabel 5.4.

Tabel 5.4. Andel af vareproduktionen på produktformer for underbrancher, 2004

	Fersk filet	Frosset filet	Røget, saltet og tørret	Tilberedt og konserveret	I alt
Torske- og fladfisk	**21**	**21**	12	**46**	100
Sild og makrel	4		6	**90**	100
Rejer og musling				**100**	100
Laksefisk	**22**		**76**	2	100
Blandet forarbejdning	9	17	14	**61**	100
Fiskemel og olie				**100**	100

Kilde: Fødevareøkonomisk Institut og Danmarks Statistik.

Den endelige opdeling af firmaer i den danske fiskeindustri på underbrancher for 2004 ser ud som vist i tabel 5.5.

Tabel 5.5. Antal firmaer og fuldtidsbeskæftigede

	Firmaer			Beskæftigede		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Torske- og fladfisk	16	13	12	1.591	1.301	1.104
Sild og makrel	18	17	17	840	678	654
Rejer og musling	10	11	11	321	343	368
Laksefisk	47	49	51	1.436	1.372	1.311
Blandet forarbejdning	25	22	22	686	944	996
Konsumindustrien	**116**	**112**	**113**	**4.874**	**4.638**	**4.433**
Fiskemelsfabrikker	7	7	7	428	415	401
I alt	**123**	**119**	**120**	**5.302**	**5.053**	**4.834**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Oplysningerne om varesalget er baseret på Varestatistikken for industri for 2002 til 2006, og det er derfor relevant at se på udviklingen i den del af populationen, som Varestatistikken dækker. Varestatistikken omfatter alle industrivirksomheder med mindst 10 fuldtidsbeskæftigede. Indberetningsenheden er den faglige enhed, hvorved forstås summen af de arbejdssteder, der har samme økonomiske aktivitet inden for et firma (juridisk enhed).

Antallet af faglige enheder inden for underbrancherne i perioden 2002 til 2006 fremgår af tabel 5.6.

Tabel 5.6. Antal faglige enheder fordelt på underbrancher

	2002	2003	2004	2005	2006
Torske- og fladfisk	18	19	18	15	18
Sild og makrel	13	13	13	13	12
Rejer og musling	7	8	8	8	9
Laksefisk	22	21	20	20	20
Blandet forarbejdning	10	10	9	10	10
Konsumindustrien	**70**	**71**	**68**	**66**	**69**
Fiskemelsfabrikker	4	4	5	5	4
I alt	**74**	**75**	**73**	**71**	**73**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Antallet af faglige enheder stabilt

For de fleste underbrancher er der alene sket små forskydninger mellem underbrancherne på en enkelt eller to faglige enheder i de sidste 5 år. Det samlede antal faglige enheder i konsumindustrien falder således fra 70 til 69 fra 2002 til 2006, mens antallet af faglige enheder i fiskemelsfabrikkerne er uændret.

Stor forskel på de enkelte underbrancher

Nedenfor er de enkelte underbrancher kort beskrevet. Strukturerne inden for de enkelte underbrancher kan være meget forskellige og bestå af både små og store virksomheder.

Beskæftigelsen i underbranchen "Torske- og fladfisk" faldt med 31%

Underbranchen "Torske- og fladfisk" består af 12 firmaer i 2004, som i gennemsnit har 92 fuldtidsbeskæftigede. 90% af råvarerne består af torske- og fladfisk, som forarbejdes til ferske, frosne og panerede fileter. Fra 2002 til 2004 sker der en reduktion i antallet af firmaer i denne underbranche fra 16 til 12. Beskæftigelsen faldt fra 1.591 til 1.104 fuldtidsbeskæftigede, svarende til et fald på 31%.

Produktion i "Sild og makrel" består af 90% tilberedte og konserverede varer

Underbranchen "Sild og makrel" består af 17 firmaer med gennemsnitligt 38 fuldtidsbeskæftigede. Firmaerne i denne underbranche producerer hovedsagelig makrel på dåse, syrnede sild, sild på glas og sildefileter. 90% af vareproduktionen er tilberedte og konserverede varer. Fra 2002 til 2004 faldt antallet af firmaer med 1, mens antallet af fuldtidsbeskæftigede faldt fra 840 til 654, svarende til 22%.

Beskæftigelsen i underbranchen "Rejer og musling" steg med 15%

Underbranchen "Rejer og musling" består af 11 firmaer med et gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede på 33. Størrelsen på firmaerne er dog meget varierede. Produktionen i underbranchen beregnes på 88% rejer og muslinger, som alle tilberedes eller konserveres. Fra 2002 til 2004 blev antallet af firmaer forøget med 1, mens antallet af fuldtidsbeskæftigede steg fra 321 til 368, svarende til 15%.

Produktion i "Laksefisk" består af 76% røget fisk

"Laksefisk" er en underbranche bestående af 51 firmaer med et gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede på 26. Produktionen i underbranchen anvender 88% laksefisk, hvor 76% bliver røget og går til fersk filet. Fra 2002 til 2004 blev antallet af firmaer

øget med 4, mens antallet af fuldtidsbeskæftigede faldt fra 1.436 til 1.311, svarende til 9%. Underbranchen er domineret af mange små firmaer.

Restgruppen "Blandet forarbejdning" består af 22 firmaer

"Blandet forarbejdning" er en restgruppe, som består af de firmaer, der ikke har kunnet placeres i de øvrige underbrancher. Størrelsen på firmaerne varierer fra nogle af de største i branchen til de helt små. Der er 22 firmaer i underbranchen, men med den store spredning i størrelsen skal man ikke lægge megen vægt på det gennemsnitlige antal fuldtidsbeskæftigede på 45. I denne gruppe indgår også flere arter end i de øvrige underbrancher. De vigtigste arter i denne underbranche er rejer og musling med 27%, torske- og fladfisk med 27%, sild med 18% og laksefisk med 15%. Størstedelen af produktionen er tilberedte og konserverede varer med 61%. Fra 2002 til 2004 faldt antallet af firmaer med 3, mens antallet af fuldtidsbeskæftigede steg fra 686 til 996, svarende til 45%.

Fald i omsætningen for "Fiskemel og olie"

"Fiskemel og olie" består af 7 firmaer med et gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede på 57. Firmaerne anvender udelukkende industrifisk og fiskeaffald i deres produktion. Derfor er underbranchen afhængig af den primære sektors landinger af industrifisk.

5.2. Historisk produktion og økonomi

I det følgende gennemgås fiskeforarbejdningssektorens produktion for årene 2002 til 2006 baseret på Danmarks Statistiks Varestatistik for industri, mens økonomien alene præsenteres for årene 2002 til 2004, da nyere Regnskabsstatistik ikke eksisterer.

5.2.1. Produktion

Produktion på fiskearter

Produktionen af de vigtigste anvendte fiskearter er angivet i tabel 5.7.

Tabel 5.7. Produktion fordelt på anvendt fiskearter (tons)

	2002	2003	2004	2005	2006
Laksefisk	28.828	27.322	27.742	18.479	16.735
Torskefisk	45.406	43.467	38.757	37.036	41.446
Rejer	15.449	21.402	23.825	17.351	18.722
Sild	51.866	55.831	63.912	72.905	71.521
Fladfisk	1.671	1.910	1.777	1.364	1.097
Makrel	13.618	13.890	14.883	16.567	15.143
Muslinger	10.154	8.042	8.543	8.527	7.210
Andre	34.771	36.485	36.093	38.156	51.246
Konsum	**201.763**	**208.348**	**215.531**	**210.385**	**223.118**
Industrifisk	497.990	386.134	412.638	389.415	409.281
Total	**699.753**	**594.483**	**628.169**	**599.800**	**632.399**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Den totale produktion baseret på konsumfisk er i 2006 på 223.118 tons, hvilket svarer til en stigning på 6% i forhold til 2005.

Produktion af laksefisk faldt i 2006

Det største absolutte fald i produktionen fra 2005 til 2006 skete for laksefisk med 1.700 tons, da der i januar 2006 indførtes mindstepriser på EU import af norsk laks. Produktionen af fladfisk oplevede det største relative fald på 20%, hvilket overvejende skyldes faldende kvoter.

Produktionen af andre arter steg med 34%

Industrifisk var den art som oplevede den største absolutte stigning fra 2005 til 2006 med 20.000 tons. Produktionen af andre arter havde den største relative stigning med 34%, svarende til en mængde på 13.000 tons.

I 2002 til 2006 stiger produktionen af sild og makrel; torske- og fladfisk falder

Set over hele perioden 2002 til 2006 stiger produktionen baseret på sild og makrel med hhv. 38% og 11%, hvor produktionen baseret på torskefisk og fladfisk falder hhv. 9% og 34%. Produktionen er således tæt relateret til situationen i de vigtigste forsyningskilder. Sild er knyttet til den positive udvikling i Nordsøen og Norskehavet. Torsk til de faldende kvoter i Nordsøen og Østersøen. Produktion baseret på laksefisk falder med 42%, som følge af især restriktioner på importen af norsk laks. Produktionen er angivet for produktformer i tabel 5.8.

Tabel 5.8. Produktion fordelt på produktformer (tons)

	2002	2003	2004	2005	2006
Fersk filet	37.910	41.318	39.705	42.449	52.581
Frosset filet	26.672	23.927	20.824	18.100	14.126
Røget, saltet og tørret	26.174	27.323	29.375	22.974	26.367
Tilberedt og konserveret	111.007	115.780	125.627	126.862	130.044
Sum konsum	**201.763**	**208.348**	**215.531**	**210.385**	**223.118**
Fiskemel og olie	497.990	386.134	412.638	389.415	409.281
Total	**699.753**	**594.483**	**628.169**	**599.800**	**632.399**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Produktionen af "fersk filet", "røget, saltet og tørret" samt "tilberedte og konserverede produkter" steg fra 2005 til 2006, mens produktionen af "frosset filet" faldt. Fiskemelsfabrikkernes produktion af "fiskemel og olie" steg med 5%.

Forarbejdningsgrad stigende fra 2002 til 2006

Over hele perioden 2002 til 2006 steg tilberedte og konserverede produkter med 17%, mens produktionen af røgede, saltede og tørrede produkter stort set var uændret. Den totale filet produktion var uændret. Dette dækker dog over en stigning i produktionen af fersk filet på 39% og et fald i produktionen af frosset filet på 47%.

I tabel 5.9 vises produktionen fordelt på underbrancher.

Tabel 5.9. Produktion fordelt på underbrancher (tons)

	2002	2003	2004	2005	2006
Torske- og fladfisk	62.677	57.885	52.630	51.396	72.711
Sild og makrel	64.796	58.711	67.824	68.135	68.139
Rejer og musling	18.163	19.001	21.855	21.126	20.616
Laksefisk	24.888	23.239	22.987	17.968	30.408
Blandet forarbejdning	33.307	51.796	52.557	54.121	33.807
Konsumindustrien	**203.830**	**210.633**	**217.853**	**212.746**	**225.680**
Fiskemelsfabrikker	495.923	383.850	410.316	387.054	406.719
I alt	**699.753**	**594.483**	**628.169**	**599.800**	**632.399**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Produktionen i torsk- og fladfisk steg med 41%

Produktionen i branchen torske- og fladfisk steg fra 2005 til 2006 med 41%. Stigningen skyldtes hovedsagelig en øget produktion af fersk filet, tilberedte og konserverede produkter. Fra 2002 til 2006 er produktionen steget med 16%.

Produktion af sild og makrel uændret

I branchen "sild og makrel" var produktionen uændret fra 2005 til 2006. Set over hele perioden steg produktionen med 5%. Denne stigning dækker over et fald i produktionen af filet, mens produktionen af tilberedte og konserverede produkter steg.

Produktion af rejer og musling faldt med 2%

Produktionen af rejer og musling faldt fra 2005 til 2006 med 2%. Den faldende produktion skyldtes et fald i produktionen af muslinger på 15%, delvis opvejet af en stigning i produktionen af rejer på 6%. Set over hele perioden steg produktionen af rejer med 60%, mens produktionen af muslinger faldt med 25%.

Produktion i branchen laksefisk steg 69%

I branchen "laksefisk" steg produktionen fra 2005 til 2006 med 69%. Set over hele perioden steg produktionen med 22%. Den kraftige vækst fra 2005 til 2006 skyldtes en øget produktion af biproduktet fersk og frosset filet af sild.

Produktion i "Blandet forarbejdning faldt med 38%

Produktion faldt i branchen "blandet forarbejdning" fra 2005 til 2006 med 38%. Faldet skyldtes en nedgang i produktionen af fersk og frosset filet. Produktionen i 2006 svarer til niveauet i 2002.

Produktionen i konsumindustrien steg 6%

Produktion i konsumindustrien som helhed var i 2006 225.680 tons, hvilket svarer til en stigning på 6% fra 2005. Fra 2002 til 2006 steg produktionen i konsumindustrien med 11%.

... og 5% i fiskemelsfabrikkerne

Fiskemelsfabrikkernes produktion steg fra 2005 til 2006 med 5%, mens der set over hele perioden var et fald på 18%.Produktionen er normalt svingende fra år til år, bl.a. som følge af svingende tilførsler af tobis.

5.2.2. Bruttoindtægt

Bruttoindtægten består af værdien af salg af egen produktion, engrossalg, videresalg af produkter, forøgelse af varelagre, samt andre driftsindtægter.

Produktionsværdien bestemmes af produktionen, samt af udvikling i afsætningspriserne. I tabel 5.10 er udviklingen i de gennemsnitlige afsætningspriser fordelt på fiskearter vist.

Tabel 5.10. Gennemsnitlig afsætningspris fordelt på anvendt fiskeart (kr./kg.)

	2002	2003	2004	2005	2006
Laksefisk	61,48	63,83	60,53	62,89	72,51
Torskefisk	34,74	33,33	33,43	33,65	35,93
Rejer	59,71	53,06	48,47	52,39	48,35
Sild	15,56	12,67	11,99	12,15	12,95
Fladfisk	54,91	61,16	66,87	68,99	74,22
Makrel	28,90	29,25	27,18	28,12	32,74
Muslinger	23,96	27,10	26,75	22,66	24,19
Andre	29,54	28,16	29,06	30,26	24,39
Gennemsnit konsum	**33,87**	**32,66**	**31,07**	**29,05**	**29,29**
Industrifisk	5,18	4,73	4,39	4,49	5,89
Gennemsnit	**13,45**	**14,52**	**13,55**	**13,10**	**14,15**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

I tabel 5.11 er den gennemsnitlige afsætningspris for forskellige produktformer vist.

Tabel 5.11. Gennemsnitlig afsætningspris fordelt på produktformer (kr./kg.)

	2002	2003	2004	2005	2006
Fersk filet	23,32	20,20	21,52	19,02	16,99
Frosset filet	32,92	29,50	30,04	23,21	23,35
Røget, saltet og tørret	59,05	59,94	51,82	55,24	57,88
Tilberedt og konserveret	31,77	31,31	29,41	28,49	29,11
Konsum	**33,87**	**32,66**	**31,07**	**29,05**	**29,29**
Fiskemel og olie	5,18	4,73	4,39	4,49	5,89
I alt	**13,45**	**14,52**	**13,55**	**13,10**	**14,15**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Produktionsværdi på fiskeart og produktform

På grundlag af produktionen og afsætningspriserne fremkommer produktionsværdien. Produktionsværdierne fordelt på hhv. fiskearter og produktformer er vist i tabel 5.12 og 5.13.

Tabel 5.12. Produktionsværdi fordelt på anvendt art (mio. kr.)

	2002	2003	2004	2005	2006
Laksefisk	1.772	1.744	1.679	1.162	1.213
Torskefisk	1.577	1.449	1.296	1.246	1.489
Rejer	922	1.136	1.155	909	905
Sild	807	707	766	886	926
Fladfisk	92	117	119	94	81
Makrel	394	406	404	466	496
Muslinger	243	218	229	193	174
Andre	1.027	1.027	1.049	1.155	1.250
Konsum	**6.835**	**6.804**	**6.697**	**6.111**	**6.535**
Industrifisk	2.577	1.827	1.813	1.749	2.410
I alt	**9.412**	**8.631**	**8.510**	**7.860**	**8.945**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Den samlede produktionsværdi af konsumfisk udgjorde 6,5 mia. kr. i 2006, hvilket var en stigning på 424 mio. kr., svarende til 7%, i forhold til 2005. Produktionsværdien af industrifisk steg med 661 mio. kr. svarende til 38%. Den totale produktionsværdi steg således med 1,1 mia. kr., svarende til 14%.

Tabel 5.13. Produktionsværdi delt på produktformer (mio. kr.)

	2002	2003	2004	2005	2006
Fersk filet	884	835	854	807	893
Frosset filet	878	706	626	420	330
Røget, saltet og tørret	1.546	1.638	1.522	1.269	1.526
Tilberedt og konserveret	3.527	3.625	3.695	3.614	3.786
Konsum	**6.835**	**6.804**	**6.697**	**6.111**	**6.535**
Fiskemel og olie	2.577	1.827	1.813	1.749	2.410
I alt	**9.412**	**8.631**	**8.510**	**7.860**	**8.945**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Stigende produktionsværdi for de fleste produktformer

Værdien af produktionen af fersk filet steg i 2006 med 11%. Mængden steg kraftigt, men prisen faldt. Værdien af frosset filet faldt, da mængden faldt og prisen forblev uændret. For røgede produkter steg værdien som følge af både stigende produktion og priser. Værdien af tilberedte og konserverede produkter steg også, da både pris og mængde steg.

Stigende produktionsværdi for fiskemel og -olie

Produktionsværdien af fiskemel og -olie var i 2006 2,4 mia. kr., svarende til en stigning fra 2005 på 38%. Stigningen skyldtes primært stigende priser men også mængder og nærmer sig niveauet i 2002 på 2,6 mia. kr. .

I de følgende tabeller indgår alene tal for årene 2002 til 2004.

I tabel 5.14 vises den totale bruttoindtægt for årene 2002 til 2004. Salg af egenproduktionen svarer til produktionsværdien, mens salg af engrosvarer dækker salg af handelsvarer, samt salg af fersk og frosset fisk som ikke forarbejdes.

Tabel 5.14. Total bruttoindtægt (mio. kr.)

	2002	2003	2004
Salg af egen produktion	9.412	8.631	8.510
Engrossalg	2.844	2.776	2.899
Forøgelse af varelagre	214	112	47
Andre driftsindtægter	297	273	285
I alt	**12.766**	**11.792**	**11.741**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Bruttoindtægten i 2004 er 8% lavere end 2002

Den totale bruttoindtægt er i 2004 11,7 mia. kr., hvilket er 51 mio. kr. lavere end i 2003. Fra 2002 til 2004 faldt bruttoindtægten med 1,0 mia. kr. svarende til et fald på 8%.

Udviklingen i bruttoindtægten for de 6 underbrancher vist i tabel 5.15.

Tabel 5.15. Bruttoindtægt fordelt på brancher (mio. kr.)

	2002	2003	2004
Torske- og fladfisk	3.847	3.149	3.390
Sild og makrel	1.707	1.260	1.330
Rejer og musling	874	983	1.066
Laksefisk	1.676	1.562	1.464
Blandet forarbejdning	1.748	2.611	2.558
Konsumindustrien	**9.852**	**9.565**	**9.808**
Fiskemels fabrikker	2.914	2.227	1.933
I alt	**12.766**	**11.792**	**11.741**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Bruttoindtægten steg i konsumindustrien, men faldt i fiskemelsfabrikkerne

Den samlede bruttoindtægt steg i 2004 i konsumindustrien med 243 mio. kr., svarende til 3% i forhold til 2003. Bruttoindtægten faldt for fiskemelsfabrikkerne med 294 mio. kr. svarende til 13%. Samlet set gav det en bruttoindtægt på 11,7 mia. kr., hvilket var et lille fald i forhold til 2003.

Ser man på udviklingen mellem 2003 og 2004 var der forskellige tendenser for underbrancherne. Bruttoindtægten i brancherne for produktion af "torske- og fladfisk", "sild og makrel", samt "rejer og musling" steg, mens brancherne "laksefisk" og "blandet forarbejdning", som også forarbejder laksefisk, faldt.

5.2.3. Driftsomkostninger

Definition af driftsomkostninger

Driftsomkostningerne udgøres af indkøb af fiskeråvarer, indkøb af handelsvarer til direkte videresalg (engrossalg), indkøb af andre råvarer, samt emballage, energi og andre ordinære omkostninger.

De totale driftsomkostninger for forarbejdningsindustrien er angivet i tabel 5.16.

Tabel 5.16. Totale driftsomkostninger (mio. kr.)			
	2002	2003	2004
Fiskeråvarer	5.252	5.057	4.687
Indkøb til direkte videresalg	2.598	2.379	2.711
Andre råvarer og emballage	874	1.050	660
Energi	267	187	228
Andre ordinære udgifter	1.537	1.009	1.395
I alt	**10.529**	**9.682**	**9.680**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Totale driftsomkostninger uændret fra 2003 til 2004

Driftsomkostninger var i 2004 på 9,7 mia. kr. Selvom de totale driftsomkostninger var uændret skete der væsentlige forskydninger mellem posterne, således faldt indkøbet af fiskeråvarer samt andre råvarer og emballage med 12%. Udgiften til køb af varer til videresalg og andre ordinære udgifter steg med 21%.

Fra 2002 til 2004 faldt driftsomkostningerne med 849 mio. kr. svarende til 8%. Faldet skyldtes primært et fald i omkostningerne til fiskeråvarer samt andre råvarer og emballage. Fiskeindustriens egenproduktion af varer var således faldende, mens andelen af produktionsvirksomhedernes engroshandel var stigende.

Udviklingen i de totale driftsomkostninger er angivet i tabel 5.17 for de 6 underbrancher.

Tabel 5.17. Totale driftsomkostninger fordelt på brancher (mio. kr.)			
	2002	2003	2004
Torske- og fladfisk	3.159	2.558	2.819
Sild og makrel	1.355	938	1.002
Rejer og musling	675	778	835
Laksefisk	1.291	1.168	1.110
Blandet forarbejdning	1.521	2.260	2.229
Konsum industrien	**8.001**	**7.702**	**7.996**
Fiskemelsfabrikker	2.528	1.980	1.684
I alt	**10.529**	**9.682**	**9.680**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Driftsomkostningerne steg for konsumindustrien med 294 mio. kr., svarende til 4 %, mens driftsomkostninger faldt for fiskemelsfabrikkerne med 296 mio. kr. svarende til 15% fra 2003 til 2004.

Faldende driftsomkostninger i fiskemelsfabrikkerne

Fra 2002 til 2004 var de samlede driftsomkostningerne i konsumindustrien uændret, mens fiskemelsfabrikkernes driftsomkostninger faldt med 844 mio. kr., svarende til 33%. Faldet i driftsomkostninger i fiskemelsfabrikkerne var en følge af både faldende priser og råvaretilførsel.

5.2.4. Indtjening

Definition af indtjening

Fiskeforarbejdningssektorens indtjening er defineret som bruttoindtægten fratrukket alle driftsomkostninger (ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital). Indtjeningen belyser, hvor meget der er tilbage til aflønning af produktionsfaktorerne arbejdskraft og kapital. Indtjening for de 6 underbrancher angivet i tabel 5.18.

Tabel 5.18. Indtjening fordelt på brancher (mio. kr.)

	2002	2003	2004
Torske- og fladfisk	688	591	571
Sild og makrel	352	321	327
Rejer og musling	199	206	230
Laksefisk	385	394	354
Blandet forarbejdning	228	351	329
Konsumindustrien	**1.851**	**1.863**	**1.812**
Fiskemelsfabrikker	386	247	249
I alt	**2.238**	**2.110**	**2.061**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Konsumindustriens indtjening faldt 51 mio. kr.

Den totale indtjening i konsumindustrien var på 1,8 mia. kr., hvilket var 51 mio. kr. lavere end i 2003. I forhold til 2002 faldt indtjeningen med 39 mio. kr., svarende til 2%.

Fiskemelsfabrikkernes indtjening steg 2 mio. kr.

Indtjeningen i fiskemelsfabrikkerne steg med 2 mio. kr., svarende til en stigning på 1% i forhold til 2003. I forhold til 2002 faldt indtjeningen derimod med hele 35%.

5.2.5. Arbejdskraftaflønning

Definition af arbejdskraftaflønning

I industriens arbejdskraftaflønning indgår omkostninger til lønninger, gager, pensioner og social sikring. Arbejdskraftaflønningen fremgår af tabel 5.19.

Tabel 5.19. Omkostninger til aflønning af arbejdskraft fordelt på brancher (mio. kr.)

	2002	2003	2004
Torske- og fladfisk	552	448	425
Sild og makrel	235	204	224
Rejer og musling	88	101	108
Laksefisk	351	319	295
Blandet forarbejdning	143	246	256
Konsumindustrien	**1.370**	**1.318**	**1.307**
Fiskemelsfabrikker	168	158	162
I alt	**1.537**	**1.476**	**1.470**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Aflønning af arbejdskraften i konsumindustrien var i 2004 på 1,3 mia. kr., hvilket var et fald på 11 mio. kr. i forhold til 2003. Arbejdskraftaflønningen var i fiskemelsfabrikkerne på 162 mio. kr., svarende til en stigning på 4 mio. kr.

Aflønning faldt 6 mio. kr.

Fra 2003 til 2004 faldt aflønning af arbejdskraften med 6 mio. kr. Set over hele perioden fra 2002 til 2004 faldt aflønningen med 67 mio. kr., svarende til 4%.

5.2.6. Kapitalaflønning

Definition af kapitalaflønning

Indtjeningen med fradrag af aflønningen af arbejdskraft angiver, hvad der er tilbage til aflønning af kapitalapparatet. Kapitalaflønningen kan måles med og uden afskrivninger. Bruttooverskud er defineret som indtjening fradraget aflønning af arbejdskraft, hvor nettooverskud herudover er fradraget afskrivninger. Bruttooverskuddet angiver således, hvad der er tilbage til aflønning af kapital til dækning af afskrivninger, hvor nettooverskuddet alene angiver, hvad der er tilbage til kapitalaflønning. Bruttooverskuddet fordelt på brancher er vist i tabel 5.20.

Tabel 5.20. Bruttooverskud fordelt på brancher (mio. kr.)

	2002	2003	2004
Torske- og fladfisk	136	144	146
Sild og makrel	116	117	104
Rejer og musling	111	104	123
Laksefisk	34	75	59
Blandet forarbejdning	85	105	73
Konsumindustrien	**482**	**545**	**504**
Fiskemelsfabrikker	219	89	87
I alt	**700**	**634**	**591**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Bruttooverskud udgjorde 504 mio. kr. i konsumindustrien, svarende til et fald på 41 mio. kr. i forhold til 2003. Fiskemelsfabrikkernes bruttooverskud faldt med 2 mio. kr. Samlet set faldt bruttooverskuddet med 43 mio. kr., svarende til 7% fra 2003 til 2004. Set over hele perioden 2002 til 2004 faldt bruttooverskuddet med 109 mio. kr., svarende til 16%.

Afskrivninger

Afskrivningerne omfatter afskrivninger samt nedskrivninger af materielle og immaterielle aktiver.

Nettooverskud

Fradrages afskrivningerne fra bruttooverskuddet opnås nettooverskuddet, dvs. hvad der er tilbage alene til aflønning af kapitalen. Dette fremgår for de 6 underbrancher i tabel 5.21.

Tabel 5.21. Nettooverskud fordelt på brancher (mio. kr.)

	2002	2003	2004
Torske- og fladfisk	78	96	97
Sild og makrel	54	57	38
Rejer og musling	86	79	93
Laksefisk	-9	37	20
Blandet forarbejdning	62	67	25
Konsumindustrien	**271**	**336**	**274**
Fiskemelsfabrikker	148	34	27
I alt	**419**	**370**	**301**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Nettooverskud udgjorde 274 mio. kr. i konsumindustrien, svarende til et fald på 62 mio. kr. i forhold til 2003. Fiskemelsfabrikkernes bruttooverskud faldt med 7 mio. kr. Samlet set faldt bruttooverskuddet med 69 mio. kr., svarende til 19% fra 2003 til 2004. Set over hele perioden 2002 til 2004 faldt bruttooverskuddet med 118 mio. kr., svarende til 28%.

5.2.7. Rentabilitet

Definition af rentabilitet

Rentabiliteten vurderes ved at betragte nettooverskuddet i forhold til kapitalapparatets størrelse. Kapitalapparatet omfatter alle anlægsaktiver. Rentabiliteten fordelt på brancher er vist i tabel 5.22.

Tabel 5.22. Rentabilitet fordelt på brancher (%)

	2002	2003	2004
Torske- og fladfisk	14	27	23
Sild og makrel	9	11	7
Rejer og musling	49	42	47
Laksefisk	-3	13	7
Blandet forarbejdning	14	9	3
Konsumindustrien	**13**	**16**	**12**
Fiskemelsfabrikker	62	12	7
I alt	**18**	**15**	**11**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Rentabilitet på mindst 6% nødvendig

Den beregnede indikator for rentabiliteten i fiskeforarbejdning kan anvendes til vurdering af den økonomiske situation i sektoren. I vurderingen anses en alternativ forrentning på 6% p.a. at være rimelig på lang sigt, baseret på det generelle renteniveau. Rentabiliteten i fiskeforarbejdning skal således være større end 6%, såfremt der skal være interesse for at investere i forarbejdningsindustrien frem for andre sektorer. Og kun derved kan en konsolidering og fornyelse sikres.

Rentabiliteten for underbrancherne ”sild og makrel”, laksefisk” og ”blandet forarbejdning” ligger omkring de 6% jf. ovenfor. For underbranchen ”torsk- og fladfisk” samt ”rejer og musling”

Høj rentabilitet i underbrancherne "Rejer og musling" og "Torske- og fladfisk"

gælder det, at de har en højere rentabilitet end de 6%, som anses for at være alternativ forrentningen. For underbranchen "torske- og fladfisk" skyldes dette formentlig, at underbranchen har et forholdsvis lille kapitalapparat i forhold til omsætningen. Forklaringen kan være, at der indgår virksomheder med et ældre afskrevet kapitalapparat. For underbranchen "rejer og musling" er der formentlig tale om, at firmaerne har mulighed for at produktdifferentiere, hvilket betyder, at de kan afsætter deres produkter til en højere markedspris end markedet ellers ville tilsige ved fuldkommen konkurrence.

Rentabilitet i konsumindustrien på 12%

Rentabiliteten for konsumindustrien var på 12% i 2004, hvilket var et fald på 4%-point i forhold til 2003 og et enkelt %-point i forhold til 2002.

Rentabilitet i fiskemelsfabrikkerne på 7%

Rentabiliteten for fiskemelsfabrikkerne var på 7% i 2004, hvilket var et fald på 5%-point i forhold til 2003 og hele 55 %-point i forhold til 2002.

Samlet set opnåede fiskeindustrien en rentabilitet på 11%, hvilket var et fald på 4%-point i forhold til 2003 og 7%-point i forhold til 2002.

5.3. Produktion og økonomi i 2007

Udgangspunkt for vurdering af 2007

Fiskeforarbejdningssektorens struktur, produktion og økonomi er beskrevet ovenstående indtil 2004. For 2005 og 2006 indgår ligeledes vareomsætningen. Baseret herpå, samt på skøn over prisudviklingen, jf. kapitel 4, identificeres udviklingstendenser, der forventes at påvirke sektorens økonomi i 2007. Dette gøres for hver af de seks underbrancher. Det foreliggende datagrundlag muliggør ikke egentlige økonomiske prognoser for 2007.

5.3.1. Underbranchen torske- og fladfisk

Struktur i 2004

Underbranchen "torske- og fladfisk" bestod i 2004 af 18 faglige enheder med 1.104 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 3,9 mia. kr. og rentabiliteten 23 % af kapitalapparatet.

… og 2005-2006

Antallet af faglige enheder var i 2006 på samme niveau som 2004, efter et fald i 2005. Produktionen af torskefisk var nogenlunde konstant. Produktionen af fersk filet steg betydeligt, hvorimod produktionen af frosset filter faldt. Både afregningspriser og råvarepriser var stigende.

Uændret rentabilitet i 2007; stigende priser og faldende produktion

Underbranchens omsætning og rentabilitet forventes at forblive nogenlunde uændret i 2007. Der forventes stigende priser på den vigtigste art, torsk, vil give større omsætning og rentabilitet. Dette forventes dog modsvaret af faldende produktion. Dels som følge af svagt faldende råvaretilførsel, dels som følge af udviklingen med udflytning af produktion af frosne og panerede fileter til bl.a. Kina og Polen. Omvendt forventes produktionen af fersk filet fortsat at stige.

5.3.2. Underbranchen sild og makrel

Struktur i 2004

Underbranchen "sild og makrel" bestod i 2004 af 13 faglige enheder med 654 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 1,3 mia. kr. og rentabiliteten 7 % af kapitalapparatet. I underbranchen indgår specialiserede virksomheder, der enten producerer sildeeller makrelprodukter.

… og 2005-2006

Antallet af faglige enheder fald i 2006 til 12, hvor produktionen var nogenlunde konstant i 2004-2006. Afregningspriserne på makrel og sild steg med henholdsvis 20 % og 8 % i perioden. Råvarepriserne på sild steg væsentligt mere med 65 %. Råvarepriserne på makrel var omvendt svingende. I 2005 steg priserne med 60 %, hvor de i 2006 faldt til 2004 niveauet.

Faldende rentabilitet i 2007 i makrelproduktion; svagt stigende i sildeproduktion

Makrelvirksomhedernes omsætning og rentabilitet forventes at falde i 2007. Afsætningspriserne forventes at falde mere end råvarepriserne, da de i 2006 kraftigt faldende råvarepriser forventes at slå igennem på afsætningspriserne med forsinkelse. Produktionen vurderes at være upåvirket af stigende råvareforsyning. Sildevirksomhedernes omsætning og rentabilitet forventes at stige lidt, da råvareforsyningen med den nye 5-partsaftale om fiskeriet på atlantoskandisk sild i mindre skala kan forøges. Der forventes ikke væsentlige ændringer i afregnings- og råvarepriser.

5.3.3. Underbranchen rejer og musling

Struktur i 2004

Underbranchen "rejer og musling" bestod i 2004 af 8 faglige enheder med 368 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 1,1 mia. kr. og rentabiliteten 47 % af kapitalapparatet. Virksomhederne er specialiserede. Hovedparten baserer produktionen næsten udelukkende på rejer. Nogle få næsten udelukkende på muslinger.

… og 2005-2006

Antallet af faglige enheder steg i 2006 til 9. Produktionen var i 2004-2006 perioden konstant. Afregnings- og råvarepris på rejer steg i 2005, men faldt derefter i 2006. Afregningsprisen er i 2006 på niveau med 2004, hvor råvareprisen er højere. For muslinger er afregningsprisen lavere end i 2004, hvor råvareprisen er væsentligt højere. Denne modsatrettede udvikling i afregnings- og råvarepris skyldes et svigtende råvaregrundlag, som har givet forøget konkurrence om råvarer og reduceret rentabiliteten.

Svagt stigende rentabilitet i 2007 i rejeproduktion; uændret i muslingeproduktion

Rejevirksomhedernes omsætning og rentabilitet forventes at stige lidt i 2007. Årsagen er forventeligt svagt stigende afsætnings- og råvarepriser som følge af faldende råvareforsyning. Udviklingen afhænger dog af, om toldkontingent for kogte og pillede koldvandsrejer forøges, som foreslået af EU Kommissionen. I det omfang kontingentet forøges, vil det skabe forøgede produktionsmuligheder for virksomhederne. Muslingevirksomhedernes omsætning og rentabilitet forventes at forblive nogenlunde uændret i 2007. Råvareforsyningen forventes ikke væsentligt forbedret, såvel som både afregnings- og råvarepriser vurderes at forblive på samme niveau som tidligere.

5.3.4. Underbranchen laksefisk

Struktur i 2004

Underbranchen "laksefisk" bestod i 2004 af 20 faglige enheder med 1.311 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 1,5 mia. kr. og rentabiliteten 7 % af kapitalapparatet.

… og 2005-2006

Antallet af faglige enheder var 20 i hele perioden 2004-2006. Produktionen faldt i 2006 som følge af at de i januar 2006 ind-

førte mindstepriser på EU import af norsk laks begrænsede råvaretilførslerne. Konsekvensen var også at både afregningspriser og råvarepriser steg væsentligt. Råvarepriser dog mere end afregningspriser.

Prisfald giver faldende rentabilitet

Underbranchens omsætning og rentabilitet forventes at falde i 2007. Årsagen er, at afregningspriser, såvel som råvarepriser, forventes at falde. Omvendt kan råvaretilførslerne stige. Dels som følge af at importen af norsk laks stiger med de faldende priser, da prisen i 2007 forvente at forblive over mindsteprisen. Dels som følge af at produktionen af ørred i Danmark, i bl.a. modeldambrug, forventes at stige. Virksomhederne forventes således i et vist omfang at kunne producere sig ud af problemer med faldende rentabilitet.

5.3.5. Underbranchen blandet forarbejdning

Struktur i 2004

Underbranchen "blandet forarbejdning" bestod i 2004 af 9 faglige enheder med 996 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 2,6 mia. kr. og rentabiliteten 3 % af kapitalapparatet. Produktsortimentet baseres primært på rejer, torskefisk, sild og laksefisk. Produkterne er primært tilberedte og konserverede, men der produceres også ferske og frosne fileter, samt røget fisk.

… og 2005-2006

Antallet af faglige enheder steg i 2005 til 10. Den totale produktion faldt i 2006. Produktionen af både laksefisk, rejer, torskefisk og sild faldt i 2006, såvel som produktionen af både frosset og fersk filet, som røget fisk faldt. Produktionen af tilberedte og konserverede produkter var konstant. Afregningspriser og råvarepriser var stigende på laksefisk, torskefisk, sild og makrel i perioden. Prisen på rejer steg i 2005 for derefter at falde.

Uændret rentabilitet i 2007; bedre for sild og rejer, værre for laks

Underbranchens omsætning og rentabilitet forventes at forblive nogenlunde uændret i 2007, dog med udsving mellem produktion af forskellige fiskearter. Omsætning og rentabilitet i produktion af sild og rejer forventes forbedret, hvor de forventes forværret i produktion baseret på laksefisk og makrel. Omsætning og rentabilitet i produktion af torskefisk forventes ikke ændret væsentligt.

5.3.6. Underbranchen fiskemel og olie

Struktur i 2004

Underbranchen "fiskemel og olie" bestod i 2004 af 5 faglige enheder med 415 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 1,9 mia. kr. og rentabiliteten 7 % af kapitalapparatet.

… og 2005-2006

Antallet af faglige enheder fald i 2006 til 4. Produktionen faldt i 2005 for derefter at stige i 2006, til 2004 niveauet. Produktionen følger råvaregrundlaget for tobis. 2005 gav de laveste fangster i mange år, men i 2006 steg fangsterne i dette fiskeri igen, om end ikke til tidligere tiders niveau.

Lidt lavere omsætning og rentabilitet i 2007

Underbranchens omsætning og rentabilitet forventes at falde lidt i forhold til 2006, men forventes samtidig at ligge væsentligt over niveauet i 2004. Årsagen er, at både afregnings- og råvarepriser forventes at falde. Fortsætter fremgangen i tobisfiskeriet kan råvaretilførslerne dog stige, hvilket kan modvirke fald i omsætning og rentabilitet.

6. Reguleringen og strukturen i flåden

6.1. Reguleringen af danske fiskerier

Der er gennem de seneste år sket en grundlæggende ændring i den danske fiskeriregulering over mod helt eller delvist omsættelige individuelle rettigheder. Dette reguleringsmæssige skifte startede med indførslen af individuelle kvoter i det danske sildefiskeri i 2003. Siden er makrel kommet med i denne ordning, og fra indgangen af 2007 reguleres hovedparten af det danske fiskeri med individuelle rettigheder, som følge af den nye regulering af det demersale konsumfiskeri. Dette har samtidig givet anledning til en gennemgang af de eksisterende reguleringer, således en vis ensartethed opnås.

I det følgende skal hovedtrækkene i den samlede danske fiskeriregulering gennemgås. Med udgangspunkt i Fiskeridirektoratets fartøjsregister og afregningsregister vil strukturen i den danske fiskerflåde blive belyst i perspektivet af fiskerireguleringen og fartøjsgrupperingen anvendt af Fødevareøkonomisk Institut. Forventede udviklingstendenser i både den danske fiskeriregulering og den danske fiskerflåde vil afslutningsvist blive vurderet. Nærværende kapitel vedrører den danske regulering, men det skal bemærkes, at det danske fiskeri reguleres inden for rammerne af den fælles europæiske fiskeripolitik. Her fastsættes de totale tilladelige fangstmængder (TAC'er, som fordeles mellem EU-medlemslande efter princippet om relativ stabilitet), havdagereguleringen, reguleringen vedrørende tekniske foranstaltninger til bevarelse af fiskeressourcerne, samt udviklingsprogrammer for kapaciteten i den europæiske fiskerflåde.

6.2. Hovedtræk i den danske fiskeriregulering

Efter indførelsen af den ny regulering med fartøjskvoteandele 1. januar 2007 er der tre overordnede reguleringsformer, der danner rammerne for de danske fiskerfartøjers aktivitet. Dette drejer sig om:

1. Individuelle omsættelige kvoter (IOK)
2. Fartøjskvoteandele (FKA)
3. Licenseret fiskeri

IOK anvendes i det pelagiske fiskeri efter sild og makrel, samt i dele af industrifiskeriet (fra 2008). FKA og herunder kystfiskerordningen omfatter det demersale konsumfiskeri, og licenseret fiskeri omfatter specialfiskerier efter f.eks. blåmuslinger og hesterejer. Oversigt over kvoter fordelt på reguleringsformer fremgår af reguleringsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1535 af 18. december 2006, § 35).

På grundlag af den nye regulering af det demersale fiskeri er de danske fiskerfartøjer kategoriseret i tre hovedgrupper i forbindelse med Fiskeridirektoratets reguleringsadministration:

- fartøjer med fartøjskvoteandele (FKA-fartøjer)
- mindre aktive fartøjer (MAF-fartøjer)
- øvrige fartøjer (ØF-fartøjer)

De tre ovenstående hovedgrupper beskrives nedenfor, og der henvises til Bekendtgørelse nr. 51 af 1. februar 2006 for lovgrundlaget for indplacering af fartøjer og tildeling af fangstrettigheder.

I nærværende beskrivelse tages der udgangspunkt i ovenstående opdeling, men fartøjer under kystfiskerordningen, industrifartøjer, IOK-fartøjer og fartøjer som fisker på licens udskilles i undergrupper. Denne omgruppering beskrives i afsnit 6.3.

Kategorisering af registrerede fartøjer er illustreret i figur 6.1. FKA-fartøjer under 17 meter har mulighed for at tilmelde sig kystfiskerordningen under visse forudsætninger. For ØF-fartøjerne sker der en opdeling i tre undergrupper. Den første gruppe indeholder de fartøjer som driver specialfiskerier på licens. Den anden gruppe inkluderer de fartøjer, som driver pelagisk fiskeri efter sild, makrel og industrifisk, mens den tredje og sidste gruppe inkluderer fartøjer, som kun har mindre fangster af ikke-kvoterede konsumarter.

Figur 6.1. Kategorisering af registrerede fartøjer med hensyn til regulering

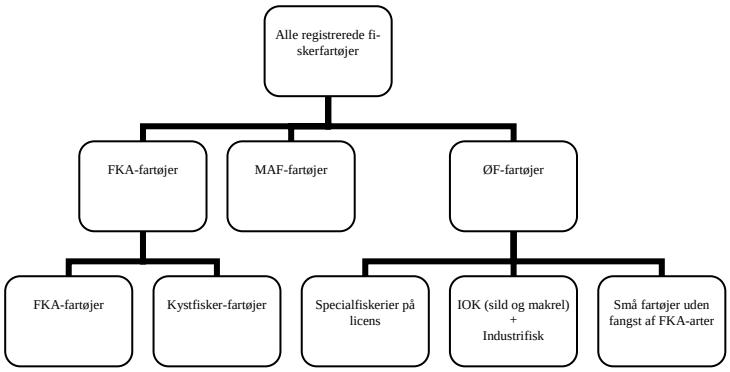

6.2.1. FKA-fartøjer

Den ny regulering med fartøjskvoteandele trådte i kraft 1. januar 2007 og omfatter de vigtigste konsumarter, sild i Østersøen og brisling (for fartøjer som i 2005 fiskede brisling på rationsvilkår). Tabel 6.1 angiver hvilke arter, som er med i den ny regulering.

Tabel 6.1. Fiskearter der er med i den ny regulering

Alle farvande	Nordsøen	Østersøen	Norsk farvand	Fartøjer i demersalt fiskeri
Torsk	Kulmule	Sild	Havtaske	Brisling
Tunge	Pighvar			
Rødspætter				
Jomfruhummer				
Mørksej				
Kuller				
Dybvandsrejer				

Et fartøj får FKA status, hvis følgende to betingelser er opfyldt:

1. Det er registreret i Fiskeridirektoratet, at fartøjet har haft en bruttoomsætning på mindst 224.000 kr. i 2004 eller 2005 eller en gennemsnitsomsætning på over 205.000 kr. i 2003-2005

2. Fartøjet i 2003-2005 har haft landinger af de kvoter, der er omfattet af ordningen med fartøjskvoteandele

Landingerne i referenceperioden 2003-2005 af de enkelte arter med FKA-kvoter danner grundlaget for tildelingen af fartøjskvoteandele. Landingerne i de enkelte år indgår i beregningen med vægtningen 50% i 2005, 30% i 2004 og 20% i 2003.

Fartøjer hvor atypiske forhold (f.eks. sygdom eller driftsstop) har været gældende, kunne ved indplaceringen af fartøjerne i de forskellige fartøjskategorier anmode om at tildelingen tager hensyn hertil. Der er også særlige betingelser i forbindelse med fartøjsudskiftning og nyetablering.

FKA-ordningen har en opsigelsesvarsel på 8 år.

6.2.2. Kystfiskerfartøjer

FKA-fartøjer havde frem til 1. april 2007 mulighed for at melde sig til kystfiskerordningen, hvis det opfylder følgende betingelser: 1) det skal drive et kommercielt fiskeri og 2) det må maksimalt være 17 meter langt. Kystfiskerfartøjerne får en øget mængde af torsk i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, Østersøen og Bælterne.[11] Ligeledes er der afsat en øget mængde af tunge i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat.

Et fartøj kan tilmelde sig denne ordning i 2007 og binder sig hermed i tre år. Desuden skal mindst 80% af fartøjets årlige fangstrejser ikke være over tre døgn.

6.2.3. MAF-fartøjer

MAF-fartøjer er ikke-kommercielle fartøjer, dvs. fartøjer som ikke opfylder den første betingelse for at opnå FKA-status og således ligger under den såkaldte FOI-grænse. Det drejer sig

[11] Ekstra kvoteandele til fartøjer omfattet af kystfiskerordningen: 1) 14,9 ‰ af torsk i Nordsøen, 2) 20,5 ‰ af torsk i Kattegat, 3) 31,8 ‰ af torsk i Skagerrak, 4) 38,7 ‰ af torsk i Østersøen og Bælterne, 5) 29,3 ‰ af tunge i Skagerrak og Kattegat og 6) 14,2 ‰ af tunge i Nordsøen (EF-farvande).

primært om fartøjer under 12 meter, som anvender garn, krog eller ruse. Andelene af de samlede kvoter til disse fartøjer er bibeholdt efter at FKA-ordningen er startet. Fiskere med MAF-fartøjer kunne blive omfattet af FKA-ordningen, hvis de kunne dokumentere, at de ikke har andre indtægtskilder.

Disse fartøjer fisker på rationsvilkår i lighed med den tidligere gældende regulering for det danske demersale fiskeri.

6.2.4. Specialfartøjer

Denne gruppe er ØF-fartøjer. Dvs. dækker de fartøjer, som deltager i licenseret fiskeri efter hesterejer, blåmuslinger, østers og dybvandsrejer ved Grønland. Disse fiskerier kan alene udføres, hvis der er tildelt en licens, som giver mulighed herfor.

6.2.5. IOK-fartøjer

I 2003 blev der indført individuelle overdragelige kvoter (IOK) i sildefiskeriet, dog med undtagelse af sildekvoten i Østersøen, som nu er med i FKA-ordningen. Individuelle kvoter (IK) blev indført i 2004 for makrelfiskeriet og pr. 1. januar 2006 overgik fiskeriet til regulering med IOK. Industrifiskeriet (kvoter, der er nævnt i § 35, stk. 5) overgår ligeledes til IOK fra 2008. Desuden har fartøjer, som i 2005 havde tilladelse til at fiske brisling på IK-vilkår, fået tildelt brisling i Nordsøen på IOK-vilkår.

I lighed med FKA-ordningen har IOK-ordningen et opsigelsesvarsel på 8 år.

6.2.6. Andre fartøjer

Den sidste gruppe af ØF-fartøjer er for fartøjer, der ikke har haft landinger af nogle FKA-arterne og udelukkende fanger ikke-kvoterede arter så som ål, skrubbe og krabber. Ydermere placeres inaktive fartøjer i denne gruppe, dvs. fartøjer uden registreret fangst.

6.3. Fangst- og flådestruktur i den nye danske fiskeriregulering

Med udgangspunkt i Fiskeridirektoratets fartøjsregister pr. 8. marts 2007 var den danske fiskerflåde fordelt som vist i tabel 6.2 på de overordnede hovedgrupper for reguleringen.

Tabel 6.2. Den danske fiskerflåde pr. 8. marts 2007

	Antal fartøjer
FKA-fartøjer	1.064
MAF-fartøjer	943
ØF-fartøjer	1.082
Ukendt	16
I alt	3.105

Fordelingen på de overordnede reguleringsgrupper sammenholdes med FOI's fartøjsgruppering i tabel 6.3.

I forhold til FOI's fartøjsgruppering er der et betydeligt sammenfald mellem fartøjernes reguleringsgruppe og længde/redskabstype. FKA-fartøjer er repræsenteret i alle længdegrupper, og inkluderer hovedparten af fartøjer over 12 meter med undtagelse af specialfiskerierne. MAF-fartøjerne er næsten alle under 12 meter og ØF-fartøjerne fordeler sig primært mellem de små fartøjer under 12 meter og specialfiskerfartøjerne. Der er dog enkelte FKA-fartøjer, som ikke målretter deres fiskeri efter FKA-arter. Ved individuelt at analysere disse fartøjer, er det muligt at foretage en omgruppering. Dette medfører, at sammenhængen mellem reguleringsgruppe og FOI's fartøjsgruppering klargøres, jf. tabel 6.4.

Tabel 6.3. Den danske fiskerflåde fordelt på FOI's fartøjsgruppering og overordnede reguleringsgrupper

		FKA	MAF	ØF	Ukendt	I alt
<12m	Garn/krog	253	417	114	2	786
	Jolle/ruse	65	425	581	4	1.075
	Snur/garn/trawl	69	56	8	4	137
	Trawl	17	11			28
	Alle redskaber	404	909	703	10	2.026
12-15m	Garn/krog	62	1			63
	Snur/garn/trawl	49	1		1	51
	Snurrevod	15	1			16
	Trawl	111	1	2		114
	Alle redskaber	237	4	2	1	244
15-18m	Garn/krog	32				32
	Snur/garn/trawl	15				15
	Snurrevod	17				17
	Trawl	81			1	82
	Alle redskaber	145			1	146
18-24m	Garn/krog	17				17
	Snur/garn/trawl	5				5
	Snurrevod	21		1		22
	Trawl	78				78
	Alle redskaber	121		1		122
24-40m	Bomtrawl	6			1	7
	Snur/garn/trawl	8				8
	Trawl industri	21				21
	Trawl konsum	44			2	46
	Trawl blandet	17				17
	Alle redskaber	96			3	99
>40m	Not	3		4		7
	Trawl industri	16				16
	Trawl blandet	12		1		13
	Alle redskaber	31		5		36
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	18		8	1	27
	Muslingefiskeri	5		59		64
	Østersfiskeri	6	11	7		24
	Grønlandsk rejefiskeri			1		1
	Andet	1	19	296		316
	Alle redskaber	30	30	371	1	432
I alt		1.064	943	1.082	16	3.105

De største omrokeringer sker for fartøjerne over 24 meter. En lang række af disse er pelagiske fartøjer tilknyttet FKA-ordningen grundet deres fangster af brisling i Østersøen. Idet brislingefiskeriet for disse fartøjer kun udgør en mindre betydende andel af deres samlede fangst, kan disse fartøjer med ri-

melighed placeres i gruppen af ØF-fartøjer, som er under IOK-ordningen og driver industrifiskeri. Ydermere placeres fartøjer i specialfiskerier som ØF-fartøjer, idet den dominerende andel af deres omsætning stammer fra fiskeri udført på licens.

Tabel 6.4. Den danske fiskerflåde fordelt på FOI's fartøjsgruppering og overordnede reguleringsgrupper efter omallokering

		FKA	MAF	ØF	Ukendt	I alt
<12m	Garn/krog	254	417	114	1	786
	Jolle/ruse	67	425	582	1	1.075
	Snur/garn/trawl	73	56	8		137
	Trawl	17	11			28
	Alle redskaber	411	909	704	2	2.026
12-15m	Garn/krog	62	1			63
	Snur/garn/trawl	50	1			51
	Snurrevod	15	1			16
	Trawl	113	1			114
	Alle redskaber	240	4			244
15-18m	Garn/krog	32				32
	Snur/garn/trawl	15				15
	Snurrevod	17				17
	Trawl	82				82
	Alle redskaber	146				146
18-24m	Garn/krog	17				17
	Snur/garn/trawl	5				5
	Snurrevod	22				22
	Trawl	78				78
	Alle redskaber	122				122
24-40m	Bomtrawl	7				7
	Snur/garn/trawl	8				8
	Trawl industri			21		21
	Trawl konsum	46				46
	Trawl blandet			17		17
	Alle redskaber	61		38		99
>40m	Not			7		7
	Trawl industri			16		16
	Trawl blandet			13		13
	Alle redskaber			36		36
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri			27		27
	Muslingefiskeri			64		64
	Østersfiskeri			24		24
	Grønlandsk rejefiskeri			1		1
	Andet	1	19	296		316
	Alle redskaber	1	19	412		432
I alt		981	932	1.190	2	3.105

Note: De to resterende fartøjer under Ukendt er nybygninger indsat i starten af 2007.

Den danske fiskerflåde kan på grundlag af FOI's fartøjsgruppering opdeles i henhold til reguleringsgrupperne illustreret i figur 6.1. Dette giver følgende opdeling:

- FKA-fartøjer
  - er indeholdt i FOI-grupperne under 40 meter med undtagelse af *trawl industri 24-40 meter og trawl blandet 24-40 meter*
- MAF-fartøjer
  - er indeholdt i FOI-grupperne under 15 meter (størsteparten under 12 meter)
- ØF-fartøjer
  - specialfiskerier på licens dækkes af fartøjsgrupperne indeholdt i Specialfiskerier
  - IOK-fartøjer er indeholdt i fartøjsgrupperne *Over 40 meter* samt *trawl industri 24-40 meter og trawl blandet 24-40 meter*
  - øvrige fartøjer er indeholdt i fartøjsgrupperne under 12 meter

Fordelingen af fartøjerne på FOI's økonomiske størrelsesklasser og overordnede reguleringsgrupper er vist i tabel 6.5. Det fremgår heraf, at hovedparten af FKA-fartøjerne er at betragte som kommercielle fartøjer med en fangstværdi over FOI's minimumsgrænse. Ligeledes har hovedparten af MAF-fartøjerne en fangstværdi, som er under FOI's minimumsgrænse. Dette er i overensstemmelse med betingelserne for at opnå FKA-status, idet disse afhænger af omsætningen og minimumsgrænserne i referenceperioden 2003-2005. Det skal bemærkes, at FOI's minimumsgrænse justeres årligt, og at de økonomiske størrelsesklasser anvendt i dette afsnit er baseret på fartøjernes omsætningsniveau i 2006. Dertil kommer, at MAF-fartøjerne har mulighed for at søge om optagelse i FKA-ordningen, og at nogle fartøjers fiskeri kan betragtes som atypisk.

For ØF-fartøjerne er der en gruppe af fartøjer, som ligger over FOI's minimumsgrænse, og dette er IOK-fartøjerne, industrifartøjer og fartøjer, der deltager i specialfiskeri. Derudover er der en række fartøjer med en fangstværdi under FOI's minimums-

grænse, og dette er de fartøjer, som har mindre fangster af ukvoterede arter. I alle tre reguleringsgrupper optræder der fartøjer, som i 2006 var inaktive. Hvorvidt disse er på vej ud af fiskeriet eller af forskellige årsager bare ikke har haft fiskeri i 2006 er ukendt. Det høje antal af inaktive fartøjer blandt ØF-fartøjerne skyldes at et stort antal fartøjer, som i en årrække ikke har haft fiskeriaktivitet, er placeret her.

Tabel 6.5. Fordelingen af fartøjer på FOI's økonomiske størrelsesklasser og overordnede reguleringsgrupper

	FKA	MAF	ØF	Ukendt	I alt
Fangstværdi ≥ FOI's minimumsgrænse	854	36	180		1.070
Fangstværdi < FOI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	88	261	57		406
Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	13	506	309		828
Inaktive	26	129	644	2	801
I alt	981	932	1.190	2	3.105

Note: FOI's minimumsgrænse var i 2006 på 229.050 kr.

Fordelingen af de kommercielle fartøjer på FOI's fartøjsgrupper kombineret med de overordnede reguleringsgrupper er vist i tabel 6.6. Idet kun kommercielle fartøjer er inkluderet udelukkes de fleste MAF-fartøjer, inaktive fartøjer og fartøjer med fangst bestående af ikke-kvoterede arter. Tilbage er FKA-fartøjer og ØF-fartøjer bestående af IOK-fartøjer, industrifartøjer og fartøjer, der deltager i specialfiskeri.

Tabel 6.6. Kommercielle fartøjers fordeling på FOI's fartøjsgruppering og de overordnede reguleringsgrupper

		FKA	MAF	ØF	I alt
<12m	Garn/krog	206	17	2	225
	Jolle/ruse	48	8	9	65
	Snur/garn/trawl	55	10		65
	Trawl	15			15
	Alle redskaber	324	35	11	370
12-15m	Garn/krog	59			59
	Snur/garn/trawl	45			45
	Snurrevod	15			15
	Trawl	104	1		105
	Alle redskaber	223	1		224
15-18m	Garn/krog	28			28
	Snur/garn/trawl	13			13
	Snurrevod	14			14
	Trawl	74			74
	Alle redskaber	129			129
18-24m	Garn/krog	17			17
	Snur/garn/trawl	5			5
	Snurrevod	21			21
	Trawl	76			76
	Alle redskaber	119			119
24-40m	Bomtrawl	6			6
	Snur/garn/trawl	7			7
	Trawl industri			21	21
	Trawl konsum	46			46
	Trawl blandet			9	9
	Alle redskaber	59		30	89
>40m	Not			7	7
	Trawl industri			16	16
	Trawl blandet			12	12
	Alle redskaber			35	35
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri			27	27
	Muslingefiskeri			60	60
	Østersfiskeri			16	16
	Grønlandsk rejefiskeri			1	1
	Alle redskaber			104	104
I alt		854	36	180	1.070

Som nævnt i afsnit 6.2 har FKA-fartøjerne under 17 meter haft mulighed for at tilmelde sig kystfiskerordningen. Det er i tabel 6.7 vist hvor mange fartøjer, der potentielt havde denne mulighed. Ca. halvdelen af de potentielle kystfiskere (363 ud af 760 fartøjer) har søgt om at blive tilmeldt denne ordning.

Tabel 6.7. Fordeling af potentielle kystfiskerfartøjer

		Fangstværdi ≥ FOI's minimumgrænse	Fangstværdi < FOI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	Inaktive	I alt
<12m	Garn/krog	206	40	4	4	254
	Jolle/ruse	48	14	3	2	67
	Snur/garn/trawl	55	15	1	2	73
	Trawl	15	2			17
	Alle redskaber	324	71	8	8	411
12-15m	Garn/krog	59		2	1	62
	Snur/garn/trawl	45	3		2	50
	Snurrevod	15				15
	Trawl	104	8		1	113
	Alle redskaber	223	11	2	4	240
15-17m	Garn/krog	21	1		2	24
	Snur/garn/trawl	11	1			12
	Snurrevod	9				9
	Trawl	57	3	1	2	63
	Alle redskaber	98	5	1	4	108
Specialfiskerier	Andet				1	1
	Alle redskaber				1	1
I alt		645	87	11	17	760

Som gennemgået ovenover er der en god sammenhæng mellem FOI's fartøjsgruppering og reguleringsgrupperne. For yderligere at illustrere dette vil der med udgangspunkt i fangstværdien i 2006 blive set nærmere på gruppernes fangstsammensætning.

Indledningsvis viser tabel 6.8 den relative fordeling af fangstværdien i 2006 for de overordnede reguleringsgrupper på de respektive reguleringsarter. Mange observationer kan gøres på grundlag heraf. Således har FKA-fartøjerne 89% af fangstværdien for FKA-arterne og 86% af andre arter. Tilsvarende fanger ØF-fartøjerne langt hovedparten af IOK-arterne, industriarterne og de licenserede arter. FKA-arterne ses desuden som forventet at udgøre hovedparten (82%) af FKA-fartøjernes fangstværdi, mens det for MAF-fartøjerne er 67%. For ØF-fartøjerne består 10% af deres fangstværdi af FKA-arter, hvilket næsten alene er brisling. Det ses også, at FKA-arterne udgjorde 51% af den sam-

lede danske fangstværdi i 2006, mens IOK-arterne udgjorde 18% og industriarterne 14%.

Tabel 6.8. Fordeling af fangstværdi i 2006 (%)

	FKA-arter	IOK-arter	Industri-arter	Licenseret arter	Andre arter	I alt
FKA-fartøjer	89	5	9	2	86	55
MAF-fartøjer	2	0	0	0	6	2
ØF-fartøjer	9	95	91	98	8	43

	FKA-arter	IOK-arter	Industri-arter	Licenseret arter	Andre arter	I alt
FKA-fartøjer	82	2	2	0	13	100
MAF-fartøjer	67	2	0	1	31	100
ØF-fartøjer	10	41	30	18	2	100
I alt	51	18	14	8	9	100

	FKA-arter	IOK-arter	Industri-arter	Licenseret arter	Andre arter	I alt
FKA-fartøjer	46	1	1	0	7	55
MAF-fartøjer	1	0	0	0	0	2
ØF-fartøjer	4	17	13	8	1	43
I alt	51	18	14	8	9	100

Tabel 6.9 viser fordelingen af fartøjer og fangstværdi i 2006 på fartøjsgrupperne defineret i figur 6.1. Ca. en tredjedel af fartøjerne er FKA-fartøjer og de stod for 55% af den samlede fangstværdi i 2006. Størsteparten (77%) af disse fartøjer er potentielle kystfartøjer, hvis fangstværdi udgjorde 43% af FKA-fartøjernes totale fangstværdi i 2006. Antallet af MAF-fartøjer er næsten ligeså stor som antallet af FKA-fartøjer, men deres fangstværdi udgør kun ca. 2% af hele flådens fangstværdi. Antallet af fartøjer med IOK og industrifiskefartøjer er ca. 2% af den danske flåde, men ansvarlig for ca. 35% af omsætningen. Endelig fisker ca. 13% af fartøjerne på licens i specialfiskerier, hvorfra ca. 8% af den samlede omsætning stammer. Øvrige fartøjer udgør ca. 23% af antallet af registrerede fartøjer, men har en minimal omsætning.

Tabel 6.9. Fordeling af fartøjer og fangstværdi i 2006 på fartøjsgrupper (jf. figur 6.1)

	Antal fartøjer	i %	Fangstværdi i 2006 (1.000 kr.)	i %
FKA	981	32	1.699.909	55
- heraf potentielle kystfiskerfartøjer[1)]	*760*	*77*	*723.845*	*43*
MAF	932	30	49.312	2
ØF-IOK+Industri	74	2	1.064.780	35
ØF-licens	412	13	241.432	8
ØF-Andre	704	23	12.651	0
Ukendt	2	0		
I alt	3.105	100	3.068.084	100

Note [1)] Procentangivelser angiver potentielle kystfartøjers andel i forhold til hele gruppen af FKA-fartøjer.

I de følgende fem tabeller, tabel 6.10-6.14 er fangstsammensætningen for de fem reguleringsgrupper fordelt på FOI's fartøjsgruppering vist. For FKA-fartøjerne er torsk, jomfruhummer og rødspætte de tre vigtigste arter. Disse fartøjer fanger også brisling og IOK-/industriarter, men dette ses primært at være de respektive trawlgrupper, som har disse landinger.

Tabel 6.10. Fangstværdisammensætning for FKA-fartøjer i 2006 (mio. kr.)

	Torsk	Jomfru-hummer	Rød-spætte	Brisling	Andre FKA-arter	IOK- og indu-striarter	Andre arter	I alt
<12m								
Garn/krog	73	0	17	0	21	0	20	131
Jolle/ruse	9	0	3	0	2	0	22	35
Snur/garn/trawl	18	2	4	1	6	1	5	36
Trawl	2	1	1	1	1	5	2	13
I alt	103	3	24	2	29	6	48	216
12-15m								
Garn/krog	31	1	16	0	15	1	6	71
Snur/garn/trawl	23	2	12	3	7	1	4	51
Snur-revod	8	0	15	0	1	0	2	26
Trawl	46	44	10	15	15	8	11	149
I alt	109	47	53	18	37	9	24	298
15-18m								
Garn/krog	16	0	14	0	29	0	5	64
Snur/garn/trawl	9	6	2	4	2	1	2	27
Snur-revod	5	0	19	0	1	0	2	27
Trawl	52	55	12	16	22	10	12	179
I alt	81	62	46	20	55	11	21	297
18-24m								
Garn/krog	8	3	16	0	27	0	3	57
Snur/garn/trawl	3	6	10	0	2	0	5	25
Snur-revod	22	0	29	0	3	0	9	64
Trawl	48	92	23	30	40	24	36	293
I alt	82	100	77	30	72	24	53	438
24-40m								
Bom-trawl	3	2	38	0	4	0	4	51
Snur/garn/trawl	5	7	9	1	15	6	15	58
Trawl konsum	27	105	23	0	111	11	65	343
I alt	35	113	70	1	130	18	85	452
I alt	410	325	271	71	324	68	231	1.700

For MAF-fartøjerne er det torsk og fladfiskene tunge og rødspætte, der udgør de vigtigste arter, jf. tabel 6.11. Andre arter udgør godt en tredjedel af disse fartøjers fangstværdi.

Tabel 6.11. Fangstværdisammensætning for MAF-fartøjer i 2006 (1.000 kr.)

		Torsk	Tunge	Rød-spætte	Andre FKA-arter	IOK- og indu-stri-arter	Andre arter	I alt
<12m	Garn/krog	11.156	3.620	3.035	248	670	5.480	24.208
	Jolle/ruse	4.163	1.495	1.642	109	248	8.620	16.277
	Snur/garn/trawl	3.370	1.253	1.113	332	1	997	7.067
	Trawl	474	62	85	4	0	69	694
	Alle reds.	19.163	6.431	5.874	692	919	15.166	48.246
12-15m	Snur/garn/trawl	2	162	24	0	0	37	225
	Snurre-vod		27	2	0	0	5	33
	Trawl	250	5	222	23	1	85	585
	Alle reds.	251	194	247	23	1	127	843
Special-fiskerier	Andet	42	4	18	1	0	159	223
	Alle reds.	42	4	18	1	0	159	223
I alt		19.457	6.629	6.139	715	920	15.452	49.312

De små fartøjer, som ikke havde fangst af FKA-arter i perioden fra 2003 til 2005 fangede i 2006 altovervejende ål. Desuden indgik fangst af andre arter (skrubbe og helt) plus i nogen grad FKA-arter, primært torsk.

Tabel 6.12. Fangstværdisammensætning for ØF-fartøjer uden fangst af FKA-arter i 2003-2005 i 2006 (1.000 kr.)

		FKA-arter	IOK- og industriarter	Ål	Andre arter	I alt
<12m	Garn/krog	1.077	1	949	977	3.003
	Jolle/ruse	722	261	5.268	2.963	9.213
	Snur/garn/trawl	356	1		77	434
I alt		2.155	262	6.217	4.016	12.650

De store ØF-fartøjer deltager i fiskeri efter sild, makrel og industriarter, jf. tabel 6.13. De fanger desuden FKA-arten brisling, men som nævnt har disse fartøjer mulighed for at få tildelt fangsten af disse i Nordsøen på IOK-vilkår i lighed med det gældende system for sild og makrel. Brislingefangsten i Nordsøen udgør 85% af de 119 mio. kr., der var værdien af de samlede brislingefangster landet af disse fartøjer i 2006.

Tabel 6.13. Fangstværdisammensætning for ØF-fartøjer med fangst af IOK-arter og industriarter i 2006 (1.000 kr.)

		Brisling	Andre FKA arter	IOK sild	IOK makrel	Industri-arter	Andre arter	I alt
24-40m	Trawl industri	43.387	966	302	1	111.495	529	156.680
	Trawl blandet	5.634	11.713	13.233	3.934	26.881	5.781	67.176
	Alle reds.	49.021	12.679	13.535	3.936	138.376	6.311	223.857
>40m	Not			153.566	117.453	37.419	0	308.437
	Trawl industri	51.820	345	4.442		120.715	149	177.472
	Trawl blandet	18.380	24	156.014	85.714	94.801	80	355.014
	Alle reds.	70.201	370	314.021	203.167	252.935	229	840.923
I alt		119.221	13.049	327.556	207.103	391.311	6.540	1.064.780

FOI skelner i fartøjsgrupperingen mellem fire licensfiskerier efter henholdsvis hesterejer, blåmuslinger, østers og grønlandske dybhavsrejer. Som det fremgår af tabel 6.14 fanger fartøjerne i disse fiskerier kun i lille grad FKA-arter og andre arter i det hele taget.

Tabel 6.14. Fangstværdisammensætning for ØF-fartøjer med fangst af licenserede arter i 2006 (1.000 kr.)

		Heste-reje	Blåmus-linger	Østers	Grønland-ske rejer	FKA-arter	Andre arter	I alt
Special-fiskerier	Hestereje-fiskeri	73.014				501	71	73.585
	Muslinge-fiskeri		64.911	20.647		728	3.563	89.849
	Østers-fiskeri			6.555		136	105	6.797
	Grønlandsk rejefiskeri				70.959	0	0	70.959
	Andet					4	238	243
I alt		73.014	64.911	27.202	70.959	1.369	3.977	241.432

Som nævnt tidligere opfyldte i alt 760 fartøjer kriterierne for at ansøge om at blive kystfisker, og 364 af disse valgte at gøre dette. Tabel 6.15 viser fangstsammensætningen for de 760 fartøjer, og det fremgår tydeligt, at de har stort afhængighed af torsk, tunge og rødspætte. Derfor er det ikke overraskende at en stor andel af disse fartøjer har ansøgt om kystfiskerstatus, idet man i så fald tildeles højere mængder af torsk og tunge.

Tabel 6.15. Fangstværdisammensætning for FKA-fartøjer med mulighed for at blive kystfiskere i 2006 (1.000 kr.)

	Torsk	Tunge	Rød-spætte	Jomfru-hum-mer	Andre FKA-arter	IOK- og industri-arter	Andre arter	I alt
<12m								
Garn/krog	73.418	17.058	16.702	29	3.595	495	19.633	130.930
Jolle/ruse	9.053	1.529	2.542	1	403	6	21.836	35.370
Snur/garn/ trawl	17.970	4.612	4.027	1.857	1.927	956	4.641	35.989
Trawl	2.296	550	1.069	1.024	1.269	4.795	2.263	13.267
I alt	102.738	23.749	24.339	2.910	7.195	6.252	48.372	215.555
12-15m								
Garn/krog	31.251	11.772	16.499	939	3.460	627	6.371	70.920
Snur/garn/ trawl	23.158	4.224	11.646	1.898	5.441	708	4.230	51.304
Snurrevod	8.372	435	14.981	3	506	54	1.867	26.218
Trawl	46.315	9.139	10.278	44.196	20.340	7.867	11.101	149.236
I alt	109.097	25.570	53.404	47.036	29.747	9.255	23.569	297.678
15-17m								
Garn/krog	11.965	10.798	9.019	1	7.849	16	3.860	43.509
Snur/garn/ trawl	8.143	1.187	1.382	3.434	4.878	1.059	1.633	21.716
Snurrevod	3.444	453	12.224	1	393	50	1.335	17.899
Trawl	42.727	7.254	10.366	37.608	15.407	4.301	9.824	127.487
I alt	66.278	19.692	32.991	41.044	28.527	5.427	16.652	210.611
I alt	278.113	69.012	110.734	90.990	65.469	20.934	88.594	723.845

6.4. Beskrivelse af reguleringsformer og omsættelighed af rettigheder i den danske fiskeriregulering

Det danske fiskeri reguleres efter indførelsen af FKA'ere i stigende grad med individuelle rettigheder. I grove træk er det kun licenserede fiskerier og ikke kommercielle fartøjer, som ikke er baseret på individuelle kvoter i form af FKA eller IOK.

Baggrunden for at regulere med individuelle kvoter er at give fiskerne bedre mulighed for at kunne tilrettelægge deres fiskeri, og på sigt øge værditilvæksten og bæredygtigheden i fiskeriet (se pjecen "Ny fiskeriregulering", Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, oktober 2005).

De forskellige reguleringsformer og mulighederne for at omsætte rettigheder beskrives i det følgende. For en fuldstændig beskrivelse af fiskerireguleringen henvises der til reguleringsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1535 af 18. december 2006).

6.4.1. Individuelle overdragelige kvoteandele (IOK)

IOK anvendes i fiskeriet efter sild, makrel og brisling, og fremover også i det meste af industrifiskeriet. Kvoteandele er initialt blevet tildelt fiskere, som historisk (i en referenceperiode) har været aktive i det gældende fiskeri. Kvoteandele angives i promiller og hvert år omsættes andelen til en tilladelig fangstmængde.

Rettighederne kan overdrages helt eller delvist på artsniveau og uafhængigt af fartøjet. Der kan skelnes mellem permanente overdragelser og overdragelser af mængder indenfor et givet år. Ved permanente overdragelser sælges kvoteandele, det vil sige rettigheder til en andel af kvoten i indeværende og fremtidige år, mens overdragelse af årsmængder ikke har indflydelse på "ejerskabet" af kvoten.

Tidligere begrænsninger i genanvendelse af fartøjer og kapacitet som frigøres ved overdragelse af kvoteandele (sild og makrel) er ophævet pr. 1. januar 2007. Endvidere nedskrives fartøjets kapacitet ikke ved frasalg af kvoteandele, som sildereguleringen ellers initialt foreskrev.

Koncentrationen af kvoter med hensyn til ejere og fartøjer er begrænset.[12] Et fartøj tillades ikke at fiske IOK-sild og IOK-makrel, hvis et fartøjets ejer eller en medejer har mere end i alt 4 fartøjer, som fisker sild og/eller makrel på IOK-vilkår. Disse fartøjer må ikke samlet repræsentere en tonnage på mere end 5000 BT. Et fartøjs samlede årsmængder af sild i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat og atlantoskandisk sild samt makrel, må højst udgøre 100 ‰ af de samlede danske silde- og makrelkvoter i disse farvande, der er tildelt som IOK. Dertil kommer, at et fartøj højst må besidde 200 ‰ af sildekvoten i Kattegat, der er tildelt som IOK. Et fartøjs samlede årsmængder af IOK-brisling i Nordsøen og øvrige industriarter, der overgår til IOK fra 2008, må højst udgøre 100 ‰ af de danske industrikvoter, der er tildelt som IOK.

[12] Som angivet i Reguleringsbekendtgørelsen §77.

6.4.2. Fartøjskvoteandele (FKA)

Fartøjskvoteandele anvendt i det demersale konsumfiskeri er ligesom IOK'er initialt tildelt fartøjer i forhold til historisk fiskeri i en referenceperiode (2003-2005). Ligeledes omsættes andele årligt til en tilsvarende tilladelig fangstmængde for hver art.

FKA-rettigheder fra et fartøj kan kun overdrages samlet enten ved ejerskifte af fartøjet, eller fra et fartøj til et andet eller flere andre, hvis fartøjerne tilhører samme ejerkreds. Hvis kvoteandelene deles ud på flere modtagerfartøjer skal værdien af overførte rettigheder til de enkelte fartøjer svare til pågældendes ejerandel af det afgivende fartøj. Dertil kommer, at der er mulighed for bytte af årsmængder, på artsniveau. Bytte af årsmængder skal ske i overensstemmelse med et fastsat bytteforhold, baseret på gennemsnitlige afregningspriser i det forudgående kalenderår.

Det er muligt for flere fartøjer at oprette et puljefællesskab, hvori de hver især indskyder deres kvoteandele og deres deraf følgende årsmængde. Efter gensidig aftale mellem parterne i den oprettede pulje kan årsmængderne frit omfordeles efter behov, dog således at det altid er muligt for Fiskeridirektoratet at kontrollere, om det enkelte fartøj fisker lovligt.

Som hovedregel må det afgivende fartøj eller tilknyttede fartøj ikke skifte ejer i to år efter at overførslen er noteret i Fiskeridirektoratet. Fartøjet eller tonnagen må ydermere ikke genanvendes til rationsfiskeri og fiskeri på arter, der ikke er omfattet af kvotereguleringen. Der er dog mulighed for, at fartøjet genindsættes som registreret fartøj med kapacitet fra et MAF-fartøj.

Det er en betingelse for, at et fartøj kan modtage kvoteandele fra et andet, at fartøjets ejer (eller en af medejerne) ikke har erhvervet sig tonnage og/eller fartøjer, fra fartøjer tildelt FKA, således at det samlede antal fartøjer (inkl. fartøjer hvorfra tonnagen stammer) overstiger fire.

Fartøjer omfattet af kystfiskerordningen er FKA-fartøjer under 17 meter, som har søgt om at få kystfiskerstatus. Kystfiskerstatus medfører som tidligere omtalt ekstra mængder af torsk og tunge. De ekstra mængder fordeles forholdsmæssigt på fartøjerne på baggrund af deres FKA-kvoteandele på torsk og tunge.

Fartøjerne fisker på FKA-vilkår, men 80% af fangstrejserne i et givet kalenderår skal være på 3 døgn eller mindre. Derudover kan FKA-kvoteandele kun overføres til andre kystfiskerfartøjer.

6.4.3. Licenseret fiskeri

Samtlige fartøjer, som deltager i fiskeri alene målrettet mod hesterejer, blåmuslinger, østers og dybvandsrejer ved Grønland skal have en licens gennem Fiskeridirektoratet. I specialfiskerierne er antallet af licenser fast, med undtagelse af østerfiskeriet. Via denne adgangsbegrænsning sikres det, at fiskeriet, til trods for ofte gode biologiske vilkår og høj rentabilitet, ikke fører til et øget antal deltagende fartøjer, og at den økonomiske attraktivitet ikke bliver udvandet. I østersfiskeriet, som er et relativt nyt fiskeri, er der ikke umiddelbart adgangsbegrænsning, hvis fiskeriet foregår via brejling.

I ingen af specialfiskerierne er det muligt at overdrage/handle med de tildelte licenser via en markedsmæssig transaktion. Ved ophør af en licens, eksempelvis som følge af dødsfald, returneres licensen til Fiskeridirektoratet, som så efterfølgende kan disponere over anvendelsen.

6.4.4. Rationsfiskeri

Rationsfiskerier reguleres ved, at fartøjer i en rationsperiode (rationsperioder kan variere i længde) må lande en given mængde af den pågældende art. Når fartøjets perioderation er opfisket er det ikke tilladt indenfor perioden at indlede fiskeri efter denne art. Rationerne udmeldes løbende af Fiskeridirektoratet i form af bilag 6-meddelelser, og størrelsen af rationsmængden afhænger af fartøjets længde.

Der gælder særlige forudsætninger for, at et FKA-fartøj kan fiske på rationsvilkår. Det enkelte fartøj skal have opfisket deres årsmængder eller hovedparten heraf, og Fiskeridirektoratet skal give tilladelse hertil. Fiskeriet på rationsvilkår må for det enkelte FKA-fartøj udelukkende ske på arter, hvortil de ejer FKA-kvoter.

6.5. Forventet udvikling i regulering og flåde

Indførelsen af IOK i det danske sildefiskeri (med undtagelse af Østersøen) fra 2003 og på makrel fra 2006 har givet anledning til store strukturelle ændringer i flåden af fartøjer som målretter deres fiskeri efter disse arter. Strukturelle og økonomiske konsekvenser som følge af introduktionen af overdragelige kvoteandele er beskrevet i Redegørelse om Individuelle Overdragelige Kvoteandele (IOK) i dansk sildefiskeri (Nordsøen, Skagerrak og Kattegat samt atlantoskandisk sild), Fiskeridirektoratet og Fødevareøkonomisk Institut, Juni 2006.

For det første er antallet af fartøjer som besidder IOK'er reduceret mærkbart, således at kvoterne er koncentreret på færre og større fartøjer. Muligheden for at handle med kvoterne er blevet udnyttet betragteligt. Kvoterne er dog ofte indgået i en "pakkehandel", som f.eks. omfatter både fiskerirettigheder, fartøjer og kapacitet. For det andet har ordningen gjort det mulig at koncentrere fiskeriet for de involverede fartøjer, så de næsten udelukkende fanger sild og makrel. Initialt i 2003 havde fartøjerne i højere grad også industrifiskeri, men dette er siden hen blevet udskilt. De pelagiske fartøjer er med andre ord blevet opdelt i fartøjer som fisker sild og makrel og fartøjer som fisker industriarter. For det tredje har reguleringen medført en række nyinvesteringer, samt forbedringer af fartøjer.

Det vurderes, at strukturen er på plads i det pelagiske fiskeri. Dette fremgik også af generalforsamlingen i Pelagisk Fiskeriforening 2007 (Fiskeri Tidende, 26. april 2007). Der kommer stadig nye fartøjer til, men forholdene betragtes som stabile.

Det forventes ligeledes, at indførelsen af FKA-ordningen for størsteparten af konsumfiskeriet vil føre til omstruktureringer i fiskerflåden. Mulighederne for at overdrage FKA'ere er dog mere restriktiv end for IOK'er. Det er, for et afgivende fartøj, kun muligt at overdrage samtlige FKA'er. Ydermere er der begrænsninger på hvilke fartøjer, der kan modetage rettighederne (jf. ovenfor og reguleringsbekendtgørelsen). Endelig begrænser EU-havdagereguleringen fleksibiliteten. Et fartøj vil kun tilegne sig yderlige rettigheder, hvis det er muligt, inden for de til rådighed givne havdage, at udnytte kvoterne.

En forudsætning for at reguleringen med overdragelige rettigheder virker efter hensigten, så flådestrukturen tilpasses og økonomien forbedres, er, at havdagereguleringen justeres.

Den ny regulering af konsumfiskeriet har ikke desto mindre medført øget fleksibilitet i reguleringen af konsumfiskeriet. Dette forventes at medføre en mere økonomisk effektiv udnyttelse af den investerede kapital. Ligesom det var tilfældet for IOK-fartøjer forventes det, at fartøjet's værdi i høj grad vil blive kapitaliseret i de tilhørende FKA-rettigheder. Således vil fartøjer uden fiskerirettigheder forsvinde ud af fiskeriet, og rettighederne blive koncentreret på færre, og mere økonomisk rentable fartøjer.

Det skal bemærkes, at samlet set er den danske fiskeriregulering sammensat af forskellige ordninger og indeholder en række undtagelser og særlige forhold. Denne kompleksitet gør der sværere for fiskerne at overskue deres muligheder og tilrettelægge fiskeriet, og kræver rådgivning fra bl.a. revisorer og advokater. Dette kan begrænse omfanget og hastigheden af strukturtilpasning i fiskerflåden.

Det må forventes, at den nuværende regulering vil medføre et pres fra erhvervet for en simplificering. Simplificering vil give mulighed for større fleksibilitet, strukturtilpasning og forventeligt en bedre økonomisk situation.

Endelig kunne det være hensigtsmæssigt med en liberalisering af licensfiskeri, med henblik på strukturel og økonomisk tilpasning også for denne del af den danske flåde.

Hidtidige beregninger vedrørende tilpasning af flådestrukturen, under forudsætning af at det samlede økonomiske resultat ønskes maksimeret, anslår at antallet af fartøjer bør reduceres mærkbart (med ca. en tredjedel).[13] Af beregningerne fremgår det også, at havdagereguleringen kan begrænse omfanget af strukturtilpasningen.

[13] Frost, H. og Kjærsgaard, J. (2005). Overkapaciteten i den danske fiskerflåde. Rapport nr. 175, Fødevareøkonomisk Institut.

Bilagstabel 1.1. Danske kvoter fra 2004 til 2007 (tons)

	Fangstområde	2004	2005	2006	2007
Blåhvilling	Farvandene ved Grønland, Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	8.331	11.403		
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	7.040	7.340	7.040	7.920
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	97.058	118.475	54.819	43.402
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	18.050	18.019	18.050	18.050
Brisling	Den Engelske Kanal	3.120	2.496	1.997	1.997
	Nordsøen og Norskehavet (EU)[1)]	218.683	232.669	142.064	136.581
	Skagerrak og Kattegat[1)]	33.504	34.504	34.843	34.843
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	44.454	59.741	43.056	44.833
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	11.177	11.109	10.884	13.384
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	13.137	3.227	1.484	24.802
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	172.340		93.913	
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	47.500	4.750	4.750	4.750
Tobis[2)]	Nordsøen og Norskehavet (EU)	720.472	618.767	259.989	256.696
	Nordsøen (norsk)	124.450	9.500		19.000
Industrifisk i alt		1.519.316	1.132.000	672.889	606.258
Brosme	Nordsøen og Norskehavet (EU)	100	85	85	78
	Nordsøen (norsk)		182	191	191
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	19	20	20	17
Byrkelange	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1	2	9	8
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	10	10	10	9
Dybhavsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	1.696	1.524	1.724	1.975
	NAFO-farvande ved Grønland	3.500	4.000	4.000	3.600
	Nordsøen og Norskehavet (EU) [1)]	3.626	3.700	3.700	2.960
	Nordsøen (norsk) [1)]	900	900	892	900
	Skagerrak og Kattegat[1)]	3.567	3.717	3.737	4.033
Glashvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	15	4	4	4
Guldlaks	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	1.352	1.180	1.180	1.180
Havtaske	Farvandene ved Færøerne, vest for Skotland og Østgrønland (grønlandsk)	1	10	5	
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	359	600	828	884
	Nordsøen (norsk) [1)]		1.361	1.398	1.266
Hellefisk	Nordsøen (norsk)		10	8	6

Bilagstabel 1.1. (fortsat)

	Fangstområde	2004	2005	2006	2007
Hvilling	Nordsøen og Norskehavet	658	2.518	1.287	2.833
	Skagerrak og Kattegat	650	651	814	1.326
Ising og skrubbe	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.903	1.764	1.602	1.752
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU) [1)]	1.510	1.375	1.554	1.523
	Nordsøen (norsk) [1)]		989	1.192	1.230
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU) [1)]	3.374	3.454	4.144	4.214
Kuller	Nordsøen og Norskehavet[1)]	2.084	1.601	1.423	3.345
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	3.107	3.054	2.453	2.724
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU) [1)]	792	866	928	1.163
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	1.077	1.171	1.327	1.596
Laks (stk.)	Øresund, Bælthavet og Østersøen	93.512	93.512	93.512	88.836
Lange	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	6	10	10	10
	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	5	19	19	15
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	457	387	387	313
	Nordsøen (norsk)		838	839	848
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU-zone)	101	92	85	70
Makrel[3)]	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	3.589	2.763	2.908	3.290
	Norsk farvand nord for 62°N	11.100	8.500	9.000	10.200
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	11.701	12.175	12.317	11.509
Mørksej	Farvandene ved Færøerne (færøsk)			36	
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	8.349	7.923	7.598	5.786
Pighaj	Nordsøen og Norskehavet (EU)	435	111	93	77
Pighvarre og slethvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU) [1)]	624	693	427	677
Rødspætte	Kattegat[1)]	1.658	1.691	1.719	2.063
	Nordsøen og Norskehavet (EU) [1)]	12.182	11.823	11.989	9.769
	Skagerrak[1)]	7.327	5.963	6.150	6.488
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	2.697	2.697	2.698	2.968
Rødtunge og skærising	Nordsøen og Norskehavet (EU)	996	935	921	921

Bilagstabel 1.1. (fortsat)

	Fangstområde	2004	2005	2006	2007
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	24.691	29.313	18.721	20.984
	Nordlig og central Nordsø	80.344	95.312	82.527	58.500
	Skagerrak og Kattegat	27.535	39.995	34.033	28.907
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	8.579	8.586	8.270	10.631
Skolæst	Nordsøen og Norskehavet (EU)	2	2	2	2
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	1.939	1.698	2.687	1.184
Skade og rokke	Nordsøen og Norskehavet (EU)	23	21	8	14
Torsk	Kattegat[1)]	846	615	544	451
	Nordsøen og Norskehavet[1)]	6.178	6.310	5.045	3.388
	Skagerrak[1)]	3.116	3.128	2.621	2.289
	Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	20.697	19.565	23.632	22.499
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)[1)]	867	903	841	652
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	426	803	809	784
Andre arter	Nordsøen (norsk)	5.440	3.460	3.420	3.380
Konsumfisk i alt[4)]		272.632	301.500	275.292	247.886
I alt[4)]		1.791.948	1.433.500	948.181	854.144

Anm.: Der anvendes for 2004 til 2007 de kendte kvoter pr. 4. marts 2007. I kvoterne for 2007 er desuden inkluderet en række forventede kvotebytter, der er som følger:

- blåhvillingekvoten i farvandene ved Grønland, Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England øges med 5.482 tons
- hestemakrelkvoten i Nordsøen og Norskehavet (EU) reduceres med 3.000 tons og 1.088 tons i farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen
- brosmekvoten i Nordsøen og Norskehavet (EU) øges med 9 tons og 2 tons i Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)
- byrkelangekvoten i Nordsøen og Norskehavet (EU) øges med 1 ton og 1 ton i Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)
- dybhavsrejekvoten i farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne øges med 1.000 tons og 1.600 tons i NAFO-farvande ved Grønland
- jomfruhummerkvoten i Nordsøen og Norskehavet (EU) øges med 155 tons og 414 tons i Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)
- kulmulekvoten i Nordsøen og Norskehavet (EU) øges med 93 tons og 133 tons i Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)
- mørksejkvoten i Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen øges med 600 tons
- rødspættekvoten i Kattegat øges med 172 tons og 270 tons i Øresund, Bælthavet og Østersøen
- sildekvoten i Øresund, Bælthavet og Østersøen øges med 772 tons
- skolæstkvoten i Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU) øges med 269 tons
- torskekvoten i Øresund, Bælthavet og Østersøen øges med 1.472 tons
- tungekvoten i Nordsøen og Norskehavet (EU) øges med 84 tons og med 81 tons i Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen

Noter: [1)] Kvoten er omfattet af den nye regulering for det demersale fiskeri.
[2)] Kvoten for tobis vil blive fastlagt i løbet af 2007 på grundlag af et monitoreringsfiskeri. I de gennemførte beregninger antages fangsten af tobis i 2007 at være på niveau med fangsten i 2006.
[3)] Det er muligt, at overføre makrelkvoterne mellem de respektive farvande inden for visse grænser.
[4)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 4,5 kg.

Bilagstabel 1.2. Kvoteudnyttelse fra 2003 til 2005 og forventet udnyttelse i 2006 (%)

Art	Fangstområde	2004	2005	2006	Forventet i 2007
Blåhvilling	Farvandene ved Grønland, Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	47	87		0
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	49	100	84	78
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	55	11	90	100
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	61	44	15	40
Brisling	Den Engelske Kanal	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	94	102	87	100
	Skagerrak og Kattegat	72	113	49	86
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	100	90	98	100
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	103	89	77	90
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	87	101	14	67
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	6		43	0
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	3	0	0	0
Tobis	Nordsøen og Norskehavet (EU)	40	25	99	100
	Nordsøen (norsk)	6	43		0
Industrifisk i alt		45	48	82	92
Brosme	Nordsøen og Norskehavet (EU)	7	8	5	6
	Nordsøen (norsk)		65	80	80
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	17	13	8	10
Byrkelange	Nordsøen og Norskehavet (EU)	15	14	3	11
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	26	13	52	30
Dybhavsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	81	51	71	68
	NAFO-farvande	79	92	91	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1	0	0	1
	Nordsøen (norsk)	97	53	23	64
	Skagerrak og Kattegat	85	67	76	84
Glashvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	39	28	69	45
Guldlaks	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	18	2	0	7
Havtaske	Farvandene ved Færøerne, vest for Skotland og Østgrønland (grønlandsk)	2	0	0	1
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	96	54	47	66
	Nordsøen (norsk)		95	86	100
Hellefisk	Norskehavet (norsk zone)		0	2	1

Bilagstabel 1.2. (fortsat)

Art	Fangstområde	2004	2005	2006	Forventet i 2007
Hvilling	Nordsøen og Norskehavet	9	2	20	10
	Skagerrak og Kattegat	14	8	7	10
Ising og skrubbe	Nordsøen og Norskehavet (EU)	62	71	67	61
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	91	94	66	92
	Nordsøen (norsk)		106	83	89
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	88	86	60	86
Kuller	Nordsøen og Norskehavet	100	80	53	85
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	36	20	42	36
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	93	78	75	90
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	38	25	18	27
Laks	Øresund, Bælthavet og Østersøen	84	43	33	38
Lange	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	0	0	0	0
	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	19	21	15	18
	Nordsøen (norsk)		80	75	75
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU-zone)	99	97	97	98
Makrel	Farvandene ved Færøerne (færøsk)[2)]	0	0	0	100
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[2)]	115	112	114	100
	Norskehavet (norsk)[2)]	0	0	0	100
Mørksej	Farvandene ved Færøerne (færøsk)			96	0
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	96	95	98	100
Pighaj	Nordsøen og Norskehavet (EU)	16	40	34	41
Pighvarre og slethvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	84	64	80	84
Rødspætte	Kattegat	84	65	79	84
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	100	96	99	100
	Skagerrak	78	76	103	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	54	52	59	60
Rødtunge og skærising	Nordsøen og Norskehavet (EU)	84	65	61	70

Bilagstabel 1.2. (fortsat)

Art	Fangstområde	2004	2005	2006	Forventet i 2007
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	94	93	99	96
	Nordlig og central Nordsø	100	97	98	98
	Sydlige Nordsø og den Engelske Kanal	0	0	0	0
	Skagerrak og Kattegat	91	97	98	95
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	100	85	82	98
Skolæst	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	1	0	0
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU-zone)	42	52	101	32
Skade og rokke	Nordsøen og Norskehavet (EU)	21	15	45	27
Torsk	Kattegat	99	96	99	100
	Nordsøen og Norskehavet	95	100	101	100
	Skagerrak	97	97	96	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	100	97	91	100
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	93	92	70	99
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	98	101	96	100
Andre arter	Nordsøen (norsk)	87	58	64	64
Konsumfisk i alt[3)]		92	89	90	89
I alt[3)]		52	56	84	91

Noter: [1)] Idet kvoten for tobis er fastsat som værende på niveau med fangsterne i 2006, forventes der en udnyttelse på 100%.
[2)] Det er muligt, at overføre makrelkvoterne mellem de respektive farvande inden for visse grænser.
[3)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 4,5 kg.

Bilagstabel 2.1. Anvendte fartøjsgrupper i Fiskeriets Økonomi 2007

Længde	Redskabstype/fiskeri
<12m	Garn/krog
	Jolle/ruse
	Snur/garn/trawl
	Trawl
	Alle redskaber
≥12m - <15m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥15m - <18m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥18m - <24m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥24m - <40m	Bomtrawl
	Snur/garn/trawl
	Trawl industri
	Trawl konsum
	Trawl blandet
	Alle redskaber
≥40m	Not
	Trawl industri
	Trawl blandet
	Alle redskaber
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri
	Muslingefiskeri
	Østersfiskeri
	Grønlandsk rejefiskeri
	Andet
	Alle specialfiskerier
I alt	

Bilagstabel 2.2. Antal fartøjer fordelt på fartøjsgrupper og på økonomiske størrelsesklasser ultimo 2006

Længde	Redskabstype/fiskeri	Registrerede fiskerfartøjer	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr. ≥FOI's minimumsgrænse	<FOI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	I alt
<12m	Garn/krog	801	86	239	201	275	715
	Jolle/ruse	1.084	392	65	134	493	692
	Snur/garn/trawl	138	7	64	44	23	131
	Trawl	30	1	17	8	4	29
	Alle redskaber	2.053	486	385	387	795	1.567
≥12m - <15m	Garn/krog	67	2	63		2	65
	Snur/garn/trawl	50	2	44	4		48
	Snurrevod	16		15		1	16
	Trawl	113	1	105	7		112
	Alle redskaber	246	5	227	11	3	241
≥15m - <18m	Garn/krog	32	2	28	2		30
	Snur/garn/trawl	15	1	13	1		14
	Snurrevod	19	3	16			16
	Trawl	83	3	75	3	2	80
	Alle redskaber	149	9	132	6	2	140
≥18m - <24m	Garn/krog	16		16			16
	Snur/garn/trawl	5		5			5
	Snurrevod	23		22		1	23
	Trawl	76	2	74			74
	Alle redskaber	120	2	117		1	118
≥24m - <40m	Bomtrawl	8	1	7			7
	Snur/garn/trawl	8	1	7			7
	Trawl industri	22		22			22
	Trawl konsum	46		46			46
	Trawl blandet	17	8	9			9
	Alle redskaber	101	10	91			91
≥40m	Not	7		7			7
	Trawl industri	16		16			16
	Trawl blandet	15	2	13			13
	Alle redskaber	38	2	36			36
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	27		27			27
	Muslingefiskeri	64	4	60			60
	Østersfiskeri	25		17	5	3	25
	Grønlandsk rejefiskeri	1		1			1
	Andet	315	284			31	31
	Alle specialfiskerier	432	288	105	5	34	144
I alt		3.139	802	1.093	409	835	2.337

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.

Bilagstabel 3.1. Total fangstmængde for alle fartøjer (tons hel fisk)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2004-2006	2006	Forventet i 2007
<12m	Garn/krog	9.474	8.972	9.964
	Jolle/ruse	3.192	2.903	3.015
	Snur/garn/trawl	2.988	3.384	2.873
	Trawl	4.167	3.934	3.302
	Alle redskaber	19.822	19.193	19.154
≥12m - <15m	Garn/krog	4.294	3.498	4.040
	Snur/garn/trawl	4.604	5.333	4.406
	Snurrevod	1.553	1.711	1.660
	Trawl	26.906	24.931	26.822
	Alle redskaber	37.357	35.473	36.927
≥15m - <18m	Garn/krog	3.061	2.449	2.794
	Snur/garn/trawl	5.898	5.765	6.066
	Snurrevod	2.122	2.017	2.221
	Trawl	38.966	30.906	41.268
	Alle redskaber	50.046	41.137	52.349
≥18m - <24m	Garn/krog	2.108	2.152	1.936
	Snur/garn/trawl	1.411	1.263	1.385
	Snurrevod	4.036	4.264	4.157
	Trawl	65.562	56.816	65.877
	Alle redskaber	73.117	64.495	73.355
≥24m - <40m	Bomtrawl	3.862	3.868	3.848
	Snur/garn/trawl	4.329	7.545	4.676
	Trawl industri	176.016	131.761	162.096
	Trawl konsum	32.685	25.085	31.973
	Trawl blandet	48.166	36.045	45.132
	Alle redskaber	265.058	204.304	247.725
≥40m	Not	102.461	100.403	87.270
	Trawl industri	141.130	142.422	126.977
	Trawl blandet	165.482	170.396	152.187
	Alle redskaber	409.072	413.220	366.434
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	3.936	4.274	3.958
	Muslingefiskeri	74.048	51.805	57.639
	Østersfiskeri	172	208	174
	Grønlandsk rejefiskeri	4.489	4.862	4.940
	Andet	8	10	9
	Alle specialfiskerier	82.653	61.160	66.720
Ophørte fartøjer[1)]		18.911	28.694	
I alt		956.036	867.676	862.664

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 4,5 kg.
Noter: [1)] Omfatter fartøjer, der er udgået af flåden inden for det aktuelle år.

Bilagstabel 3.2. Total fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons hel fisk)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2004-2006	2006	Forventet i 2007
<12m	Garn/krog	7.767	7.399	8.255
	Jolle/ruse	2.008	1.665	1.877
	Snur/garn/trawl	2.678	3.060	2.562
	Trawl	4.108	3.872	3.247
	Alle redskaber	16.562	15.995	15.942
≥12m - <15m	Garn/krog	4.287	3.495	4.033
	Snur/garn/trawl	4.547	5.268	4.343
	Snurrevod	1.547	1.710	1.653
	Trawl	26.830	24.865	26.746
	Alle redskaber	37.210	35.339	36.775
≥15m - <18m	Garn/krog	3.054	2.428	2.788
	Snur/garn/trawl	5.887	5.748	6.057
	Snurrevod	2.113	2.017	2.211
	Trawl	38.932	30.857	41.235
	Alle redskaber	49.986	41.050	52.291
≥18m - <24m	Garn/krog	2.108	2.152	1.936
	Snur/garn/trawl	1.411	1.263	1.385
	Snurrevod	4.035	4.261	4.156
	Trawl	65.562	56.816	65.877
	Alle redskaber	73.116	64.492	73.354
≥24m - <40m	Bomtrawl	3.862	3.868	3.848
	Snur/garn/trawl	4.329	7.545	4.676
	Trawl industri	175.942	131.761	162.025
	Trawl konsum	32.684	25.085	31.973
	Trawl blandet	48.166	36.045	45.132
	Alle redskaber	264.983	204.304	247.653
≥40m	Not	102.461	100.403	87.270
	Trawl industri	141.023	142.422	126.848
	Trawl blandet	165.482	170.396	152.187
	Alle redskaber	408.965	413.220	366.305
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	3.915	4.274	3.938
	Muslingefiskeri	74.035	51.805	57.639
	Østersfiskeri	132	186	134
	Grønlandsk rejefiskeri	4.489	4.862	4.940
	Alle specialfiskerier	82.571	61.128	66.651
I alt		933.393	835.527	858.972

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 4,5 kg.

Bilagstabel 3.3. Priser på arter i 2006 og forventede priser i 2007 (kr. pr. kg.)

		--- Forventet i 2007 ---				--- Forventet i 2007 ---	
	2006	Scenario 1	Scenario 2		2006	Scenario 1	Scenario 2
Aborre	14,35	14,43	14,29	Laks	120,67	114,36	102,92
Alm. hummer	164,41	161,18	153,12	Lange	10,69	10,68	10,68
Ansjos	1,35	0,87	0,83	Lyssej	19,00	19,01	19,01
Alm. reje	42,67	42,49	44,62	Makrel	8,69	8,69	8,26
Bars	53,77	54,69	48,67	Multe	36,58	36,88	31,35
Blåhvilling	0,94	0,92	0,88	Molboøsters	13,60	13,50	13,50
Blåhaj	18,49	16,97	15,44	Mørksej	6,24	6,28	6,28
Blanke ål	67,11	66,93	62,92	Mulle	57,47	55,25	38,68
Blåmusling	1,27	1,29	1,29	Østers	35,46	35,48	31,23
Brasen	3,89	9,22	8,67	Ørred	18,92	19,19	17,27
Brosme	9,46	9,49	9,49	Pighvar	54,97	55,81	61,39
Brisling	1,09	1,09	1,04	Pig. og slethvar	71,84	71,87	79,05
Blæksprutte	28,28	27,89	24,55	Pighaj	13,98	14,13	12,43
Byrkelange	14,70	15,49	15,49	Sardin	0,00	0,61	0,58
Jomfruhummer	74,42	74,33	70,62	Regnbueørred	31,89	31,82	28,64
Dybvandsrejer	16,56	16,02	16,82	Stor rødfisk	9,55	9,01	8,64
Stor fjæsing	1,06	1,54	2,27	Lille rødfisk	17,21	16,69	14,85
Gedde	19,38	17,77	16,70	Rævehaj*	55,10	55,11	55,11
Gråhaj	11,23	11,75	14,33	Rokke	22,16	23,02	16,58
Glashvarre	15,72	11,86	12,46	Rødspætte	13,91	13,92	14,61
Gule Ål	53,28	53,49	50,82	Rødtunge	36,60	36,42	38,24
Grønlandske rejer	14,59	14,59	15,32	Rødtunge og skærisg.	31,26	31,33	32,90
Guldlaks	3,41	3,23	3,07	Sandart	51,15	49,97	48,47
Havkat	29,20	29,61	29,61	Sildehaj	30,18	30,28	29,07
Havmus	4,25	5,06	6,17	Sild	2,75	2,72	2,72
Havtaske	37,33	37,07	37,07	Skade	8,60	8,74	8,74
Havbrasen*	35,00	35,00	35,00	Skade og rokke	13,78	12,91	9,29
Hellefisk	59,55	59,88	65,87	Skærising	31,07	31,48	33,05
Helleflynder	60,93	60,85	66,93	Skalle	2,08	2,31	2,40
Helt	17,80	18,05	18,78	Skolæst	0,75	0,77	0,61
Hestemakrel	1,45	1,03	0,98	Skrubbe	3,66	3,64	3,82
Hjertemusling	5,08	5,07	2,64	Skægtorsk	7,26	3,69	3,69
Hornfisk	5,00	4,86	4,18	Slethvar	49,19	49,31	54,24
Hesterejer	17,23	17,22	18,09	Smelt	13,45	13,64	17,18
Håising	6,16	4,78	3,34	Snegl	4,99	4,96	5,40
Hundestejle*	0,50	0,50	0,48	Sperling	1,22	1,21	1,15
Hvilling	5,69	5,81	5,81	Søpindsvin	4,69	4,52	4,75
Ising	7,45	7,35	7,72	Småplettet rødhaj	1,96	0,00	2,00
Ising og skrubbe	7,67	7,59	7,97	Stavsild	2,69	2,50	2,32
Krebs*	1,50	1,53	1,53	Stenbider	8,59	8,44	5,57
Kulmule	24,61	23,84	23,84	Søstjerne	2,00	4,60	10,67
Kammusling	6,64	6,32	5,12	Suder*	0,64	2,20	2,20
Knurhane	10,93	10,64	10,11	Sværdfisk	40,00	40,00	40,00
Konksnegl	6,47	6,44	6,44	Taskekrabbe	17,74	19,30	18,33
Rød knurhane	12,13	12,60	16,12	Tobis	1,05	1,05	1,00
Krabbe	20,45	22,07	20,08	Troldkrabbe	2,86	2,82	2,88
Karpe	5,00	5,00	19,00	Tunge	89,02	89,14	98,06
Kulso	31,45	31,65	26,90	Torsk	15,47	15,49	17,04
Kuller	10,48	10,53	10,53	Trugmusling*	4,00	3,90	1,60
Kvabbe	26,07	26,65	22,12	Tunfisk	54,00	54,00	54,00

Anm.: For arter markeret med * er prisen lig den gennemsnitlige pris fra 2004-2006.

Bilagstabel 3.4. Total fangstværdi for alle fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2004-2006	2006	----- Forventet i 2007[1] ----- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	156.890	165.174	184.066	197.281
	Jolle/ruse	59.943	61.010	65.506	65.907
	Snur/garn/trawl	35.641	44.119	41.759	44.449
	Trawl	14.506	15.227	16.382	16.722
	Alle redskaber	266.979	285.529	307.713	324.360
≥12m - <15m	Garn/krog	72.557	73.599	75.908	81.154
	Snur/garn/trawl	42.005	49.869	47.605	50.516
	Snurrevod	22.722	26.251	24.727	26.215
	Trawl	140.037	150.058	184.340	187.210
	Alle redskaber	277.320	299.777	332.580	345.095
≥15m - <18m	Garn/krog	68.286	63.555	71.038	75.942
	Snur/garn/trawl	21.078	26.773	26.873	27.331
	Snurrevod	28.923	29.148	31.965	33.826
	Trawl	166.883	181.153	226.049	227.224
	Alle redskaber	285.170	300.628	355.925	364.323
≥18m - <24m	Garn/krog	49.459	54.051	54.309	57.632
	Snur/garn/trawl	25.176	24.849	28.684	28.781
	Snurrevod	59.891	66.334	66.198	70.092
	Trawl	285.913	287.017	370.434	369.893
	Alle redskaber	420.440	432.250	519.624	526.398
≥24m - <40m	Bomtrawl	64.687	61.024	66.038	69.436
	Snur/garn/trawl	46.788	57.785	55.903	55.965
	Trawl industri	154.560	162.665	169.659	161.360
	Trawl konsum	307.699	342.975	372.359	369.242
	Trawl blandet	64.749	67.176	75.615	73.234
	Alle redskaber	638.483	691.624	739.573	729.237
≥40m	Not	312.406	308.437	281.811	274.324
	Trawl industri	133.238	177.472	131.580	125.255
	Trawl blandet	298.740	367.089	318.478	308.861
	Alle redskaber	744.385	852.998	731.869	708.439
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	70.207	73.585	68.003	71.403
	Muslingefiskeri	101.285	89.849	104.512	96.299
	Østersfiskeri	5.415	7.209	6.096	5.382
	Grønlandsk rejefiskeri	64.928	70.959	72.089	75.693
	Andet	238	307	266	267
	Alle specialfiskerier	242.073	241.909	250.966	249.044
Ophørte fartøjer[2]		52.853	78.387	.	.
I alt		2.927.703	3.183.103	3.238.250	3.246.898

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.
Noter: [1] Eksklusive eventuelle efterbetalinger til industrifiskeriet, der i 2006 var på i alt ca. 69 mio. kr.
[2] Omfatter fartøjer, der er udgået af flåden inden for det aktuelle år.

Bilagstabel 3.5. Total fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2004-2006	2006	----- Forventet i 2007[1)] ----- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	129.536	137.972	153.692	164.965
	Jolle/ruse	38.283	39.021	42.002	41.917
	Snur/garn/trawl	30.235	37.762	35.462	37.739
	Trawl	13.510	14.232	15.329	15.627
	Alle redskaber	211.564	228.987	246.484	260.248
≥12m - <15m	Garn/krog	72.386	73.532	75.732	80.962
	Snur/garn/trawl	41.366	49.054	46.870	49.725
	Snurrevod	22.635	26.218	24.586	26.066
	Trawl	139.222	149.212	183.423	186.247
	Alle redskaber	275.609	298.016	330.611	342.999
≥15m - <18m	Garn/krog	68.165	63.205	70.943	75.841
	Snur/garn/trawl	20.981	26.644	26.768	27.218
	Snurrevod	28.839	29.148	31.877	33.731
	Trawl	166.643	180.754	225.806	226.974
	Alle redskaber	284.628	299.751	355.393	363.765
≥18m - <24m	Garn/krog	49.459	54.051	54.309	57.632
	Snur/garn/trawl	25.176	24.849	28.684	28.781
	Snurrevod	59.881	66.302	66.186	70.079
	Trawl	285.913	287.017	370.434	369.893
	Alle redskaber	420.429	432.218	519.612	526.385
≥24m - <40m	Bomtrawl	64.687	61.024	66.038	69.436
	Snur/garn/trawl	46.788	57.785	55.903	55.965
	Trawl industri	154.497	162.665	169.604	161.308
	Trawl konsum	307.681	342.975	372.340	369.222
	Trawl blandet	64.741	67.176	75.615	73.234
	Alle redskaber	638.394	691.624	739.499	729.165
≥40m	Not	312.406	308.437	281.811	274.324
	Trawl industri	133.169	177.472	131.501	125.180
	Trawl blandet	298.740	367.089	318.478	308.861
	Alle redskaber	744.316	852.998	731.790	708.364
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	70.089	73.585	67.887	71.283
	Muslingefiskeri	101.276	89.849	104.512	96.299
	Østersfiskeri	4.222	6.425	4.676	4.129
	Grønlandsk rejefiskeri	64.928	70.959	72.089	75.693
	Alle specialfiskerier	240.514	240.818	249.163	247.405
I alt		2.815.454	3.044.413	3.172.553	3.178.331

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.
Noter: [1)] Eksklusive eventuelle efterbetalinger til industrifiskeriet, der i 2006 var på i alt ca. 69 mio. kr.

Bilagstabel 3.6. Gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2004-2006	2006	----- Forventet i 2007[1)] ----- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	529	577	643	690
	Jolle/ruse	614	600	646	645
	Snur/garn/trawl	534	590	554	590
	Trawl	676	837	902	919
	Alle redskaber	551	595	640	676
≥12m - <15m	Garn/krog	1.119	1.167	1.202	1.285
	Snur/garn/trawl	955	1.115	1.065	1.130
	Snurrevod	1.543	1.748	1.639	1.738
	Trawl	1.167	1.421	1.747	1.774
	Alle redskaber	1.139	1.313	1.456	1.511
≥15m - <18m	Garn/krog	2.272	2.257	2.534	2.709
	Snur/garn/trawl	1.851	2.050	2.059	2.094
	Snurrevod	1.602	1.822	1.992	2.108
	Trawl	2.000	2.410	3.011	3.026
	Alle redskaber	1.995	2.271	2.692	2.756
≥18m - <24m	Garn/krog	3.028	3.378	3.394	3.602
	Snur/garn/trawl	4.443	4.970	5.737	5.756
	Snurrevod	2.428	3.014	3.008	3.185
	Trawl	3.165	3.879	5.006	4.999
	Alle redskaber	3.069	3.694	4.441	4.499
≥24m - <40m	Bomtrawl	8.821	8.718	9.434	9.919
	Snur/garn/trawl	7.018	8.255	7.986	7.995
	Trawl industri	4.879	7.394	7.709	7.332
	Trawl konsum	6.279	7.456	8.094	8.027
	Trawl blandet	5.111	7.464	8.402	8.137
	Alle redskaber	5.948	7.600	8.126	8.013
≥40m	Not	39.051	44.062	40.259	39.189
	Trawl industri	8.153	11.092	8.219	7.824
	Trawl blandet	19.916	28.238	24.498	23.759
	Alle redskaber	18.923	23.694	20.327	19.677
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	2.662	2.725	2.514	2.640
	Muslingefiskeri	1.697	1.497	1.742	1.605
	Østersfiskeri	372	378	275	243
	Grønlandsk rejefiskeri	64.928	70.959	72.089	75.693
	Alle specialfiskerier	2.446	2.294	2.373	2.356
I alt		2.447	2.785	2.903	2.908

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 8. marts 2007.
Noter: [1)] Eksklusive eventuelle efterbetalinger til industrifiskeriet, der i 2006 var på i alt ca. 69 mio. kr.

Bilagstabel 3.7. Gennemsnitlige omkostninger for kommercielt aktive fartøjer for udvalgte omkostningsgrupper (1.000 kr.)

		Brændstof			Salg				Vedligeholdelse		
			Forventet i			Forventet i	Forventet i 2007			Forventet i	
Længde	Redskabstype/fiskeri	2005	2006	2007	2005	2006	Scenario 1	Scenario 2	2005	2006	2007
<12m	Garn/krog	35	44	39	58	61	70	75	75	71	75
	Jolle/ruse	22	23	20	26	43	40	40	78	75	79
	Trawl	75	96	79	51	67	79	80	104	77	78
	Alle redskaber	35	42	37	51	58	64	68	78	73	76
≥12m - <15m	Garn/krog	86	103	90	113	131	131	141	109	108	98
	Trawl	192	223	197	132	146	180	183	139	130	137
	Alle redskaber	154	178	157	125	140	162	167	128	122	123
≥15m - <18m	Garn/krog	153	157	138	254	234	267	285	255	230	244
	Snurrevod	110	126	110	161	211	219	231	201	237	216
	Trawl	306	334	306	172	248	303	305	193	205	210
	Alle redskaber	244	265	240	190	240	283	290	209	215	219
≥18m - <24m	Garn/krog	235	245	215	337	332	337	357	359	307	301
	Snurrevod	155	188	164	201	325	322	341	215	267	256
	Trawl	565	658	580	301	394	513	512	300	362	342
	Alle redskaber	451	507	446	288	372	450	456	292	336	319
≥24m - <40m	Bomtrawl	4.091	4.154	3.844	1.077	935	1.003	1.054	918	998	1.053
	Trawl industri	1.071	1.295	1.170	486	854	909	864	412	583	540
	Trawl konsum	1.374	1.548	1.391	620	744	824	817	711	752	756
	Trawl blandet	1.547	1.516	1.379	626	773	873	845	762	777	752
	Alle redskaber	1.473	1.695	1.536	607	792	866	852	629	731	724
≥40m	Not	4.778	4.675	4.413	974	1.135	991	965	3.443	3.666	3.539
	Trawl industri	1.407	2.047	1.726	614	1.373	1.057	1.006	712	883	870
	Trawl blandet	3.530	2.923	2.934	1.388	2.220	1.783	1.729	1.987	1.748	1.987
	Alle redskaber	2.915	2.874	2.684	986	1.633	1.306	1.259	1.762	1.736	1.792
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	347	384	339	102	95	85	90	226	228	244
	Muslingefiskeri	89	104	92	38	25	31	29	135	181	180
	Alle specialfiskerier	168	191	169	57	47	48	48	163	196	199
I alt		403	425	385	206	261	276	277	259	267	269

Bilagstabel 3.8. Totale brændstofsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2003-2005	2005	Forventet i 2006	Forventet i 2007
<12m	Garn/krog	7.905	8.924	10.473	9.215
	Jolle/ruse	1.032	1.426	1.486	1.309
	Trawl	1.441	1.579	1.627	1.343
	Alle redskaber	10.378	11.930	13.586	11.866
≥12m - <15m	Garn/krog	4.801	5.920	6.483	5.652
	Trawl	21.079	23.638	23.369	20.692
	Alle redskaber	25.881	29.558	29.852	26.344
≥15m - <18m	Garn/krog	3.755	4.746	4.409	3.874
	Snurrevod	1.772	1.980	2.019	1.756
	Trawl	22.575	25.418	25.087	22.963
	Alle redskaber	28.102	32.144	31.515	28.593
≥18m - <24m	Garn/krog	3.198	3.995	3.924	3.441
	Snurrevod	3.838	3.709	4.138	3.602
	Trawl	48.213	53.651	48.694	42.909
	Alle redskaber	55.249	61.355	56.756	49.951
≥24m - <40m	Bomtrawl	23.446	28.640	29.077	26.909
	Trawl industri	36.738	36.431	28.486	25.741
	Trawl konsum	58.562	72.817	71.194	63.975
	Trawl blandet	18.930	12.375	13.640	12.414
	Alle redskaber	137.676	150.263	142.397	129.039
≥40m	Not	30.031	38.221	32.725	30.892
	Trawl industri	21.846	22.518	32.754	27.612
	Trawl blandet	36.881	52.953	37.997	38.137
	Alle redskaber	88.758	113.692	103.476	96.641
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	7.262	9.015	10.377	9.152
	Muslingefiskeri	4.597	5.243	6.267	5.527
	Alle specialfiskerier	11.860	14.258	16.645	14.680
I alt		357.903	413.200	394.225	357.114

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.9. Totale driftsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2003-2005	2005	Forventet i 2006	------ Forventet i 2007 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	56.196	61.461	59.601	61.700	62.920
	Jolle/ruse	13.013	13.520	14.920	14.398	14.393
	Trawl	5.317	6.025	5.224	5.098	5.124
	Alle redskaber	74.526	81.005	79.745	81.197	82.437
≥12m - <15m	Garn/krog	27.366	29.745	29.259	27.709	28.281
	Trawl	67.774	73.543	65.788	67.871	68.162
	Alle redskaber	95.139	103.288	95.048	95.580	96.443
≥15m - <18m	Garn/krog	25.165	27.947	23.692	25.041	25.557
	Snurrevod	13.330	11.721	12.091	11.631	11.834
	Trawl	74.465	71.649	73.466	76.104	76.222
	Alle redskaber	112.961	111.316	109.250	112.776	113.613
≥18m - <24m	Garn/krog	17.671	20.024	17.762	17.410	17.740
	Snurrevod	24.188	19.836	22.993	22.260	22.677
	Trawl	141.131	139.389	126.239	128.449	128.393
	Alle redskaber	182.989	179.249	166.995	168.119	168.810
≥24m - <40m	Bomtrawl	45.114	48.729	48.765	47.545	47.906
	Trawl industri	110.322	89.324	77.440	74.677	73.699
	Trawl konsum	148.036	168.841	162.381	159.032	158.715
	Trawl blandet	54.327	28.052	33.200	32.365	32.118
	Alle redskaber	357.799	334.945	321.786	313.619	312.437
≥40m	Not	95.030	103.591	89.138	86.558	86.374
	Trawl industri	64.558	61.252	88.708	77.592	76.779
	Trawl blandet	110.248	134.241	111.189	110.525	109.825
	Alle redskaber	269.836	299.084	289.035	274.674	272.977
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	20.809	23.931	25.195	24.382	24.497
	Muslingefiskeri	26.496	25.252	28.490	28.472	28.325
	Alle specialfiskerier	47.305	49.183	53.685	52.854	52.822
I alt		1.140.556	1.158.071	1.115.543	1.098.818	1.099.539

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.10. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2003-2005	2005	Forventet i 2006	------ Forventet i 2007 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	70.837	68.661	78.370	91.991	102.045
	Jolle/ruse	24.612	25.003	24.101	27.603	27.524
	Trawl	6.568	7.610	9.008	10.231	10.503
	Alle redskaber	102.016	101.274	111.480	129.826	140.072
≥12m - <15m	Garn/krog	43.529	47.710	44.273	48.023	52.681
	Trawl	66.390	70.278	83.424	115.551	118.085
	Alle redskaber	109.919	117.987	127.697	163.574	170.766
≥15m - <18m	Garn/krog	47.902	44.311	39.513	45.902	50.284
	Snurrevod	16.909	17.830	17.057	20.246	21.897
	Trawl	89.627	94.939	107.288	149.701	150.752
	Alle redskaber	154.437	157.080	163.857	215.849	222.934
≥18m - <24m	Garn/krog	32.941	29.783	36.289	36.898	39.892
	Snurrevod	38.010	38.130	43.308	43.925	47.402
	Trawl	147.815	150.617	160.778	241.985	241.500
	Alle redskaber	218.766	218.530	240.375	322.809	328.795
≥24m - <40m	Bomtrawl	22.763	18.762	12.258	18.493	21.530
	Trawl industri	64.923	45.173	85.225	94.927	87.609
	Trawl konsum	135.417	161.155	180.593	213.307	210.507
	Trawl blandet	29.306	11.046	33.977	43.250	41.117
	Alle redskaber	252.409	236.135	312.053	369.978	360.763
≥40m	Not	189.395	260.307	219.300	195.254	187.950
	Trawl industri	44.984	42.648	88.764	53.909	48.401
	Trawl blandet	128.543	173.501	255.900	207.953	199.036
	Alle redskaber	362.923	476.457	563.963	457.116	435.387
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	44.151	58.226	48.390	43.505	46.786
	Muslingefiskeri	85.121	68.657	61.360	76.040	67.975
	Alle specialfiskerier	129.271	126.883	109.750	119.545	114.761
I alt		1.329.741	1.434.346	1.629.175	1.778.697	1.773.477

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.11. Total aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2003-2005	2005	Forventet i 2006	------ Forventet i 2007 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	92.179	87.859	99.045	106.619	114.440
	Jolle/ruse	24.376	25.977	28.154	31.104	31.041
	Trawl	9.807	8.581	11.727	12.798	13.046
	Alle redskaber	126.361	122.417	138.927	150.521	158.528
≥12m - <15m	Garn/krog	42.891	43.545	42.090	42.889	45.851
	Trawl	83.693	81.508	89.975	107.871	109.532
	Alle redskaber	126.584	125.053	132.065	150.760	155.383
≥15m - <18m	Garn/krog	38.025	40.131	34.255	37.542	40.134
	Snurrevod	18.220	16.527	17.040	19.093	20.204
	Trawl	82.946	80.807	94.257	117.130	117.737
	Alle redskaber	139.191	137.466	145.552	173.766	178.075
≥18m - <24m	Garn/krog	28.539	29.304	28.701	29.084	30.864
	Snurrevod	33.184	28.198	41.317	37.741	39.961
	Trawl	129.638	123.711	129.358	165.028	164.787
	Alle redskaber	191.361	181.214	199.377	231.853	235.612
≥24m - <40m	Bomtrawl	21.874	21.396	18.515	19.847	20.868
	Trawl industri	59.214	46.869	53.354	55.274	52.570
	Trawl konsum	103.877	117.373	127.587	138.746	137.585
	Trawl blandet	34.836	16.601	24.824	27.610	26.741
	Alle redskaber	219.802	202.239	224.279	241.477	237.764
≥40m	Not	81.194	101.077	89.056	80.911	78.761
	Trawl industri	30.022	24.397	53.780	40.276	38.340
	Trawl blandet	61.459	74.772	94.880	80.667	78.231
	Alle redskaber	172.675	200.246	237.716	201.854	195.332
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	31.478	36.631	35.931	32.850	34.494
	Muslingefiskeri	44.961	35.809	36.395	43.323	39.918
	Alle specialfiskerier	76.440	72.440	72.326	76.173	74.412
I alt		1.052.415	1.041.075	1.150.242	1.226.404	1.235.105

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.12. Totalt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2003-2005	2005	Forventet i 2006	------ Forventet i 2007 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	-21.342	-19.198	-20.675	-14.628	-12.395
	Jolle/ruse	236	-974	-4.053	-3.500	-3.517
	Trawl	-3.239	-971	-2.719	-2.567	-2.544
	Alle redskaber	-24.345	-21.143	-27.447	-20.695	-18.456
≥12m - <15m	Garn/krog	638	4.164	2.183	5.134	6.830
	Trawl	-17.303	-11.230	-6.551	7.681	8.553
	Alle redskaber	-16.666	-7.066	-4.368	12.814	15.383
≥15m - <18m	Garn/krog	9.877	4.180	5.258	8.360	10.150
	Snurrevod	-1.312	1.302	17	1.153	1.693
	Trawl	6.681	14.132	13.031	32.571	33.016
	Alle redskaber	15.246	19.614	18.305	42.084	44.859
≥18m - <24m	Garn/krog	4.402	479	7.588	7.814	9.028
	Snurrevod	4.826	9.932	1.991	6.185	7.442
	Trawl	18.177	26.906	31.419	76.957	76.713
	Alle redskaber	27.405	37.317	40.998	90.956	93.182
≥24m - <40m	Bomtrawl	889	-2.634	-6.256	-1.353	662
	Trawl industri	5.708	-1.697	31.871	39.653	35.039
	Trawl konsum	31.539	43.782	53.007	74.561	72.923
	Trawl blandet	-5.530	-5.555	9.153	15.640	14.376
	Alle redskaber	32.607	33.896	87.774	128.501	122.999
≥40m	Not	108.201	159.230	130.243	114.342	109.189
	Trawl industri	14.963	18.251	34.984	13.633	10.061
	Trawl blandet	67.084	98.729	161.019	127.286	120.805
	Alle redskaber	190.248	276.211	326.247	255.262	240.055
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	12.672	21.594	12.458	10.654	12.292
	Muslingefiskeri	40.159	32.848	24.965	32.718	28.057
	Alle specialfiskerier	52.832	54.443	37.423	43.372	40.349
I alt		277.326	393.272	478.932	552.293	538.371

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 4.2. Udviklingen i priser og udbud på fiskeprodukter

	Faktisk pris /kr. pr kg.						Skøn /ændring		
	2002	2003	2004	2005	2006	Jan 2007*		2006	2007
Torsk	18,19	15,45	15,07	16,92	17,43	20,85	Udbud	-3%	-4%
	.	-15%	-2%	12%	3%	43%	Pris	10%	10%
Andre torskefisk	9,41	8,60	8,57	9,27	10,72	10,78	Udbud	5%	-4%
	.	-9%	0%	8%	16%	26%	Pris	0%	0%
Dyre fladfisk	64,32	67,75	65,50	71,36	81,83	96,25	Udbud	-2%	-7%
	.	5%	-3%	9%	15%	42%	Pris	5%	10%
Almindelige fladfisk	12,99	14,09	12,77	13,96	14,69	13,5	Udbud	-2%	-5%
	.	8%	-9%	9%	5%	25%	Pris	0%	5%
Sild	2,62	1,88	1,67	2,11	2,75	2,81	Udbud	-7%	8%
	.	-28%	-11%	26%	30%	4%	Pris	10%	0%
Makrel	6,81	5,33	8,11	13,13	8,81	6,25	Udbud	1%	14%
	.	-22%	52%	62%	-33%	266%	Pris	0%	-5%
Laksefisk	23,07	19,70	20,04	25,19	30,66	35,94	Udbud	-10%	10%
	.	-15%	2%	26%	22%	152%	Pris	5%	-10%
Rejer	19,26	15,37	15,01	18,34	17,76	19,69	Udbud	2%	-2%
	.	-20%	-2%	22%	-3%	24%	Pris	0%	5%
Jomfruhummer	79,72	58,08	51,55	63,48	79,72	80,52	Udbud	15%	1%
	.	-27%	-11%	23%	26%	15%	Pris	5%	-5%
Muslinger	1,26	1,10	1,01	0,98	1,26	1,51	Udbud	.	6%
	.	-13%	-8%	-3%	29%	70%	Pris	5%	0%
Industrifisk	0,98	0,88	0,73	0,80	1,20	1,29	Udbud	0%	-1%
		-10%	-17%	10%	50%	40%	Pris	-5%	-5%

Anm.: Udvikling i januar 2007 i forhold til januar 2006.

English summary 2007

The basis of the fishery

Historical reform process

The Danish fishing regulation is currently undergoing a historical reform process. This process started already in 2003, where individual transferable quotas were introduced in the main part of the Danish herring fishery. Since then, mackerel has also been included in the regulation, and from 2008 several industrial species will also be integrated into the system. The regulatory framework covering the pelagic fishery is thus based on individual transferable quotas. However, 2007 marked a significant turning point for Danish fisheries in the use of individual quotas. The main part of the Danish quotas in the demersal consumption fishery will thus be transferred to the fishermen through vessel quota shares.

Vessel quota shares

Despite the form of the Danish fishing regulation, the basic conditions for the Danish fishery are determined by the EU common fisheries policy. Central in this overall framework is the determination of "Total Allowable Catches" (TACs), and the subsequent allocation among member states in line with the principle of relative stability.

Days at sea regulation continues

In addition to the TAC/quota system, effort regulation is used to directly regulate the activity of individual fishing vessels. This is primarily to support the cod recovery plan in the North Sea, Skagerrak and Kattegat. The regulation determines the number of days at sea each vessel is allowed to operate, based on fishing gear and mesh size used by the vessel.

Decline in industrial quotas, continued insecurity regarding sand eel

In 2007 the total quota volume for industrial species is approximately 607 thousand tonnes. This is a decline of 10% in relation to 2006. There is still insecurity about the quota for sand eel which will be determined during May. It is therefore assumed in the calculations that the quota will be at the same level as that realised in 2006. There is also uncertainty about the Norway

pout fishery, but it is assumed that there will be no fishing possibilities for this in 2007.

Large reduction in the total volume of consumption quotas

The total quota volume for consumption species is reduced with 30 thousand tonnes or 10% to 248 thousand tonnes. The reason for this reduction is primarily found in reduced quotas for herring which decrease with approximately 25 thousand tonnes or 17%. The important cod quotas in the North Sea, Kattegat and Skagerrak are reduced with 25% in total while it increases in the Baltic Sea. The fishing opportunities for cod are 29 thousand tonnes in 2007, and thus 7% lower than in 2006.

The new demersal regulation will influence quota utilisation

The days at sea-regulation agreed at the European level will continue in 2007, and has now been working for four years. It is therefore assumed that the effects on fishermen's behaviour are reflected in the utilised data. This is not expected to be the case in relation to the new regulation of the demersal consumption fishery based on individual vessel quota shares. The new regulation gives the fishermen the right to the allocated quota, and he can plan his fishery better. The utilisation of the quotas included in the new regulation is therefore increased with 10% compared to the initially expected utilisation rates.

Reduced fishing fleet will not influence quota utilisation

The new demersal regulation has already resulted in a reduction in the Danish fishing fleet, and will most likely continue to do so in the future. However, the reduction is only to a minor extent expected to influence the level quota utilisation when the physical size of the fleet capacity is related to the size of the quotas.

Possibility for quota exchanges

Denmark exchanges quota with other EU countries on a regular basis. Quota exchanges are taken into account in the calculation until March 4, 2007, including a series of expected exchanges during the spring. Quota exchanges undertaken after this point in time must be expected to contribute to an increased fishing value and greater earnings in the Danish fishery. In contrast though, is the insecurity surrounding the sand eel and Norway pout fishery.

High utilisation rates continues in the industrial fishery

Due to the special situation in the sand eel fishery, the "sand eel quota" is expected to be utilised 100% where the quota is set at the 2006 catch level. The utilisation of the remaining industrial species has generally been at a high level. Therefore, the total quota utilisation in the industrial fishery is considered to remain at approximately the same level in 2007 as in 2006, i.e. around 90%.

Also high utilisation rates of the consumption quotas

Historically, the utilisation of the consumption quotas has been very high, and this trend is expected to continue in 2007. A range of the most important quota are expected to have a 100% utilisation rate, although at the end of the year this can be affected by the precision of the continuous ration allocations. An overall utilisation rate of 89% for the consumption quotas is considered possible when the effects of the new demersal regulation are taken into account.

The fishing fleet

Fleet size continues to descrease

The Danish fishing fleet was reduced in size by 129 vessels between 2005 and 2006, totalling 3.139 vessels at the end of 2006. Thus, the trend of the previous years continues, and the number of vessels has decreased with 40% or approximately 2,000 vessels since 1995.

Physically existing capacity and potential capacity

The directorate of Fisheries deducts from capacity attached to physically existing vessels and capacity which potentially could be activated following renovation or building of a new vessel. In 2006, approximately 95% of the capacity measured in tonnage and engine power placed on physically existing vessels while the remaining 5% was potential active capacity.

Physical existing capacity also reduced

The total physical existing tonnage was 85,733 GT in 2006, being reduced with 13% since 1995. Total engine power has correspondingly been reduced with 28% since 1995 to a level of 308,767 kilowatts in 2006.

Commercial vessels comprise 35% of the fleet

The fleet is, as in previous years, divided into economic size categories based on catch revenue levels which are applied in the Account Statistics of the Fishery produced by FOI. In 2005 vessels in the Danish fishing fleet can therefore be classified in one of the following groups: 1) vessels with a catch value over 216,731 DKK, 2) vessels with a catch value of between 216,731 DKK and the VAT limit of 50,000 DKK 3) vessels with a catch value of less than the VAT limit of 50,000 DKK, and 4) vessels without any catches.

Employment continues to fall…

The employment onboard the commercial fleet was reduced from 2,657 persons in 2005 to 2,341 persons in 2006. Since 1995 the total employment in the commercial fleet has been reduced by 48%.

…but the capital per employment rises

By comparing the average crew size with the insurance value of the commercial vessels, an expression of capital intensity is obtained. This rises with vessel size. In 2006 the capital intensity was 528 thousand DKK and 5,592 thousand DKK per employed person for vessels of less than 12 metres and more than 40 metres respectively. For an average commercial vessel of the whole fleet the capital intensity was 1,797 thousand DKK per employed person, which is an increase compared to 1995 when it was 1,017 thousand DKK.

Catches and earnings in 2006

All vessels included in the catch forecast

Forecasts for the fisheries economics includes the entire active part of the Danish fishing fleet. Despite the non-commercial vessels having a certain impact on the fishery in regard to some key consumption quota, the commercial vessels' catches still make up more than 99% of the total quantity and 98% of the value in 2006.

Small reduction in catch volume in 2007

The total catch volume in 2007 is calculated as 863 thousand tonnes, corresponding to a minor fall of approximately 1% compared to 2006, but still almost 100 thousand tonnes below the average level for 2004-2006. The commercial vessels are ex-

Uncertainty about the sand eel fishery

pected to catch 859 thousand tonnes in 2007, representing an increase of 3% compared to the 2006 level. As in 2006 there is uncertainty about the sand eel and Norway pout fishery which could potentially influence the catch volume significantly.

Price developments not expected to influence the overall catch value…

If the price level in 2007 is assumed to correspond to that observed in 2006, the catch value for all vessels will rise by 2% to 3,238 thousand DKK in 2007. If the expected price development in 2007 is accounted for this will only have a minor positive effect on the overall catch value which will thus rise to 3,247 thousand DKK.

…which also influences the commercial vessels

The catch value of the commercial vessels is expected to increase by 128 million DKK or 4.2% to a level of 3,172 thousand DKK if unchanged 2006 prices are assumed. Taking the expected price developments, the catch value is expected to rise by 138 million DKK or 4.4% compared to 2006.

Account statistics for fisheries

The cost forecast is based on the Account Statistics of the Fishery produced by FOI. There is currently cost information available for 2004 and the preceding years, and it is thus necessary to extrapolate for 2005 and 2006. This is accomplished by accounting for the development of the fishery, inflation and fuel prices.

Classification of costs

Costs are classified into three main groups: 1) operating costs before crew and capital payments, 2) crew payments, and 3) capital payments, including depreciation. The first group is dominated by costs associated with fuel, maintenance and sales.

Fuel prices are falling…

The obtained fuel prices reached a highpoint in 2006, but in 2007 they are expected to fall to the 2005 level. In 2005 fuel costs accounted for an average 35% of a vessel's overall operating costs compared to 25% in 2002. Following the expectations of reduced fuel prices, the average fuel costs per vessel are expected to decrease to 385 thousand DKK compared to 425 thousand DKK in 2006.

…fuel costs also falls

Operating costs also expected to fall

The favourable development in fuel costs has a positive influence on the average operating costs per vessel which are expected to fall in 2007. The average operating costs are therefore expected to fall to around 1,186 thousand DKK irrespective of the assumption about price developments. This is a reduction of 1% compared to 2006, but an increase of 10% compared to the 2003-2005 average.

Earning capability rises in 2007

The earning capability portrays the surplus available for payment of crew and capital. This is expected to be 1,913 thousand DKK per vessel on average when price changes are accounted for. This represents a rise of 9% compared to 2006 and 52% compared to the 2003-2005 average. Greater earnings are expected for all fleet groups with the exception of vessels above 40 metres. The negative development for vessels above 40 metres is primarily due to a decline in the volume of herring and the uncertainty about the Norway pout fishery.

Increase in crew payments

Crew (wage) payments are often most defined as a percentage of the catch value, sometimes with certain costs deducted. Since the average catch value per vessel is expected to rise in 2007, as far as the commercial vessels are concerned, this will also result in a rise in crew payments. Using 2006 prices they are projected to rise by an average of 6.5% per vessel to 1,323 thousand DKK. If the price development is accounted for, however, crew payments will rise by 7.5% 1,332 thousand DKK. Thus, crew payments are expected to rise above the level observed in 2003-2005 where they averaged 995 thousand DKK per vessel.

Earning capability or gross profit?

The earning capability is regarded as the best indicator of the economic development of small vessels of less than 12 metres. This is because the proportion of crew payments can be overestimated, given the rather special crew structure of an owner and partial support of an assistant.

For vessels of more than 12 metres gross profit is the preferred economic indicator. Gross profit is defined as the earning capability minus crew costs. Based on this the surplus to pay off the invested capital is secured.

Improvement of gross profits

Gross profits are expected to improve considerably in 2006 and 2007. In 2005 gross profit was on average 384 thousand DKK, but is expected to increase to 517 thousand DKK in 2006, and further improve in 2007 to 596 thousand DKK not taking price developments into account, and 581 thousand DKK taking price developments into account. Thus, gross profits are more than twice as high as the level in 2004-2005 where it was 262 thousand DKK.

Small increase in rentability…

If the gross profit of vessels is compared to their insurance value, an expression of rentability is attained which thus indicates the rents relating to the invested capital. Rentability in 2004 and 2005 was respectively 9% and 13%, and is expected to increase to 14% in 2007 when price changes are taken into account. If a rentability of 7% is regarded as being the minimum required rent for the invested capital in the fishery, and 10-11% as one where investors will find it interesting to invest in the fleet there is reason for optimism in the fisheries on an overall level.

…but rentability fluctuates

The tendency towards a small improvement in rentability does not change the fact that the economic basis for several of the vessel categories must by now be viewed as unsustainable. The rentability of e.g. the trawling industry above 40 metres has been notoriously low due to failing catches and rising fuel costs. Beam trawling has also had a low rentability. At the same time, especially large vessels of more than 40 metres, a mixture of seine and trawl fishing, encompassed by the Individual Transferable Quota (ITQ) regulation, are overestimated in respect to rentability. This is due to the use of insurance value as an expression of capital value underestimating the overall investments that should include the value of ITQs.

Price development of fish products

Prices on demarsal species rise; pelagic, industrial and salmon fall

The price development of fish is of pivotal importance for revenues in the fishery. Estimates of price developments are based on the expected supply on the EU market for groups of fish species. Based on this price increases are evaluated for cod and expensive flatfish (both 10%) and ordinary flatfish and coldwater shrimps (both 5%). Price falls are predicted for salmon (10%), Norway lobster, mackerel and fish for reduction (all 5%). The prices of other species are expected to remain unchanged.

Supply and exchange rates impact prices

Several conditions can explain the price development in fish products, but in particular changing supply and exchange rates are important. The euro is expected to appreciate in relation to Japanese yen and Russian rouble. Supply is assessed on the basis of quotas fixed for 2007 and quota utilisation on the same level as in former years. Since prices of most species are determined on international markets exchange rates are important. The exchange rate of the euro in relation to US dollar is decisive for the price developments, but significant changes are not expected in 2007. If the euro-dollar rate changes considerably, the prices can develop differently.

Structure of the fish processing sector

120 firms in fishing manufacturing sector

There were 120 firms in the Danish fish manufacturing sector in 2004, 113 of which processed fish for human consumption (the consumption industry) and 7 dealt with industrial fish (fishmeal factories). The Danish fish processing sector employed 4,834 full-time employees. In 75 % of the firms less than 50 full-time employees were employed while only 12% of the firms employed more than 100 employees.

Declining number of workplaces and employment

The structural development in the fish processing sector is characterised by a decline in the number of work places from 254 in 1995 to 148 in 2004. The number of full-time employees fell in the same period from 6,822 to 4,834. The average size of the workplace measured by the number of full-time employees rose, however, from 27 to 33 employees per place of employment.

6 sub branches

In the analysis of the fish processing sector the firms are distributed into 6 sub branches according to the use of species in the production and the processing grade of the products.

Historical production and economic performance

The sub branch "Cod- and flatfish" are the most important in terms of turnover

The sub branch "Codfish and flatfish" was economically the most important in 2004 with a turnover off 3.4 billion DKK and 1,104 full-time employees. Measured by employment the sub branch "Salmonoids" was the largest with 1,311 full-time employees and a turnover of 1.5 billion DKK. The sub branch "Shrimp and mussel" was the smallest with a turnover of 1.1 billion DKK and 368 full-time employees. In between was the sub branch "Mixed production" with a turnover of 2.6 billion DKK and 996 full-time employees, "Fishmeal factories" with a turnover of 1.9 billion DKK and 401 full-time employees and "Herring and mackerel" with 1.3 billion in turnover and 654 full-time employees.

High profitability for "Shrimp and mussel", "Cod- and flatfish"

The sub branches with the highest profitability was "Shrimp and mussel" and "Codfish and flatfish" with a profitability of 47% and 23% of the physical capital. The profitability was lowest in the sub branch "Mixed production" with 3%. The sub branches "Salmonoids", "Fishmeal factories" and "Herring and mackerel" all had a profitability of 7%. The profitability of the sub branches "Shrimp and mussel" and "Codfish and flatfish" are very high, whereas the profitability in the sub branch "Mixed production" is very low. In 2002 and 2003 the profitability in "Mixed production" was on a higher level.

Development from 2005 to 2006

The number of Kind of Activity Unit rose from 68 in 2004 to 69 in 2006, after a fall in 2005 to 66. The production of fish for human consumption follows the same trend with an increase of 4% in 2006 in relation to 2004, after af decrease in 2005 off 2%. Production of fishmeal and oil where unchanged. In 2006, the production based on herring and codfish rose in relation to 2004, whereas production based on salmonoids and shrimps fell. Furthermore the production of fresh and frozen filet, prepared and preserved products fell. Both sales prices and raw material prices were rising, raw material prices more than sales prices. Especially the prices for fishmeal and oil and products based on salmonoids and herring where rising

Production and earnings of the fish processing sector

Stable or falling profit in 2007

In 2007 the profit in the fish processing sector is expected to remain stable or fall marginally in most of the sub-branches. Only the sub-branches "Shrimp and mussels" and in herring production in the sub-branch "Herring and mackerel", a weakly increasing profit is expected. In the sub-branches "Salmonfish", "Fishmeal factories" and in mackerel production in "Herring and mackerel" profit is expected to fall. Profit is expected to remain relatively constant in the sub-branches "Codfish and flatfish" and "Mixed processing".

Expectations based on supply of raw materials and price developments

These developments are based on the supply of raw material falling marginally for cod where availability of herring, salmon and fish for reduction are weakly increasing. Furthermore, the developments are based on expected price increases on cod and coldwater shrimp, but price falls on salmon, mackerel and fish for reduction.

Regulation and structure of the fishing fleet

Increasing use of rights based management

This year's special chapter, Chapter 6, describes the Danish fishery regulation and the structure of the fishing fleet. During the foregoing five years the regulation has been changed towards increased use of individual rights. The change started in

2003 with the introduction of individual transferable quotas (ITQs) in the herring fishery. Later mackerel joined the ITQ management system. Most recently, since January 1 2007, vessel quota shares were introduced in the dominant part of the demersal consumption fishery and ITQs for parts of the fishery for sprat. From 2008 ITQs are going to be used in the management of the industrial fishery. The Danish regulation is described, and the fleet structure is considered in relation to the fleet segmentation applied by the Institute of Food and Resource Economics.

Vessels with vessel quota shares catch 55% of the total catch value. ITQ and industrial vessels 35%

The Danish fishing vessels operate within the boundaries of three overall regulative systems: 1) ITQ, 2) vessel quota shares and 3) licensed fisheries. The latter type of regulation is for example used for fisheries targeting blue mussels and common shrimps. Based on the introduction of vessel quota shares the Danish vessels are categorised in three main groups in relation to the Fisheries Directorate administration of the regulation. These are: 1) those with vessel quota shares, 2) less active vessels and 3) other vessels. In chapter 6 typical ITQ vessels, industrial vessels and vessels in licensed fisheries are considered as subgroups of "other vessels" which otherwise by definition consists of vessels without landings of species regulated by vessel quota shares in the reference years 2003-2005. The grouping of vessels is described and the activities within groups are assessed. The 3,105 registered vessels are somewhat equally distributed among the three overall groups. If the revenue in 2006 is considered it appears that vessels with vessel quota shares catch 55% of the total catch value, ITQ and industrial vessels catch 35% and licensed vessels catch 8%.

Improved possibilities to plan fishing activities

Roughly, only vessels in licensed fisheries and non-commercial vessels are conducting fisheries not based on individual rights, i.e. either vessel quota shares or ITQs. The motives for the use of individual rights are to improve the possibilities for fishermen to plan their activities, to achieve a balance between the fishing capacity and the available resources through expected structural adjustments, and to improve the overall economic performance.

Fleet reduction expected. A simplification of regulations would promote structural adaptations

The different types of regulations imply different possibilities for transferring fishing rights. Considering experiences from introducing ITQs in the pelagic fishery for herring and mackerel, the expectations about future development and structural adjustment of the Danish fishing fleet is evaluated. It is expected that the number of vessels in the consumption fishery is reduced and the economic performance improved. However, the possibilities to transfer vessel quota rights are more restrictive than for ITQs. Moreover, the EU days at sea regulation limits the flexibility. The Danish fisheries regulation is a complex mixture of different systems and includes a range of exceptions. This complexity can thus limit the scope and speed of structural adaptations. Finally, it is expected that the current regulation is going to be under pressure from the industry to be simplified in the future.